

**Daňové plánování
prostřednictvím
vnitropodnikového financování
v post-BEPS kontextu**

Diplomová práce

Vedoucí práce:

Ing. Veronika Solilová, Ph.D.

Bc. Hana Cacková

Brno 2017

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucí své diplomové práce Ing. Veronice Solilové, Ph.D. za ochotu a vstřícnost během konzultací a za odborné rady a připomínky při zpracování diplomové práce.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Daňové plánování prostřednictvím vnitropodnikového financování v post-BEPS kontextu**

vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědoma, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 18. května 2017

Abstract

Cacková, H. Tax planning through intercompany financing in the post-BEPS era. Diploma thesis. Brno: Mendel University, 2017.

This diploma thesis deals with evaluating the impacts of BEPS recommendations in the area of hybrid financing structures on tax planning of multinational companies. The thesis consists of two main parts. The first part contains a review of the literature regarding international tax planning, intercompany financing and hybrid financing structures. The second part analyses the BEPS Action 2 recommendations and evaluates it with the use of SWOT analysis and case studies.

Keywords

International tax planning, hybrid financing, hybrid entity, hybrid instrument, BEPS, ATAD.

Abstrakt

Cacková, H. Daňové plánování prostřednictvím vnitropodnikového financování v post-BEPS kontextu. Diplomová práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2017.

Diplomová práce se zabývá zhodnocením dopadů doporučovaných nástrojů BEPS v oblasti hybridních struktur financování na daňové plánování nadnárodních společností. Práce se skládá ze dvou hlavních částí. První část obsahuje literární přehled týkající se mezinárodního daňového plánování, vnitropodnikového financování a hybridních struktur. Druhá část analyzuje doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS a zhodnocuje je pomocí SWOT analýzy a dílčích případových studií.

Klíčová slova

Mezinárodní daňové plánování, hybridní struktury financování, hybridní subjekt, hybridní nástroj, BEPS, ATAD.

Obsah

1	Úvod	13
2	Cíl diplomové práce	14
3	Metodika	15
4	Teoretická východiska	17
4.1	Mezinárodní daňové plánování	17
4.1.1	Historie daňového plánování	17
4.1.2	Daňová optimalizace vs. daňový únik	18
4.1.3	Základní východiska mezinárodního daňového plánování	20
4.1.4	Význam slova offshore	21
4.2	Vnitropodnikové financování	22
4.2.1	Typy vnitropodnikového financování	23
4.2.2	Vnitropodnikové půjčky	23
4.2.3	Záruky	25
4.2.4	Cash pooling	25
4.2.5	Řízení devizového rizika	26
4.2.6	Faktoring	26
4.3	Hybridní struktury financování	27
4.3.1	Dluhové vs. kapitálové financování	27
4.3.2	Druhy hybridního financování	28
4.3.3	Hybridní finanční nástroje	30
4.3.4	Hybridní subjekty	32
4.3.5	Klasické hybridní subjekty	33
4.3.6	Reverzní hybridní subjekty	37
4.4	Boj proti agresivnímu daňovému plánování	38
4.4.1	Iniciativa OECD	39
4.4.2	Iniciativa Evropské unie	40
4.4.3	Důsledky pro Českou republiku	41

5	Vlastní práce	42
5.1	Analýza doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS	42
5.1.1	Definice vybraných pojmů	43
5.1.2	Pravidlo pro hybridní finanční nástroje (D/NI)	44
5.1.3	Pravidlo pro klasické hybridní subjekty (D/NI).....	45
5.1.4	Pravidlo pro reverzní hybridní subjekty (D/NI).....	46
5.1.5	Pravidlo pro klasické hybridní subjekty (DD).....	47
5.1.6	Pravidlo pro poplatníky s dvojí rezidencí (DD).....	48
5.1.7	Pravidlo pro dovážený nesoulad (indirect D/NI).....	49
5.2	Zhodnocení doporučení	50
5.2.1	Silné stránky.....	51
5.2.2	Slabé stránky.....	53
5.2.3	Příležitosti	54
5.2.4	Hrozby	55
5.3	Případové studie.....	56
5.3.1	Hybridní finanční nástroj	56
5.3.2	Klasický hybridní subjekt.....	58
5.3.3	Reverzní hybridní subjekt.....	63
5.3.4	Dovážený nesoulad	66
6	Diskuze	69
7	Závěr	72
8	Literatura	74
9	Seznam obrázků	79
10	Seznam tabulek	81
11	Seznam zkratk	82
	Přílohy	83
A	Obecný přehled doporučení akčního plánu č. 2 BEPS	84

1 Úvod

Mezinárodní daňové plánování nadnárodních společností není novým jevem. Snahy o snížení daňové povinnosti sahají až do starověku. Daně představují určité břemeno, které postihuje téměř každou osobu, ať už fyzickou či právnickou. S rostoucí daňovou zátěží roste také neochota a nelibost takto vysoké náklady hradit.

V současnosti vzrůstající globalizace, modernizace a propojenost světových ekonomik podnikům odemyká nejrůznější způsoby, jak minimalizovat tyto daňové náklady. Často se ani nemusí jednat o porušování zákonných norem, ale pouze o využívání mezer, výjimek a daňových výhod v právních předpisech různých zemí ve svůj vlastní prospěch. Zvyšující se možnosti a propracovanější organizační struktury společností na sebe v posledních letech upoutaly pozornost a začalo se o nich debatovat na poli mezinárodních organizací.

Česká republika jako člen Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen OECD) od roku 1995 a člen Evropské unie od roku 2004 se účastní těchto debat. Jednu z nejdůležitějších a nejdiskutovanějších iniciativ posledních pěti let představuje akční plán OECD k erozi základů daně a převodu zisků (dále jen BEPS), který obsahuje 15 akcí. Jednou z nich je akce č. 2 s názvem Neutralizace efektů plynoucích ze zapojování hybridních nástrojů nebo entit do struktur, jíž se zabývá tato diplomová práce. Evropská unie navazuje na akční plán BEPS směrnicí proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD).

Cílem obou těchto iniciativ je zamezit zejména velkým společnostem, aby přelévaly své zisky do států, které jim umožňují platit extrémně nízké daně, a odváděly je v těch zemích, kde vytvářejí zisk. Evropské země tak přicházejí o důležité příjmy státního rozpočtu, které by jim přinesly dodatečné prostředky pro využití ve veřejném sektoru.

Hybridním strukturám financování se věnují především zahraniční publikace, v českých zdrojích se s nimi lze setkat jen zřídka. Nadnárodní společnosti využívají tato uspořádání s cílem snížit svoji daňovou povinnost. Díky nim dochází ke dvěma typickým situacím, a to buď k dvojímu odpočtu, nebo k odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. OECD i Evropská unie se snaží tyto neoprávněné výhody eliminovat a nastolit spravedlivé, jednoduché a účinné zdaňování právnických osob.

V rámci integračních procesů Evropské unie se také diskutuje o harmonizaci daní. Zatímco u nepřímých daní je dosaženo částečné harmonizace, u přímých zatím žádná harmonizace není. Avšak uveřejnění akčního plánu BEPS může přinést změnu i v této oblasti, pokud budou chtít státy společnými silami zamezit podnikatelům v tomto nepoctivém chování.

2 Cíl diplomové práce

Cílem mé diplomové práce je zhodnocení dopadů doporučovaných nástrojů BEPS v oblasti vnitropodnikového financování, se zaměřením na hybridní struktury financování, na daňové plánování v této oblasti.

Dále lze určit dílčí cíle, mezi které patří:

- Vymezení teoretických východisek mezinárodního daňového plánování a souvisejících pojmů, vyjádření jeho podstaty.
- Analýza vnitropodnikového financování využívaného v mezinárodním daňovém plánování se zaměřením na definici základních typů vnitropodnikového financování.
- Charakteristika současných hybridních struktur financování využívaných v rámci mezinárodního daňového plánování prostřednictvím vnitropodnikového financování před implementací BEPS.
- Popis soudobého úsilí boje proti agresivnímu daňovému plánování, související s hybridními strukturami financování, na poli mezinárodních organizací OECD a Evropské unie.
- Analýza jednotlivých nástrojů a navržených opatření, doporučení a pravidel v oblasti hybridních struktur financování na základě akčního plánu č. 2 BEPS.
- Zhodnocení akčního plánu č. 2 BEPS pomocí SWOT analýzy, nástin silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb v této oblasti.
- Návrh a zpracování dílčích případových studií se zaměřením na posouzení eliminace daňových výhod vyplývajících z hybridních struktur financování.

3 Metodika

Tato diplomová práce využívá vědecké metody deskripci, analýzu, syntézu, abstrakci, modelování, indukci a dedukci. Při řešení problematiky se jednotlivé metody prolínají a doplňují.

Diplomová práce je rozdělena na dvě hlavní části, teoretická východiska a vlastní práci. V teoretické části se použije především metoda deskripce, která popisuje a třídí základní části zkoumané oblasti. Deskripce se aplikuje na charakteristiku mezinárodního daňového plánování, vnitropodnikového financování, hybridních struktur financování a boje proti agresivnímu daňovému plánování.

Ve vlastní práci se využije hlavně analýza, jež zkoumaný objekt, jev či situaci rozebere na dílčí části, které se dále stávají předmětem zájmu. Jedná se o rozklad vlastností, vztahů a skutečností, při němž se postupuje od hlavního celku k jednotlivým částem. Analýza se aplikuje zejména při rozboru akčního plánu č. 2 BEPS. K analýze taktéž patří syntéza, jež se charakterizuje jako její opak, ale obě části spolu úzce souvisí. Tato metoda spojuje získané poznatky v jeden celek, využije se převážně v závěrečné části diplomové práce.

Specifickou metodou analýzy je SWOT analýza, která se v diplomové práci uplatní ke zhodnocení doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS. SWOT analýza označuje univerzální analytickou techniku, jež se orientuje na posouzení vnitřních a vnějších faktorů ovlivňujících úspěšnost nějakého určitého záměru. Název této analýzy je odvozen podle počátečních písmen anglických názvů jednotlivých částí: *Strengths* (silné stránky), *Weaknesses* (slabé stránky), *Opportunities* (příležitosti) a *Threats* (hrozby). Silné a slabé stránky se identifikují pro vymezení vnitřního prostředí, příležitosti a hrozby se určují pro popis vnějšího okolí.

Následující část diplomové práce se zaměří na modelování a abstrakci pomocí dílčích případových studií. Modelování zjednodušuje skutečný obraz a umožňuje nahradit reálný objekt tím modelovým. Abstrakce odděluje nepodstatné vlastnosti zkoumaných předmětů od těch zásadních. Některé skutečnosti se kvůli zjednodušení neberou v úvahu. Dílčí případové studie také napomohou ke zhodnocení dopadů zavedení jednotlivých doporučení.

Mezi další dvě metody, které se částečně použijí v diplomové práci, se řadí indukce a dedukce. Indukce vyvozuje obecný závěr na základě poznatků o jednotlivých dílech. Umožňuje zjistit podstatu skutečností a jejich zákonitost. Naopak dedukce využívá opačný postup, jde od méně teoretického k obecnějšímu. Na jejím základě se mohou všeobecné závěry ověřit v praxi.

Při vypracování diplomové práce se vychází z informací, jež jsou dostupné z různých zahraničních i tuzemských odborných zdrojů. Pozornost se věnuje především problematice hybridních struktur financování, kterou se zabývá zejména zahraniční odborná literatura. S touto oblastí souvisí iniciativa OECD v podobě akčního plánu č. 2 BEPS, jež je pro tuto diplomovou práci stěžejní.

Pro zhodnocení dopadů implementace tohoto akčního plánu se využije výpočet efektivní sazby daně a změny daňové povinnosti podle následujících dvou vzorců (Investopedia, 2017):

$$\text{Efektivní daňová sazba} = \frac{\text{Daňová povinnost}}{\text{Zisk před zdaněním}} \quad (1)$$

$$\text{Změna daňové povinnosti} = \frac{DP(t) - DP(t-1)}{DP(t-1)} \times 100 \quad (2)$$

Kde:

$DP(t)$ daňová povinnost po zavedení pravidla

$DP(t-1)$ daňová povinnost před zavedením pravidla

4 Teoretická východiska

V této kapitole nejdříve vymezím historii daňového plánování, rozdíl mezi daňovou optimalizací a daňovým únikem a související pojmy s mezinárodním daňovým plánováním. Dále představím vnitropodnikové financování a zaměřím se na hybridní struktury financování. Nakonec popíši současné snahy boje proti agresivnímu daňovému plánování.

4.1 Mezinárodní daňové plánování

Mezinárodní daňové plánování se zabývá hledáním daňových zvýhodnění a jejich optimálního využití daným podnikem či jednotlivcem s cílem co nejvíce zmenšit daňové zatížení. (Petrovič, 2002)

4.1.1 Historie daňového plánování

Dějiny daňového plánování sahají až do starověkého Řecka, kdy antičtí obchodníci používali malé ostrůvky v okolí Athén jako tzv. daňové ráje. Skladovali zde své zboží, aby se vyhnuli clu na vývoz a dovoz do města. Později ve středověku využívali obchodníci v Londýně daňové úlevy a německý svazek obchodních měst těžil z rozsáhlých daňových smluv. Na počátku novověku byl za daňový ráj považován nizozemský region Flandry, kde byla v přístavech minimální cla. Do těchto míst angličtí obchodníci s vlnou dováželi zboží raději, než do vysoce zdaňovaných oblastí Anglie. Taktéž americké kolonie upřednostňovaly spíše obchod s Latinskou Amerikou, než s Anglií, z důvodu vysokých daní a cel. (Kučera, 2002)

Kučera (2002) dále zmiňuje, že již od 19. století se jako země pro diskrétní a bezpečné uložení majetku využívalo Švýcarsko. Autoři Petrovič (2002) a Klein s Žídkem (2002) však za prvopočátek skutečného daňového plánování považují rok 1927, kdy byla na Bermudách založena první kaptivní pojišťovna, která se zakládá z majetku určité společnosti s cílem krýt rizika spojená s její vlastní činností. Tamější legislativa tak umožnila registraci společností s daňovým osvobozením a vznik prvního offshore centra. Bohaté rodiny i velké společnosti z celého světa využily těchto příležitostí a převáděly do těchto destinací své zisky. Rovněž se začal přesouvat majetek do trustů a spravovat ve prospěch jmenovaných osob.

Skutečný nárůst využívání daňových rájů ze strany velkých společností se datuje až od konce druhé světové války. Světová ekonomika se po válce relativně rychle vzpamatovala a docházelo k růstu osobního majetku ve vyspělých zemích západní Evropy a Spojených státech amerických. Vlastníci či správcové tohoto bohatství začali plánovat optimalizaci zisků a jejich efektivní zhodnocení. Lákavá pro ně byla především cesta snižování daňové povinnosti. (Petrovič, 2002)

Výrazný vzestup mezinárodního daňového plánování lze pozorovat v sedmdesátých a osmdesátých letech, kdy se v jednotlivých zemích přizpůsobuje legislativa, aby odpovídala vzrůstajícím a sofistikovanějším požadavkům efektivního plánování. Nabízení daňových výhod a plně standardních služeb se zhostilo ně-

kolik malých zemí jako Kajmanské ostrovy nebo Bahamy. Tyto daňové ráje se staly poměrně snadno dostupné i pro širší spektrum podnikatelů včetně středních společností, jelikož na trhu existovaly organizace, které přímo nabízely zakládání a správu společností v těchto daňových oázách. (Klein a Žídek, 2002; Petrovič, 2002)

Dle Petroviče (2002) je za zlomový rok v oblasti mezinárodního daňového plánování považován rok 1984, kdy byl na Britských Panenských ostrovech vypracován a přijat zákon o mezinárodních obchodních společnostech („IBC zákon“). Ten poskytl administrativně i finančně nenáročnou registraci mezinárodních obchodních společností a inspiroval mnoho dalších zemí, především v oblasti Karibiku, k přijetí podobných právních předpisů.

Klein a Žídek (2002) poukazují na počátek devadesátých let, kdy se zejména po pádu železné opony začala prohlubovat světová globalizace. V daňových rájích nastala další vlna novelizace legislativy a metody daňové optimalizace se stále zdokonalovaly. Daňové oázy se začlenily mezi největší světová finanční centra z důvodu minimálního či nulového zdanění příjmů, absence srážkových daní a minima regulací.

S rostoucí globalizací a propojeností světových ekonomik se společně otevírají další možnosti, jak minimalizovat daňové zatížení. Začátek jedenadvacátého století je charakteristický tím, že mezinárodní organizace tlačí na daňové ráje a ovlivňují jejich legislativu směrem k větší transparentnosti. Jednu z nejvýznamnějších iniciativ posledních let představuje akční plán k erozi základů daně a převodu zisků (BEPS), kterému se věnuje i tato diplomová práce. (Klein a Žídek, 2002; Nerudová, 2014)

4.1.2 Daňová optimalizace vs. daňový únik

Častá otázka ve spojitosti s daňovým plánováním bývá: „Kde je hranice legálnosti takového chování?“ Petrovič (2002) navrhuje využívat legálních možností daňového plánování, které spočívají zejména v přechodu pod příznivější zákony, ale zároveň se nedopouštět daňových úniků. Ty sice směřují k obdobným výsledkům, tj. k nižší daňové povinnosti, avšak pomocí způsobů za hranicí zákona. Rozdíl mezi oběma přístupy ilustruje příklad, kdy si podnikatel založí společnost na Gibraltar, vykonává pomocí ní část svých plánů a taktéž získává daňové úlevy, což je v tomto případě v pořádku. Naopak v souladu se zákony není, pokud část příjmů své tuzemské společnosti nechá zasílat na bankovní účet do zahraniční banky a poté tento účet neuvede do účetnictví.

V anglicky psané literatuře se rozlišuje mezi pojmy „*tax avoidance*“ a „*tax evasion*“. Russo (2007) uvádí, že z pohledu správce daně mohou být tyto dva termíny zaměňovány, jelikož se v obou případech jedná o krácení výnosů. Významným rozdílem však je jejich legálnost. „*Tax avoidance*“ (vyhýbání se daním) označuje legální činnost, která směřuje k minimalizaci daňové povinnosti. Podnikatelé při této daňové optimalizaci uplatňují veškeré výjimky a daňové úlevy v rámci zákonů včetně využívání mezer v daňových zákonech a souvisejících předpisech. Tento postup může být na jedné straně úmyslem vlády s promyšlenými dopady nebo na-

opak neúmyslnou chybou, kterou zákonodárci umístili do již tak komplikovaných daňových zákonů. Většinou však právní předpisy nabízí nepřímo vyjádřené možnosti, například možnost volby mezi zahraniční stálou provozovnou nebo dceřinou společností, případně výběr mezi financováním pomocí dluhu nebo kapitálu. (Schreiber, 2013; Klimešová, 2014)

Naopak pojem „*tax evasion*“ (daňový únik) představuje nelegální aktivity, za které může být daňový poplatník postižen. Zda je činnost definovaná jako legální nebo nelegální se posuzuje podle národního práva každé země. Co se v jedné zemi považuje za zcela legální, může být v jiné zemi nelegální. OECD v roce 1987 definovala daňový únik jako činnost daňového poplatníka, která má za následek porušení zákonů a navíc je provedena s úmyslem vyhnout se placení daní. (Russo, 2007)

Eicke (2009) rozlišuje nejen mezi „*tax avoidance*“ a „*tax evasion*“, ale k těmto pojmům přidává také legální „*tax planning*“ (daňové plánování) a nelegální „*tax fraud*“ (daňový podvod). Činnosti zaměřené na snížení daňové povinnosti shrnuje následovně:

1. Legální:

1.1. Tax planning:

- Prvky: volba mezi odlišnými daňovými úlevami a pobídkami, daňové výhody získané z provozování podnikání.
- Důsledky: všeobecně uznávané správcem daně, „bezpečné útočiště“, žádný postih.

1.2. Tax avoidance:

- Prvky: využívání mezer v zákonech, v souladu s psaným zákonem (občas proti smyslu zákona), hlavní záměrem je daňová výhoda.
- Důsledky: není všeobecně uznávané správcem daně, riziko překročení hranice zákona.

2. Nelegální:

2.1. Tax evasion:

- Prvky: nesprávné daňové výkaznictví, vyhýbání se placení daní, porušování zákonů, aktivity nelegální povahy (praní špinavých peněz).
- Důsledky: vysoké pokuty.

2.2. Tax fraud – používá se pouze ve Švýcarsku:

- Prvky: specifický úmysl vyhnout se daním, záměrný podvod provedený kvůli uschování nepoctivých a nezákonných zisků, na žádost daňového poplatníka.
- Důsledky: velmi vysoké pokuty a sankce (vězení).

Česká legislativa nevymezuje přesně pojem daňový únik, ale zabývá se daňovými trestnými činy. Tato jednání se definují v trestním zákoníku v § 240 a následujících. Trestný čin daňový představuje neodvedení nebo zkrácení daně, pojistného na důchodové spoření, sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, příspěvku

na státní politiku zaměstnanosti a podobné povinné platby. Jako trestný čin je hodnocena nezákonná činnost prováděna úmyslně ve větším rozsahu, dle § 138 trestního zákoníku je v současnosti určována škodou dosahující nejméně 50 tisíc Kč. (Klimešová, 2014; trestní zákoník)

Dle Klimešové (2014) nemusí být všechny daňové úniky úmyslné a záměrné. Některé mohou být důsledkem neúplné informovanosti, nedbalosti či neopatrnosti podnikatelů, za což do určité míry může nepřehlednost zákonů a jejich rozdílná interpretace. Kvůli nejednoznačnému výkladu zákonných ustanovení také jednotlivé finanční úřady nemusejí postupovat stejně při posuzování stejných činností.

Přehled typů legálních a nelegálních aktivit spojených s daňovým plánováním zobrazuje následující tabulka 1.

Tab. 1 Daňová optimalizace vs. daňový únik

Legální daňová optimalizace	Nelegální daňový únik
Osvobození od daně	Neúmyslné – neznalost, složitost zákonů
Sleva na dani	Úmyslné menšího rozsahu
Způsob odpisů u majetku	Úmyslné – trestný čin (nad 50 tisíc Kč)
Podpora vybraných činností	Šedá a černá ekonomika
Mezery v daňových zákonech	Falšování účetních záznamů

Zdroj: Klimešová, 2014

4.1.3 Základní východiska mezinárodního daňového plánování

S rostoucí globalizací v posledních desetiletích dochází k větší výměně informací, technologií a znalostí, efektivnější alokaci produkčních faktorů a rozšíření sortimentu zboží a služeb. Pozoruhodnějším jevem však je, že poskytuje významnou příležitost k rozvoji mezinárodního daňového plánování. Vyspělé státy s vysokým zdaněním se sice integrují a propojují se zbytkem světa, komunikace se prohlubuje a svět se kulturně sblíží, avšak informované společnosti využívají globalizace po svém, snižují si daňové zatížení a zhodnocují svůj majetek v odlišné zemi, než ve které jsou rezidentem. Žádné zákony totiž nepřikazují závazek platit vysoké daně. K úspěšnému daňovému plánování je však nezbytné se orientovat v zákonech a dalších právních předpisech všech zainteresovaných zemí. (Klimešová, 2014; Russo, 2007)

Mezinárodní daňové plánování definuje Klimešová (2014) jako záměrné uspořádání mezinárodních transakcí a hospodářských vztahů za účelem minimalizace daňové zátěže. Využívají se přitom daňové výhody povolené příslušnými daňovými zákony, souvisejícími předpisy a smlouvami o zamezení dvojího zdanění. Daňový subjekt analyzuje a vyhledává všechny legální možnosti vedoucí ke snížení jeho daňové povinnosti. I s tímto záměrem mohou být zakládány nadnárodní korporace. Tyto společnosti jsou právně samostatně organizované, sídlí v různých státech a propojuje je vlastnictví akciového základního kapitálu. Nadnárodní korporace využívají odlišného daňového břemene v různých státech tak, že svůj zisk přesunují do zemí s velmi nízkým nebo žádným daňovým zatížením. Legální činností

je to v případě, pokud dochází k reálnému provádění podnikatelské činnosti. Naopak k nelegálním daňovým únikům může docházet utajeným přesunem zisku mezi nadnárodními společnostmi a jejich stálými provozovny se sídlem v odlišných zemích. Hranice mezi těmito dvěma možnostmi je velmi tenká a většinou se posuzuje dle toho, jestli činnost, na jejíž bázi se koná fakturace, je reálná a má ekonomický smysl pro podnikatelské aktivity dané společnosti. V případě jediného důvodu přesunu zisku do daňově výhodného státu se tato situace považuje za daňový únik.

Petrovič (2002) charakterizuje pět motivů, které vedou podnikatele k tomuto chování:

1. Daňová optimalizace:

Základním a nejčastějším motivem je daňová optimalizace, při které se podnikatelé snaží maximalizovat své zisky tím, že snižují náklady, mezi které patří také daňové zatížení. Zamýšlené a cílevědomé využívání předností v jednotlivých daňových systémech různých států pro optimalizaci celkové daňové povinnosti se označuje mezinárodní daňové plánování.

2. Využití výhod odlišného právního prostředí:

Založení obchodní korporace v zemi s odlišným obchodním právem umožní například uspořádat vztahy mezi společníky rozdílným způsobem, než jak by se založila podle práva českého. Dalším podstatným rozdílem může být významně nižší výše administrativních nákladů a povinností. V některých zemích odpadá povinnost podávat daňová přiznání a účetní výkazy.

3. Ochrana majetku:

Zahraniční společnosti bývají také zakládány pro tzv. právní ochranu majetku před nároky budoucích potenciálních věřitelů.

4. Regulace některých podnikatelských aktivit:

V některých ekonomikách dochází k regulaci určitých činností, které se poté provádí přes zahraniční dceřiné společnosti a této regulaci nepodléhají.

5. Anonymita vlastnictví:

Ochrana investorů a anonymita vlastníků společností může být někdy rozhodující při investování. Anonymita rovněž slouží proti zájmu státního byrokratického aparátu.

4.1.4 Význam slova offshore

V souvislosti s mezinárodním daňovým plánováním se často vyskytuje termín „*offshore*“. Tímto výrazem se pojmenovávají menší ostrovy, které leží v blízkosti pobřeží vyspělých zemí, především nedaleko Velké Británie a Spojených států amerických. Jak jsem již zmínila v kapitole 4.1.1 Historie daňového plánování, první offshore centrum vzniklo na Bermudách. Tyto ostrovy nabízejí všelijaká daňová zvýhodnění, aby tím přilákaly na svá území zahraniční kapitál. (Petrovič, 2002)

Termíny „*offshore země*“ a „*offshore finanční centrum*“ označují území států, které mají speciální daňový režim pomáhající vybraným ekonomickým subjektům snížit jejich daňovou povinnost, a na jejichž území jsou rovněž velmi dobré podmínky pro rozvoj podnikání. Pojmem „*offshore podnikání*“ se nazývají aktivity realizované v jedné zemi, které se týkají podnikatelů anebo majetku v jiné zemi, a přitom úřady v první zemi tuto podnikatelskou činnost z různých důvodů nezatěžují daňovou povinností a ani ji nijak neomezují. Slovo offshore se také používá ve spojení se subjekty, které jsou záměrně umístěny v zahraničí, aby využívaly různé daňové výhody. Jedná se především o obchodní společnosti, banky či pojišťovny. (Akont, 2009; Petrovič, 2002)

Petrovič (2002) dále uvádí, že jako opak tohoto pojmu se označuje slovo „*onshore*“, které popisuje subjekty zřízené ve státě, kde uskutečňují svou činnost a neplynou jim žádná daňová zvýhodnění přímo spojená s místem založení. Charakteristiky obou pojmů a základní rozdíly mezi nimi jsou následující (Akont, 2009):

Offshore společnost:

- Založena podle místní legislativy, ale nevyvíjí podnikatelskou činnost v dané zemi.
- Výnosy z obchodní činnosti nejsou v této zemi zdaněny.
- Platí na území daného státu pouze roční poplatky.
- Většinou nemusí vést žádné účetnictví ani sestavovat daňová přiznání.

Onshore společnost:

- Založena podle místních zákonů a obchoduje s libovolnými subjekty.
- Povinnost platit daně z příjmů právnických osob na území své rezidence.
- Musí vést účetnictví a podávat daňová přiznání.

4.2 Vnitropodnikové financování

Vnitropodnikové financování neboli financování uvnitř skupiny upoutává v posledních letech pozornost finančních úřadů, jelikož se mnoho transakcí, které pomáhají snižovat základ daně, týká půjček mezi členy nadnárodních společností. Tato skutečnost je převážně ovlivňována dvěma faktory. Zaprvé, finanční transakce jsou velice významné a důležité v těchto korporacích. Zadruhé, správci daně se nyní více zabývají komplexními otázkami ohledně oceňování finančních transakcí uvnitř skupiny. (Bakker a Levey, 2012; Cotrut, 2015)

Cotrut (2015) uvádí příklad, kdy nadnárodní skupina založí dceřinou společnost v zemi s nulovým nebo velmi nízkým daňovým zatížením, která bude poskytovat půjčky dalším přidruženým pobočkám, jež sídlí ve státech s vysokou daňovou povinností. Tyto přidružené společnosti si mohou odečíst úrokové náklady za účelem snížení daně z příjmů právnických osob. Financující dceřiná společnost umís-

těná v zemi s nulovým daňovým zatížením však nemusí tyto úrokové příjmy zdaňovat, nedojde tak k odpovídajícímu zvýšení daňového břemene. Nadnárodní společnost jako celek si tímto způsobem sníží svoji daňovou povinnost. Skupiny jsou motivovány, aby si přidružené osoby poskytovaly půjčky až do takové míry, která odpovídá uspokojení potřeb dané společnosti.

Pro posouzení úroků z půjček mezi spojenými osobami se používají (Cotrut, 2015):

- Pravidla nízké kapitalizace
- Poměr dluhů na vlastním kapitálu
- Pokyny k určení finanční částky jako dluhu nebo vlastního kapitálu (případně překlasifikace úroků na podíly ze zisku)

4.2.1 Typy vnitropodnikového financování

Bakker a Levey (2012) popisují několik typů vnitropodnikového financování, které jsou více či méně využívány v nadnárodních společnostech:

1. Přímé vnitropodnikové půjčky a úvěrové možnosti
2. Hybridní financování
3. Vnitropodnikové záruky
4. Cash pooling
5. Další:
 - 5.1. Řízení devizového rizika
 - 5.2. Faktoring a forfaiting
 - 5.3. Řízení komoditního rizika
 - 5.4. Kaptivní pojišťovny
 - 5.5. Správa aktiv
 - 5.6. Obchodování s emisními povolenkami

Nejčastěji se v praxi používají vnitropodnikové půjčky, záruky, cash pooling, řízení devizového rizika a faktoring, proto je krátce popíši v následujících podkapitolách. Zbytek diplomové práce se poté převážně věnuje hybridnímu financování, jež je pro tuto práci stěžejní.

4.2.2 Vnitropodnikové půjčky

Půjčky patří mezi oblíbené metody dočasného přemístování finančních prostředků uvnitř skupiny tam, kde jsou zrovna zapotřebí. Jistina půjčky sama o sobě není předmětem daně z příjmů právnických osob, velikost základu daně ovlivňují pouze úroky z půjčky. Společnosti využívají smlouvy o zamezení dvojího zdanění ke snížení daňové zátěže. Zaplacené úroky se považují za příjem ze zdroje na území daného státu, odkud jsou hrazeny. V České republice jsou tyto úroky z půjček zdaněny 15% sazbou, avšak ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění bývá tato sazba

obvykle nižší, dokonce může být i nulová. Vnitropodnikové finanční transakce se často využívají v kontextu daňové optimalizace právě kvůli úrokům, které jsou obecně odpočitatelné od základu daně, avšak s omezeními. (Bakker a Levey, 2012; Klein a Žídek, 2002)

Společnosti však musí dbát na pravidlo tržního odstupu, které se zaměřuje na převodní ceny. Za převodní neboli transferové ceny se považují takové, jaké se uplatňují u transakcí mezi dvěma subjekty ekonomicky nebo personálně spojenými. Tyto ceny musí být stanoveny stejným obvyklým způsobem, jako kdyby byly určeny mezi nezávislými podniky, a měly by také odrážet skutečně prováděné funkce, předpokládaná rizika a využívaný majetek. (Bakker, 2009; Knížek, 2013)

Princip tržního odstupu v české legislativě upravuje zákon o daních z příjmů (dále jen ZDP) v § 23 odst. 7, jenž říká, že pokud se liší ceny sjednané mezi spojenými osobami od cen, které byly sjednány mezi nespojenými osobami v normálních obchodních vztazích za stejných nebo podobných podmínek, upraví se daňový základ poplatníka o zjištěný rozdíl, jestliže není tento rozdíl uspokojivě doložen. Avšak v případě, že sjednaná výše úroků z úvěrového finančního nástroje mezi spojenými osobami je nižší, než je sjednaná cena mezi nespojenými osobami, toto ustanovení se nepoužije. (Knížek, 2013; ZDP)

Dále ZDP v § 23 odst. 7 definuje spojené osoby jako:

1. Kapitálově spojené osoby:

Jedna osoba se přímo nebo nepřímo podílí na kapitálu nebo hlasovacích právech jiné osoby a tento podíl činí alespoň 25 % základního kapitálu nebo hlasovacích práv.

2. Jinak spojené osoby:

2.1. Jedna osoba se podílí na vedení nebo kontrole druhé osoby.

2.2. Osoby ovládající a ovládané.

2.3. Osoby blízké.

2.4. Osoby, které vytvořily právní vztah převážně za účelem snížení daňového základu nebo zvýšení daňové ztráty.

Cotrut (2015) dodává, že analýza převodních cen v rámci vnitropodnikových půjček může vyvolat následující otázky:

- Může vypůjčující si společnost (dlužník) jako nezávislá osoba získat přístup k obdobné úrovni úvěru také od třetí osoby?
- Může si dlužník aktuálně na trhu vypůjčit stejnou nebo podobnou částku jako jiní podnikatelé v jeho oboru?

Bakker a Levey (2012) dále upozorňují na zneužívání půjček ke skryté kapitalizaci. Pro podniky je výhodnější považovat přijaté finanční prostředky jako půjčku namísto vlastního kapitálu. Motivem může být udržování stále stejné výše vlastního kapitálu, jelikož je snazší splatit značnou částku půjčky včetně daňově uznatelných úroků, než zaplatit stejný obnos každoročně na dividendách.

Z těchto důvodů se provádí test nízké kapitalizace, který řeší problematiku uznatelnosti finančních nákladů jako daňových ve vztahu k dani z příjmů právnických osob. Tento test poměřuje výši vlastního kapitálu podniku a souhrn úvěrů a půjček od spojených osob. ZDP v § 25 odst. 1 písmeno w identifikuje daňově neuznatelné finanční náklady v případě, kdy výše úvěru od spojené osoby přesáhne čtyřnásobek (šestinásobek u finančních institucí) vlastního kapitálu. (Pilařová, 2012; ZDP)

4.2.3 Záruky

Vnitropodnikové záruky v poslední době velmi přitahují pozornost finančních úřadů. Obvykle se poskytují ke zvýšení výpůjčních možností spojených osob v případě, že bonita ručitele je lepší než bonita dlužníka. Obecně se za výsledek ručení považuje postoupení určitého stupně úvěruschopnosti ručitele na dlužníka, čímž se sníží úvěrové riziko poskytovatele půjčky, ať už se jedná o spojenou nebo nezávislou osobu. Výhoda také spočívá v získání příznivějších úvěrových podmínek včetně nižší úrokové sazby nebo rozšířené úvěrové kapacity. Příjemce záruky může díky ní využít dodatečné zdroje, které by za jiných podmínek nezískal. Díky těmto dosaženým výhodám se i zde vyžaduje uplatňování pravidla tržního odstupu. (Bakker a Levey, 2012; Cotrut, 2015)

4.2.4 Cash pooling

S pojmem cash pooling se lze setkat u většiny nadnárodních skupin. Jedná se o jednu z forem cash managementu, jež označuje souhrn činností a opatření, které mají za cíl zajistit solventnost podniku, tedy schopnost hradit své závazky v okamžiku jejich splatnosti. Nedávná finanční krize poukázala na důležitost likvidity podniku. Nadnárodní společnosti se znovu zaměřily na důležitost managementu, který efektivně řídí likviditu a také zajišťuje optimální využívání dostupných prostředků uvnitř skupiny, což znamená ujištění, že je hotovost přístupná ve správné měně a na správném místě a jakýkoliv přebytek peněžních prostředků se patřičně investuje. (Bakker a Levey, 2012; Magsumová, 2011)

Cash pooling tedy představuje podobu sdílení peněžních zdrojů a zároveň řízení finančních prostředků více ekonomických subjektů, např. právnických osob, provozoven nebo středisek, za účelem dočasného dorovnávání záporných a kladných zůstatků. Podstata spočívá v centralizovaném řízení hotovosti současně se zachováním autonomie hospodaření jednotlivých ekonomických subjektů. Výhoda tohoto nástroje tkví v omezení úrokového a měnového rizika, redukci transakčních nákladů a zpřehlednění situace, která umožňuje efektivnější finanční plánování. (Magsumová, 2011)

Cash pooling se dělí na reálný a fiktivní. V případě reálného cash pooling se skutečně převádí finanční prostředky mezi zúčastněnými podniky a tzv. „*master účtem*“. Na tento hlavní účet se na konci účetního dne převádí kladné zůstatky zúčastněných účtů a záporné zůstatky se z tohoto účtu financují. Dochází nejen k vnitropodnikovému financování podnikatelských aktivit, ale i k výhodnějšímu

úročení prostředků na bankovních účtech. Naopak v rámci fiktivního cash poolingů ke skutečným převodům nedochází a zůstatky na účtech zúčastněných podniků zůstávají stále stejné. Dané zůstatky se převádí fiktivně, čímž se vytvoří konsolidovaný zůstatek, který přináší výhodnější úročení. (Sochor, 2015)

4.2.5 Řízení devizového rizika

Spousta firem čelí devizovému riziku. Jejich bohatství je ovlivňováno změnami měnových kurzů, proto usilují o jeho řízení. Existuje několik typů devizového rizika a metod pro jeho zajištění. Nejznámější je transakční riziko, které vzniká při změnách směnných kurzů mezi datem uzavření obchodu a pozdějším datem plnění. V důsledku tak podnik generuje zisky nebo ztráty vyplývající z této změny. Toto riziko se primárně spojuje s exportem a importem. Dále se jedná o ekonomické riziko, které na rozdíl od transakčního ovlivňuje spíše dlouhodobé peněžní toky. V podstatě to znamená změny v současné hodnotě budoucích peněžních toků po zdanění vlivem změn měnových kurzů. Jako poslední se uvádí riziko překladu, kdy se účetní závěrka zahraničních dceřiných společností převádí do domácí měny, aby mohla být sestavena konsolidovaná účetní závěrka. V tomto případě nedochází k přeměně skutečných peněz z jedné měny do druhé. (Kaplan Financial, 2012)

Metody pro zajištění devizového rizika se dělí na vnitřní a vnější. Mezi vnitřní techniky patří například vystavení faktury v domácí měně. Společnost trvá na tom, aby jí všichni zahraniční zákazníci platili v domácí měně. Nicméně devizové riziko zde nezmizí, pouze se přesune na odběratele. Vnější techniky zahrnují různé forwardové smlouvy, futures kontrakty nebo měnové swapy. (Kaplan Financial, 2012)

4.2.6 Faktoring

Faktoring označuje formu krátkodobého financování, při níž se úplatně postoupí doposud nesplatné krátkodobé pohledávky na faktoringovou společnost neboli faktora za předem sjednaných podmínek. Postupitelé pohledávek uzavírají s faktorem smlouvu, která definuje odměnu za poskytovanou službu, postup faktora, druhy postupovaných pohledávek a další podmínky. Postoupení pohledávek je postupitel povinen neprodleně oznámit dlužníkovi, poněvadž do doby obdržení oznámení musí dlužník splatit pohledávku původnímu věřiteli. Původní věřitel získá od faktoringové společnosti peněžní prostředky definované ve smlouvě, které se pohybují v rozmezí 60–80 % hodnoty pohledávky. Po úhradě pohledávky dlužníkem se postupiteli vyplatí zbylá část pohledávky snížená o provizi faktoringové společnosti. (Režňáková, 2012)

Faktoring se často využívá i v rámci mezinárodního daňového plánování. Pro nadnárodní skupinu může být výhodné koncentrovat financování do jiné země s příznivějšími zákony. Odměna faktora se může využívat jako metoda přesunu části zisku do vhodnější jurisdikce s nízkou mírou zdanění. (Klein a Žídek, 2002)

4.3 Hybridní struktury financování

V rámci daňového plánování a zejména vnitropodnikového financování se často využívají speciální typy nástrojů a smluvních dohod, které se často nazývají jako hybridní struktury financování. Pojem „hybrid“ se používá, pokud daný nástroj vykazuje znaky charakteristické pro kapitálové nástroje stejně jako pro dluhové nástroje financování. (Bakker a Levey, 2012)

Bärsch (2012) uvádí, že při dnešní úrovni znalostí finančních nástrojů neexistuje jedna obecně uznávaná a běžně používaná definice hybridního finančního nástroje. OECD (2012) však tyto struktury definuje jako nástroje, které jsou posuzovány odlišně pro daňové účely v zúčastněných zemích. Nejčastěji se posuzují jako dluh v jedné zemi a jako kapitál v zemi druhé.

Hybridní financování se také vymezuje jinými slovy jako společná část vlastního kapitálu a dluhu. Charakteristiku těchto obou zdrojů financování lze právě najít v hybridních strukturách. Společné znaky i rozdílnost, jak dva státy posuzují tyto struktury pro daňové účely, mohou vést k daňovým výhodám. Právě kvůli těmto mezinárodním dopadům se mnohé země začaly zajímat o rostoucí využívání hybridního financování. Finanční úřady se v těchto případech setkávají s dvojným nezdaněním. (Bakker a Levey, 2012)

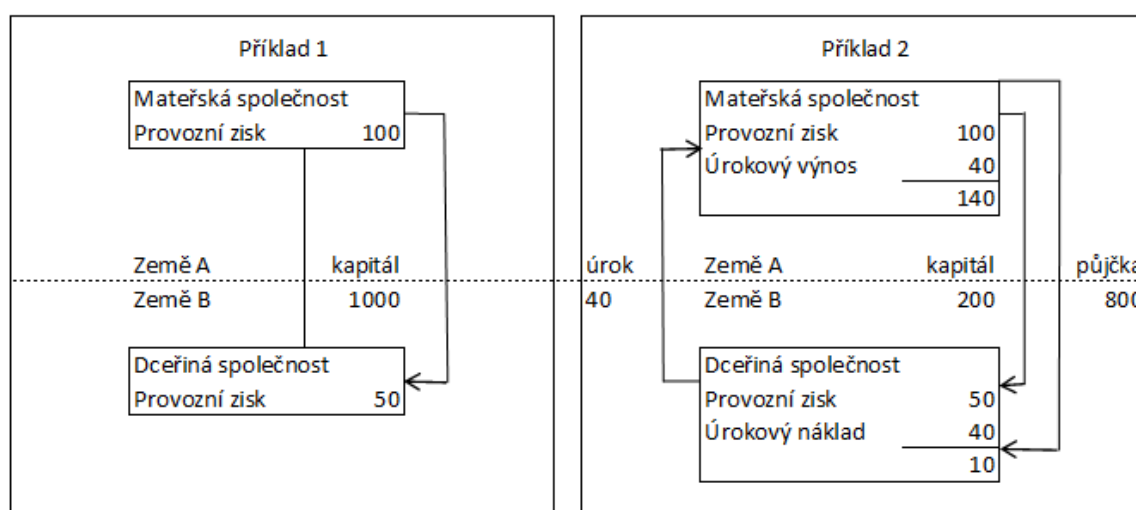
4.3.1 Dluhové vs. kapitálové financování

Každá společnost může získat potřebný kapitál ze dvou zdrojů, interních a externích. Interní kapitál pochází z nerozděleného zisku, kdežto externí od ostatních ekonomických subjektů. Ačkoliv se interní kapitál spojuje s mnoha výhodami, většinou je nedostatečný vzhledem k celkovým kapitálovým potřebám. Mezi dvě základní formy externího kapitálu patří dluhové a kapitálové financování, jež se odlišují právy s nimi spojenými. Dluhové financování je založeno na smluvním právu, kdežto kapitálové se spojuje s korporátním právem. (Bärsch, 2012)

Většina daňových systémů zásadně rozlišuje mezi daňovými režimy závazků a kapitálu. Zejména daňové aspekty ovlivňují společnost při rozhodování, jakou formu financování zvolí. Dluh se všeobecně pokládá za zdroj, který nepatří účetní jednotce, a zaplacené úroky se považují jako daňově uznatelné náklady pro účely daně z příjmů právnických osob. Naopak podíly na zisku, které společnost vyplácí svým vlastníkům, nejsou daňově uznatelné především kvůli tomu, že vlastní kapitál představuje vlastní zdroj společnosti a vyplacené dividendy nelze porovnávat s platbami za ostatní výrobní faktory. (Cotrut, 2015; Russo, 2007)

Russo (2007) dále uvádí, že stejně jako v případě ostatních zdrojů se nadnárodní společnosti rozhodují o tom, kolik kapitálu poskytnou svým dceřiným společnostem. Naopak tyto dceřiné společnosti (dcery) uvažují o potřebě peněžních prostředků od mateřské společnosti (matky), jiných společností v rámci skupiny nebo ostatních podniků mimo skupinu. Pokud sídlí mateřská a dceřiná společnost v odlišných státech, částka poskytnutého kapitálu ovlivní alokaci zdanitelného zisku mezi těmito dvěma státy.

Následující obrázek 1 ilustruje mateřskou a dceřinou společnost sídlící v různých zemích A a B. V prvním příkladě matka svoji dceru financuje výhradně pomocí kapitálu, kdežto v druhé ukázce ji podporuje současně prostřednictvím kapitálu a půjčky. V obou případech celkový zisk skupiny činí stejnou sumu, tedy 150 jednotek. Nicméně příklad 1 zobrazuje, že v zemi A se zdaní částka 100 a v zemi B částka 50 jednotek. Oproti tomu v příkladě 2 se v zemi A zdaní 140 a v zemi B 10 jednotek. Toto přesunutí a rozdělení zisku ke zdanění mezi dvě země rozhoduje například v případě, že v zemi B je vyšší daňové zatížení a společnost tak ušetří peněžní prostředky ze zaplacení daní. Kvůli alokaci zdanitelného zisku mezi různé země spousta států zavedla pravidla a limity na daňově uznatelné úrokové náklady. Limity se uplatňují v případě, kdy je pákový efekt považován za nadměrný. Jedná se o pravidla nízké kapitalizace. (Russo, 2007)

Obr. 1 Kapitálové vs. dluhové financování
Zdroj: Russo (2007)

4.3.2 Druhy hybridního financování

Bakker a Levey (2012) uvádí několik typů hybridního financování. Příkladem mohou být prioritní akcie. Tento finanční nástroj obsahuje charakteristiku jak vlastního kapitálu v podobě potenciálního zhodnocení, tak dluhu ve formě pevných dividend. Další typ představují konvertibilní dluhopisy, které souvisí s právem směnit je za akcie daného podniku. Posledním druhem, který se velmi často používá v Nizozemsku, je půjčka s podílem na zisku. Tato půjčka musí splnit tři kumulativní podmínky, aby mohla být označena jako vlastní kapitál: odměna za půjčku závisí na zisku příjemce půjčky, dluh je podřízený všem jiným závazkům a nemá žádné fixní datum splatnosti, případně je delší než padesát let.

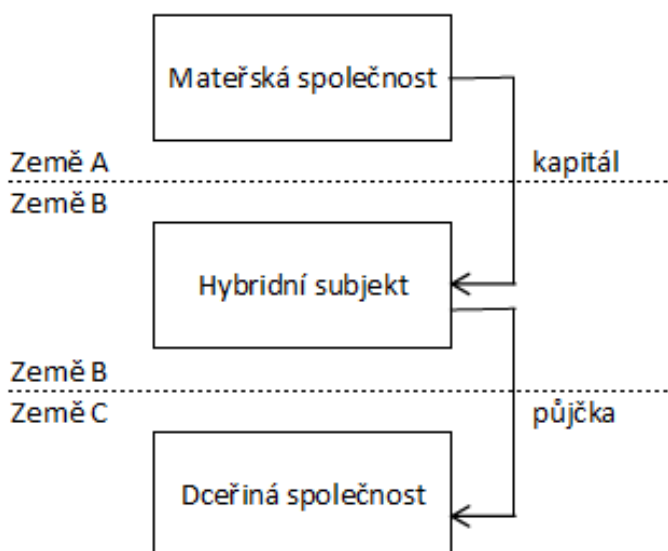
Russo (2007) rozlišuje mezi využíváním hybridních nástrojů a hybridních subjektů. Nadnárodní společnosti mohou vytvořit finanční strukturu v zemi s vysokým daňovým zatížením a snížit tak své daňové břemeno. Hybridní nástroje se široce používají v rámci mezinárodního daňového plánování. Lze je definovat

jako formu financování, při které vzniká daňově uznatelná platba v zemi přijímající finanční prostředky, avšak v zemi poskytovatele se příjem nezdaní.

Nadnárodní podniky často dosahují nízké efektivní daňové sazby ve společnostech provozovaných v zemích s vysokým zdaněním za pomoci hybridních subjektů. Tyto subjekty se taktéž často využívají v daňovém plánování a charakterizují se jako daňové osoby v jedné zemi, avšak „transparentní“ v jiné zemi (v jiném státě jsou zisky podniku zdaněny na úrovni členů). Hybridní subjekty vznikají, pokud je dva státy posuzují odlišně a dochází tak ke konfliktu mezi transparentností daného subjektu podle práva dvou různých zemí. (Di Maria, 2015; Russo, 2007)

V obou případech hybridního financování odlišné posouzení nástrojů či subjektů vede k rozdílnému vyhodnocení platby a nakonec může dojít až k nesouladu v daňových vstupech a výstupech. V případě, že společnosti sídlí v jedné zemi, různorodá klasifikace nepřináší žádné daňové výhody. (Cotrut, 2015; Di Maria, 2015)

Finanční struktury založené za účelem nízkého zdanění se považují za jednu z forem mezinárodního vyhýbání se daním (*tax avoidance*). Modely se zaměřují na snížení daní ve státech jednotlivých dceřiných společností raději než v zemi mateřské společnosti. Pokud by se tyto struktury nedaly využívat, matka by dceru financovala čistě a jednoduše pomocí kapitálu. Vlastnit dceřinou společnost v zahraničí je taktéž pro skupinu atraktivní, jelikož jí to může přinést lepší pozici při ucházení se o významnou společnost v dané zemi. Pro různé účely popsané výše se může využívat např. následující struktura zobrazená na obrázku 2. (Russo, 2007)

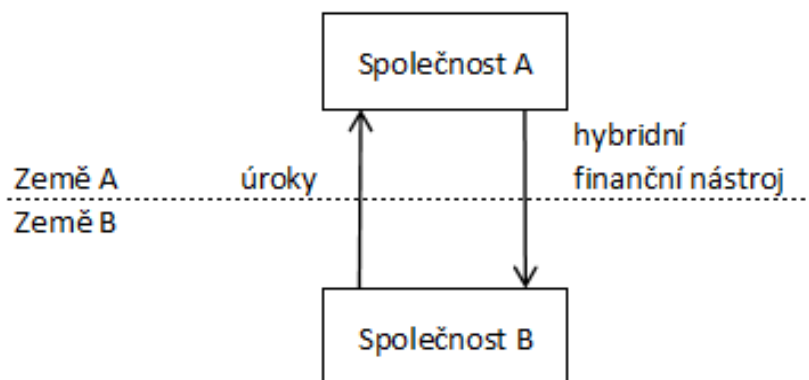
Obr. 2 Příklad hybridního financování
Zdroj: Russo (2007)

4.3.3 Hybridní finanční nástroje

Hybridní finanční nástroj označuje formu financování, na kterou je nahlíženo odlišně z pohledu daňového systému země příjemce finančních prostředků a země, která tyto prostředky poskytuje. Obecně se využívá při daňovém plánování, aby subjekt přijímající peněžní prostředky získal daňový odpočet a souvztažně aby tomu odpovídající výnos byl úplně nebo částečně osvobozen od daně. Existuje několik modelů využití hybridních finančních nástrojů. (Russo, 2007)

Model I: Odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí hybridního nástroje

Typický příklad zobrazuje dvě společnosti sídlící ve dvou různých zemích. Společnost B, rezident v zemi B, je financována společností A, rezidentem v zemi A, pomocí hybridního finančního nástroje, který se posuzuje jako kapitál v zemi A, avšak jako dluh v zemi B. Jestliže se platby provádí v rámci tohoto instrumentu, považují se za odečitatelné úrokové náklady podle právního rámce země B ve společnosti B. Tomuto odpovídající příjmy společnosti A se naopak posuzují jako osvobozené dividendy pro daňové účely v zemi A. Toto uspořádání, které vyústí v odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů, znázorňuje následující obrázek 3. (OECD, 2012)

Obr. 3 Model odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí hybridního nástroje
Zdroj: OECD (2012)

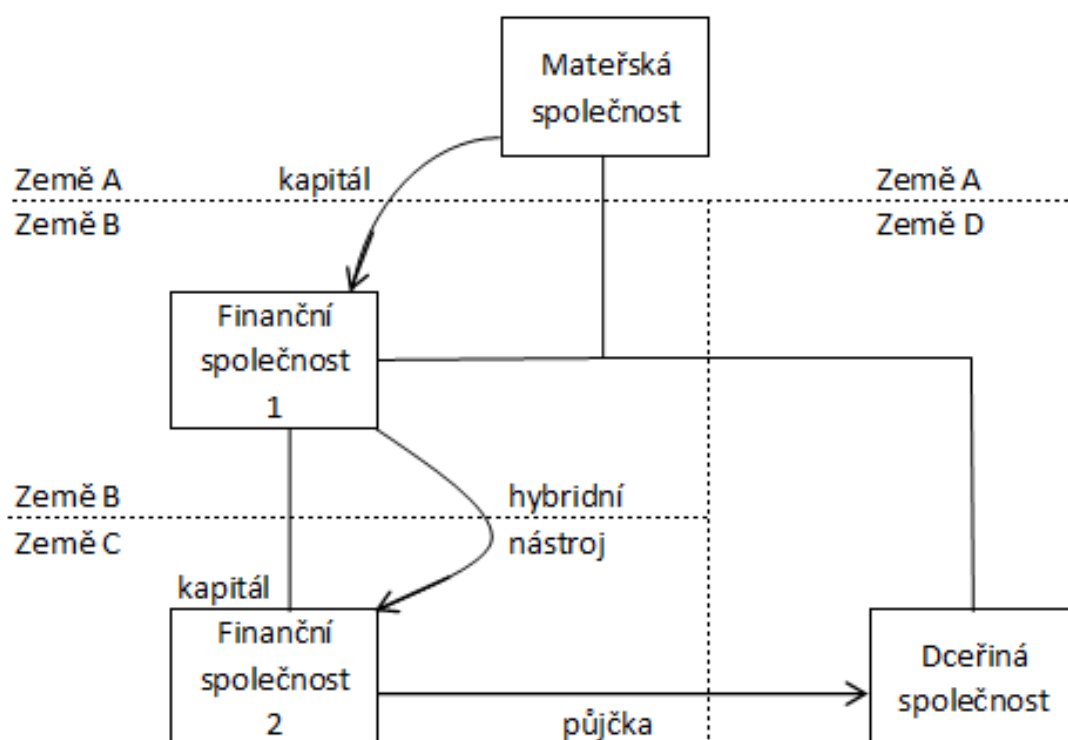
Model II: Využití hybridního finančního nástroje

Russo (2007) dále uvádí příklad, kdy mateřská společnost nefinancuje svoji dceru přímo, ale pomocí hybridního finančního nástroje, viz obrázek 4. V zemích B a C je vysoká daňová povinnost, ale hybridní povaha finančního nástroje mezi těmito dvěma státy uměle vytvoří strukturu s nízkou daňovou zátěží. Subjekt v zemi C získá úrokový výnos ze země D a odpovídající úrokový náklad zaplatí společnosti v zemi B, tudíž v zemi C se zdaní pouze marže z rozdílu. Nicméně v zemi B se příjem nezdaní, jelikož je výnos považován jako dividendy a využije se částečné osvobození. Rozdíl v daňových režimech v zemích dlužníka a věřitele se

označuje jako kvalifikační konflikt. V podstatě vzniká v případě, že daňový systém dvou zúčastněných zemí má odlišná pravidla na určení příjmu pro daňové účely.

Lze charakterizovat několik různých kvalifikačních konfliktů a způsobů, ze kterých může vzniknout specifický finanční nástroj (Russo, 2007):

1. Nástroj je kapitálem podle zákona o obchodních společnostech v zemi, která získává finanční prostředky, ale je překlasifikován na dluh pro daňové účely v této zemi. Země, která peněžní prostředky poskytuje, zařadí tento nástroj podle toho, jak nahlíží na podobné nástroje vydané místními společnostmi.
2. Podle zákona o obchodních společnostech v zemi, která přijímá finanční prostředky, finanční nástroj je buď dluh, nebo něco mezi dluhem a kapitálem. V zemi, která finanční prostředky poskytuje, se nástroj považuje za kapitál.
3. Země, která si vypůjčuje, uplatňuje zásadu přednosti obsahu před formou, podle níž charakterizuje konkrétní transakci jako bezkupónovou půjčku, a proto posuzuje diskont jako odečitatelný úrok. Naopak země, která půjčuje prostředky, dodržuje právní formu a posuzuje transakci například jako investiční podíl.

Obr. 4 Model využití hybridního finančního nástroje
Zdroj: Russo (2007)

4.3.4 Hybridní subjekty

Russo (2007) definuje hybridní subjekt jako samostatnou osobu povinnou k dani podle daňového systému jedné země, zatímco je považována jako „transparentní“ v jiné zemi (její zisky/ztráty jsou zdaněny/odečteny u jejích členů). Jinými slovy zde existuje kvalifikační konflikt mezi dvěma státy v souvislosti s charakterizací subjektu. Kvalifikační konflikt ve vztahu k těmto subjektům vzniká, protože země obecně neberou v potaz, jak na daný subjekt nahlíží v jiném státě. Obvykle se země řídí jedním ze tří následujících přístupů:

1. Analogický přístup – země určuje daňový režim zahraniční podnikatelské organizace na základě svého vlastního práva. Srovnává danou organizaci s existujícími subjekty založenými podle místních právních předpisů, které jsou s ní nejvíce srovnatelné (analogické). Tento přístup se využívá například v Německu, Nizozemí a Velké Británii. (Barenfeld, 2005)
2. Fixní přístup – všechny zahraniční podnikatelské organizace se automaticky posuzují stejně, buď jako netransparentní či transparentní, dokonce i když nemají vlastní právní subjektivitu. Tento přístup používá například Itálie, která všechny subjekty posuzuje jako netransparentní. (Barenfeld, 2005)
3. Volitelný přístup – každý subjekt si může sám zvolit svoji právní formu a možnost, jak bude posuzován pro daňové účely v dané zemi. Tento přístup se využívá například v USA pod označením „*check-the-box system*“ (systém zaškrtnutí políčka), kde umožňuje nadnárodním společnostem velmi široce využívat hybridní subjekty a získávat odpovídající daňové výhody. Subjekt může být klasifikován buď jako právnická osoba (netransparentní subjekt), nebo partnership (transparentní subjekt). (Barenfeld, 2005; Cotrut, 2015)

„Transparentní“ neboli „daňově průhledný“ subjekt se definuje jako uskupení bez vlastní povinnosti na dani z příjmů, jež přenáší daňový základ na své společníky, členy nebo podílníky. Jedná se o seskupení, které nemusí, nebo může mít právní subjektivitu, pro daňové účely se však nepovažuje za poplatníka daně z příjmů. Za daňové poplatníky se poté považují až jednotliví (daňově netransparentní) společníci nebo beneficianti daného subjektu. Teprve u nich se zkoumá jejich rezidentství a skutečné vlastnictví příjmů. V praxi se může jednat o osobní společnosti (veřejná obchodní společnost a komanditní společnost), trusty a další. (Zatloukal a Krupičková, 2011; Sojka, 2013)

O transparentních subjektech informuje i Evropská komise v návrhu směrnice Rady o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob z roku 2011. V článku 84 popisuje pravidla pro rozdělování příjmů transparentních subjektů mezi daňové poplatníky, kteří v něm drží podíl. Jestliže se subjekt nachází v členském státě a je zde považován za transparentní, daňový poplatník, který v něm má podíl, do svého základu daně zahrne svůj podíl na příjmech tohoto subjektu. (European Commission, 2011)

Existují dva typy hybridních subjektů – klasické a reverzní, které popíše následující dvě podkapitoly 4.3.5 a 4.3.6.

4.3.5 Klasické hybridní subjekty

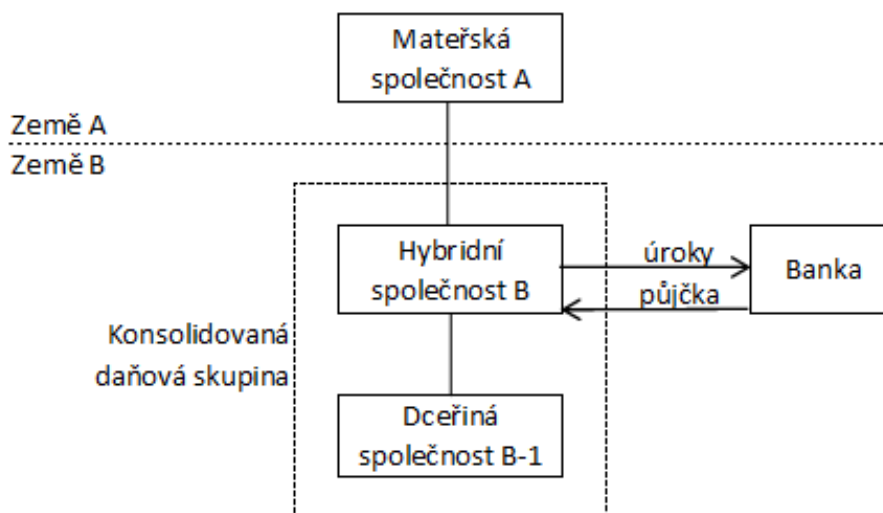
Klasický hybridní subjekt se posuzuje jako právnická osoba ve své vlastní zemi, ale jako transparentní v zemi svých členů. V mezinárodním daňovém plánování dochází k nesouladům v těchto hybridních uspořádáních a výsledkem poté může být dvojí odpočet (DD) nebo odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů (D/NI). V rámci klasických hybridních subjektů existuje několik modelů, které se v praxi využívají. (Cotrut, 2015; Russo, 2007)

Model III: Dvojí odpočet pomocí hybridního subjektu

Dvojí odpočet vzniká, pokud je stejná platba odečitatelná podle právních předpisů dvou zemí. Typický příklad zobrazuje společnost A, rezidenta země A, která drží podíl v dceřiné společnosti B, která je rezidentem ve státě B. Společnost B se posuzuje jako netransparentní pro daňové účely v zemi B a jako transparentní pro daňové účely v zemi A. Tato dceřiná společnost B si vypůjčí peněžní prostředky od banky v zemi B a za tuto službu jí platí úroky.

Společnost B nemá žádné další příjmy a je konsolidována pro daňové účely v zemi B s její dceřinou společností B-1. Společnost B je proto schopna vzdát se odpočtu úroků vůči své dceřiné společnosti B-1 dle vztahu k smluvně ujednanému úvěru od banky. Kromě toho, jelikož se společnost B posuzuje jako transparentní pro daňové účely v zemi A, úrokový náklad je odečitatelný také pro společnost A z toho důvodu, že se podle místního práva půjčka posuzuje, jako by byla bankou poskytnuta přímo společnosti A.

Toto uspořádání tedy vyústí v dvojí odpočet nákladového úroku podle právních předpisů obou zemí A a B. Tento model zobrazuje následující obrázek 5. (Cotrut, 2015)

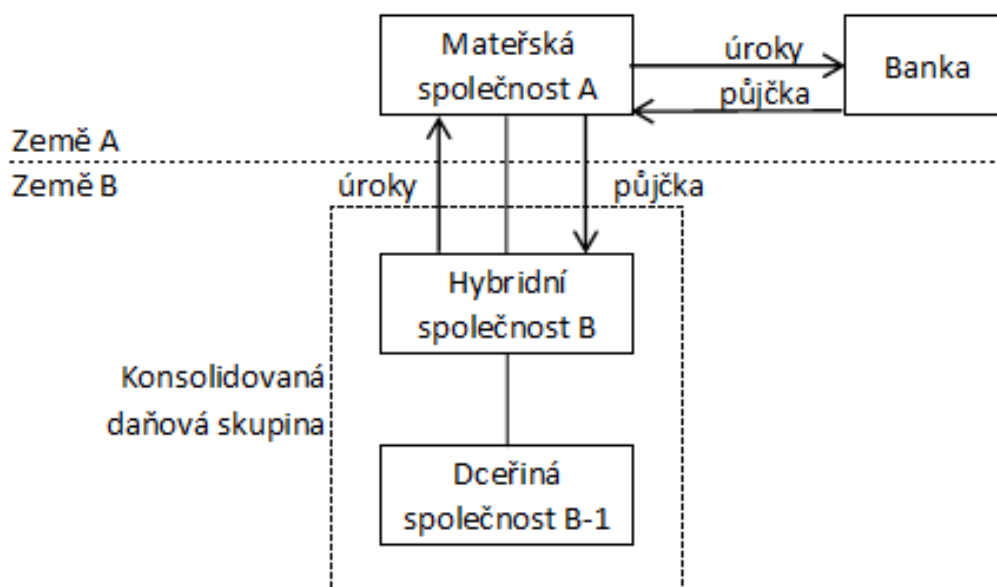

Obr. 5 Model dvojího odpočtu pomocí hybridního subjektu
Zdroj: Russo (2007)

Model IV: Odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí hybridního subjektu

Tento model zobrazuje situaci, při níž je platba daňově odečitatelná v jedné zemi, aniž by byla zdaněna v zemi druhé. Příklad znázorňuje společnost A, rezidenta v zemi A, která drží podíl ve společnosti B, rezidenta v zemi B, jež se posuzuje pro daňové účely jako netransparentní v zemi B a transparentní v zemi A. Společnost A si vypůjčí finanční prostředky externě od banky v zemi A a dále půjčí peníze interně společnosti B, která jí naopak zaplatí úroky.

Společnost B tvoří konsolidovanou daňovou skupinu v zemi B se svojí dceřinou společností B-1, a proto jí přenechá odpočet daňových nákladových úroků z úvěru od společnosti A. Jelikož se společnost B považuje jako transparentní v zemi A, půjčka mezi společnostmi A a B se nebere v úvahu a úroky, které společnost A obdrží, se nepovažují za daňový výnos. Výsledkem tohoto uspořádání je daňový odpočet nákladu v zemi B, avšak bez odpovídajícího zdanění výnosu v zemi A. Tento model zobrazuje nadcházející obrázek 6. (Cotrut, 2015)

Obr. 6 Model odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí hybridního subjektu
Zdroj: Russo (2007)

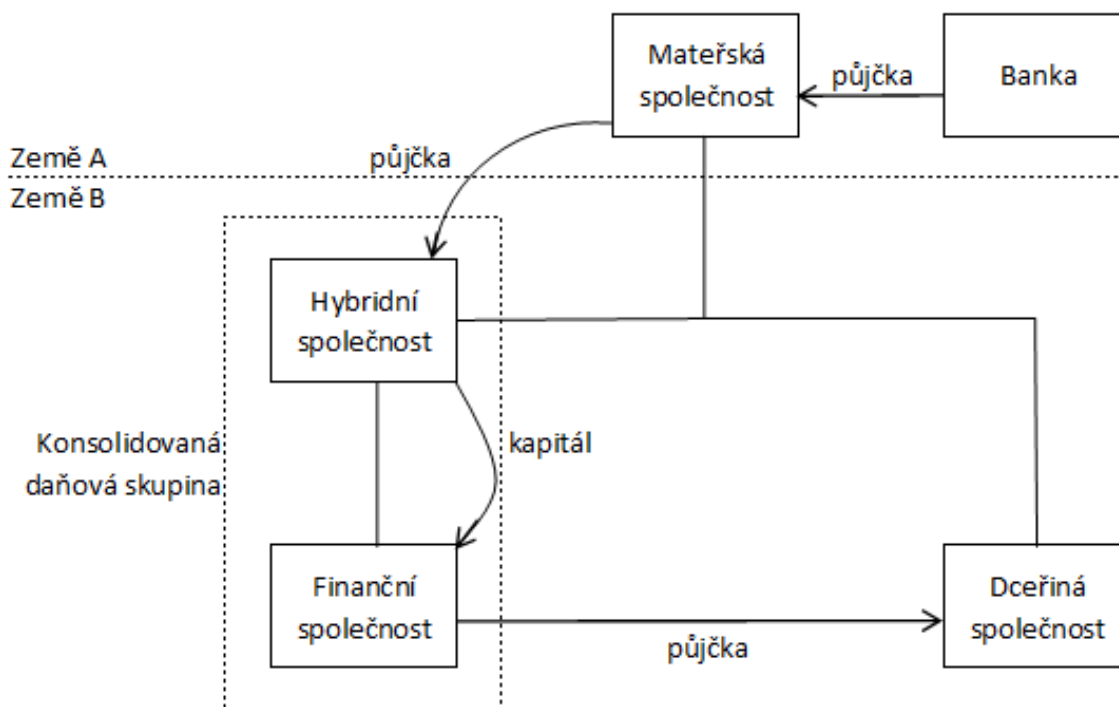
Russo (2007) k těmto dvěma modelům dodává, že mohou vést ke vzniku kurzových rozdílů, a tím k ovlivnění nákladů a výnosů, pokud mají země A a země B různé měny. Z toho důvodu bývají členové hybridní společnosti speciálně založené společnosti, které používají měnu země B. Russo (2007) dále představuje model V, který se využívá jako alternativa k modelu IV.

Model V: Alternativa k modelu IV

Tento model se používá v případě, kdy země, ve které sídlí mateřská společnost, uplatňuje pro zdanění dividend metodu zápočtu. Model IV by poté vedl

k nedostatečné daňové úlevě z důvodu využívání dluhu v hybridní společnosti. V tomto modelu tedy hybridní společnost poskytuje kapitál speciálně založené finanční společnosti, která dále půjčuje prostředky dceřiné společnosti.

V zemi B bude výsledkem, že dceřiná společnost získá daňově uznatelný úrokový náklad, úrokový výnos ve finanční společnosti se započte oproti úrokovému nákladu z hybridní společnosti. V zemi A si mateřská společnost může odečíst úrokový náklad zaplacený bance, avšak úrokový výnos zdanit nemusí. Tento případ zobrazuje obrázek 7. (Russo, 2007)

Obr. 7 Alternativní model odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů
Zdroj: Russo (2007)

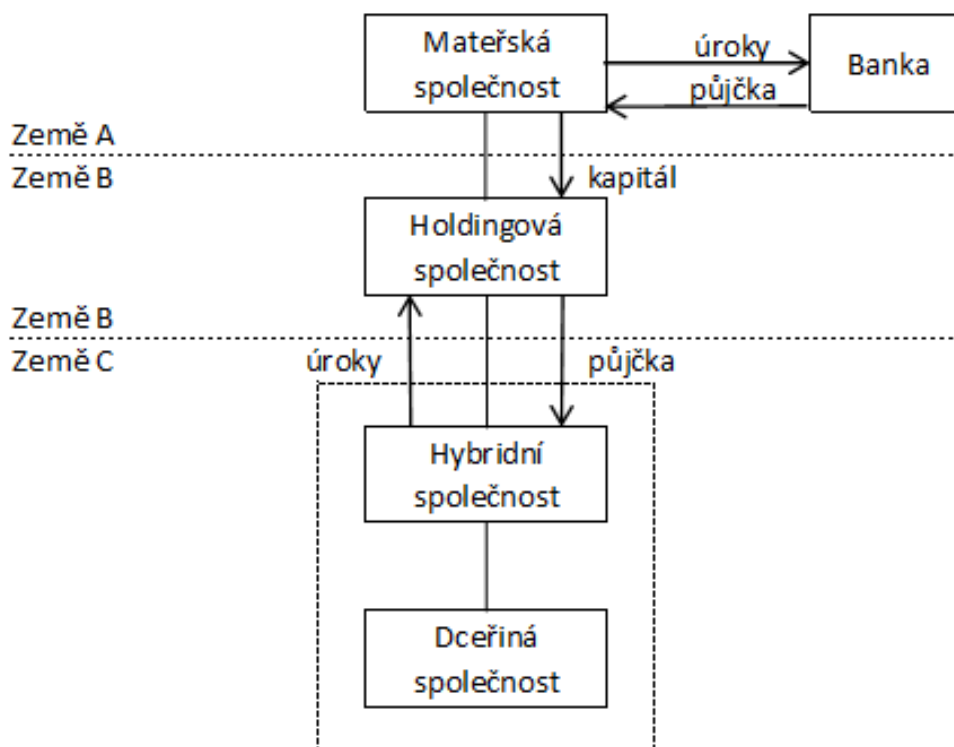
Výše popsané základní modely hybridních subjektů se v praxi používají i s mírnými odlišnostmi ve značném počtu zemí. Často se tato uspořádání spojují komplexně s dalšími nástroji, například s finančními instrumenty nebo daňovými dohodami. Tyto modely lze však využívat jenom určitými subjekty ve vybraných zemích. Pouze některé subjekty mohou být klasifikovány jako netransparentní ve své vlastní zemi a transparentní v cizí zemi, aby splnily definici hybridní společnosti. Země A, ve které sídlí mateřská společnost, obvykle klasifikuje určité zahraniční subjekty jako transparentní. Z tohoto důvodu se některé země nikdy nemohou stát zemí mateřské společnosti, která by tato opatření mohla využívat. Jedná se například o Itálii, která všechny zahraniční společnosti považuje jako netransparentní. (Co-trut, 2015)

Navíc právní systém země B musí umožňovat vytvoření konsolidačního celku a jeho skupinové zdanění, kdy se skupina podniků pokládá za jedinou účetní jed-

notku. Tento konsolidační režim existuje například v Dánsku, Francii, Lucembursku, Německu, Nizozemí, USA nebo ve Velké Británii. V České republice daňové právo nepovoluje skupinové zdanění, každá společnost ve skupině se zdaní samostatně. Jeho účinků však lze dosáhnout vhodným strukturováním investic, například zařazením veřejné obchodní společnosti nebo komanditní společnosti do koncernové struktury. (Cotrut, 2015; Dráb, 2016; PwC, 2016)

Model VI: Nepřímý klasický hybridní subjekt

Russo (2007) ještě přidává další model poskytování financí, který lze využít v případě, že mezi dvěma státy nelze založit hybridní společnost. Lze tak učinit zahrnutím další země. Mateřská společnost v zemi A financuje jinou holdingovou společnost v zemi B. Tato holdingová společnost vlastní dceřinou společnost v zemi C prostřednictvím hybridního subjektu. Výsledkem tohoto uspořádání je daňově uznatelný úrokový náklad v zemi C, jemuž neodpovídá zdanění úrokového výnosu v zemi B, navíc se úrokový náklad odečte i v zemi A. Tuto situaci znázorňuje následující obrázek 8.

Obr. 8 Nepřímý klasický hybridní subjekt
Zdroj: Russo (2007)

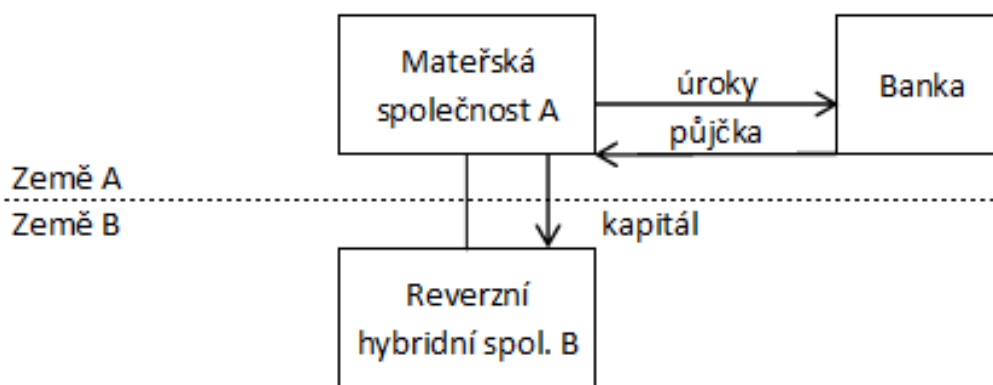
4.3.6 Reverzní hybridní subjekty

Reverzní hybridní subjekt je hodnocen jako právnická osoba v zemi svých členů, avšak jako transparentní osoba ve své vlastní zemi. Oproti modelům klasických hybridních subjektů, kde platby provádějí hybridní společnosti, v případě reverzních hybridních subjektů platby přicházejí právě do této společnosti. Existují další dva základní modely využívané v rámci hybridního financování a označované jako reverzní hybridní subjekty. (Russo, 2007; Cotrut, 2015)

Model VII: Dvojitý odpočet pomocí reverzního hybridního subjektu

Základní model zobrazuje získání výhody ve dvou zemích ze stejné zaplacené částky nákladových úroků. Mateřská společnost A si v zemi A vypůjčí peněžní prostředky od banky, aby mohla financovat společnost B, ve které drží podíl. Daňový systém v zemi A poskytuje výhodu, na základě níž se společnost B posuzuje jako právnická osoba (typicky v Itálii) a zaplacený úrok se hodnotí stejným způsobem, jako když si podnik vypůjčí prostředky od banky na financování své zahraniční dceřiné společnosti.

Naopak země B, ve které sídlí společnost B, považuje členy hybridní společnosti za daňové subjekty, které mají stálou provozovnu na jejím území. V důsledku se úrokový náklad zaplacený společností A posuzuje jako náklad, který lze připsat této stálé provozovně. V tomto uspořádání dojde k dvojitmu odpočtu jednoho úrokového nákladu v zemi A i B. Tento model znázorňuje následující obrázek 9. (Russo, 2007)

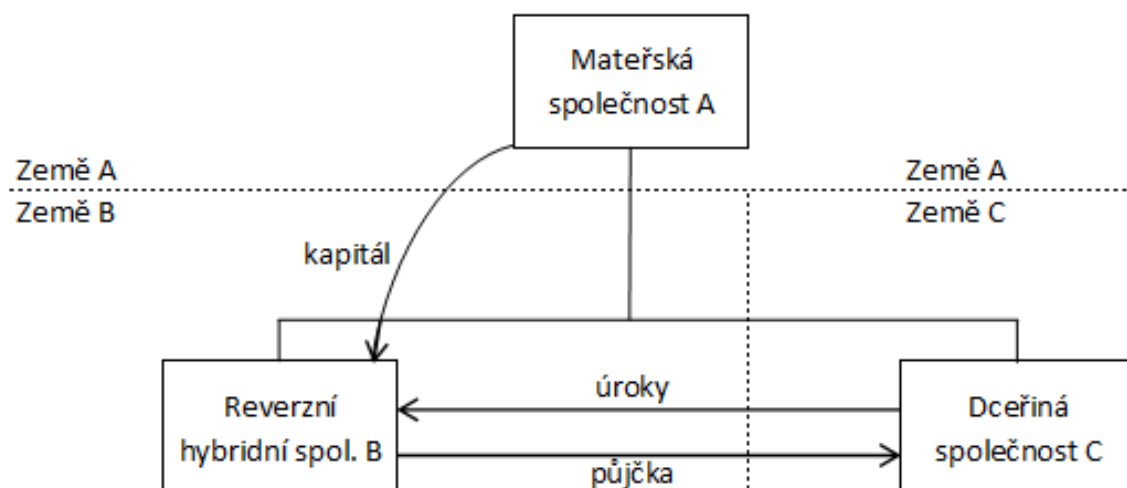
Obr. 9 Model dvojitého odpočtu pomocí reverzního hybridního subjektu
Zdroj: Russo (2007)

Model VIII: Odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí reverzního hybridního subjektu

Typický příklad znázorňuje společnost A, rezidenta země A, držící podíl ve společnosti B, která je založená podle právních předpisů v zemi B. Společnost B se posuzuje jako transparentní subjekt pro daňové účely v zemi B, avšak jako netransparentní v zemi A. Společnost ze skupiny C, která je rezidentem v zemi C, obdrží půjčku od společnosti B. Úroky, placené společností C do společ-

nosti B, se považují za daňově uznatelné v zemi C, avšak nejsou zdaněny v zemi B, jelikož se společnost B v této zemi nebere v úvahu pro daňové účely.

Úrokový výnos taktéž není zdaněn v zemi A, neboť tato země považuje společnost B jako netransparentní subjekt, a proto očekává, že bude v zemi B zdaněn. Příjem společnosti A také není předmětem daně v zemi B, jelikož se předpokládá, že společnost A má stálou provozovnu v zemi B. Toto uspořádání vyústí v odpočet v zemi C bez zdanění odpovídajícího výnosu uvnitř skupiny. Model zobrazuje nadcházející obrázek 10. (Cotrut, 2015)

Obr. 10 Model odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí reverzního hybridního subjektu

Zdroj: Russo (2007)

4.4 Boj proti agresivnímu daňovému plánování

Mezinárodní daňové plánování, které popisuje kapitola 4.1, se považuje za legitimní nástroj využívaný ke snížení daňového břemene poplatníků s cílem maximalizace zisků. V posledních letech se však stává složitější a propracovanější, jelikož se často realizuje napříč různými státy. Struktury společností se výrazně zkomplikovaly, je obtížné se v nich orientovat a správcům daně to tak znesnadňuje práci při odhalování daňových úniků. Z tohoto důvodu se v současnosti diskutuje o agresivním daňovém plánování, které využívá drobné technické detaily jednoho či více daňových systémů s cílem snížení daňové zátěže. Agresivní daňové plánování se může objevovat v různých podobách, nejčastěji se jedná o vytváření různých umělých struktur a vztahů, jejichž záměrem je dosažení daňové výhody. (Sobotková, 2013)

Klimešová (2014) uvádí několik metod agresivního daňového plánování, při kterých se zisk přelévá do států s nízkou nebo žádnou daňovou povinností. Skrytý převod zisků za využití převodních cen mezi nadnárodními společnostmi a jejich stálými provozovnami vyvolává daňový únik. Mezi takové metody například patří:

- „*Back to back transactions*“ – transakce, při kterých se zisk kumuluje v zemi s výhodným režimem a pak se zpět vrátí do země rezidenta.
- „*Treaty shopping*“ – využívání výhod smluv o zamezení dvojího zdanění.
- „*Stepping stone*“ – systém „nášlapných kamenů“, ve kterém se zakládají společnosti za určitým účelem daňové optimalizace.
- „*Conduit company*“ – zakládají se „kanálové společnosti“, ve kterých pouze protékají finanční prostředky.
- Účtování vyšších nebo nižších cen za zboží či služby a vyšších úroků, než je obvyklé.
- Placení neúměrně vysokých licenčních poplatků, provizí a odměn za neprovedené služby.
- Poskytnutí půjček mateřskou společností své dceřiné společnosti, placení úroků se záměrem zamaskování výplaty dividend.

Sobotková (2013) dále uvádí, že typickým efektem současnosti jsou hybridní ujednání v rámci nadnárodních skupin, které vyústí například ve dvojí odpočty. Těmito hybridními strukturami financování se zabývá kapitola 4.3. Boji nejen proti těmto hybridním uspořádáním, ale i dalším formám agresivního daňového plánování, se v poslední době věnuje OECD i Evropská unie. Jedná se o jednu z jejich klíčových priorit.

4.4.1 Iniciativa OECD

Hybridní struktury financování v posledních letech znepokojují mnoho vlád. OECD v březnu roku 2012 vydala zprávu „*Hybrid Mismatch Arrangements: Tax Policy and Compliance Issues*“, která popisuje nejběžnější typy hybridních nesouladů a účinky, jež mají za cíl dosáhnout. Za hybridní nesoulady považuje opatření využívající rozdíly v daňových režimech nástrojů, subjektů či převodů mezi dvěma nebo více zeměmi. Dále shrnuje otázky daňové politiky vyplývající z těchto opatření a popisuje možnosti jejich řešení. Země by se měly zaměřit na předpisy v domácím právu, které omezí výhody z hybridních uspořádání. Tato zpráva dochází k závěru, že stejné znepokojení z pokřivení trhu, které způsobuje dvojí zdanění, existuje také v případě neúmyslného dvojího nezdanění. Z těchto důvodů doporučuje řadu opatření, které mají státy přijmout.

OECD dále v roce 2013 odstartovala iniciativu revize mezinárodních aspektů zdanění a předložila akční plán k erozi základů daně a převodu zisků (BEPS). Tento akční plán se skládá z 15 akcí, jež obsahují opatření zabráňující rozměňování základů daně nadnárodních subjektů a jejich přesun nejrůznějšími způsoby do států s výhodnějšími daňovými předpisy. V říjnu roku 2015 byl představen konečný výstup z akčního plánu projektu BEPS, jednotlivé akce popisuje následující tabulka 2. Nejvýznamnějším motivem tohoto projektu je snaha o zdaňování zisků tam, kde dochází k reálné ekonomické aktivitě. V žádném případě se nejedná o úsilí sjedno-

cování daňových systémů jednotlivých zemí. Hybridní struktury financování, jimž se věnuje tato diplomová práce, upravuje akční plán č. 2 s názvem Neutralizace efektů plynoucích ze zapojování hybridních nástrojů nebo entit do struktur. (Nerudová, 2014; Komora daňových poradců ČR, 2016; OECD, 2016)

Tab. 2 Akční plán BEPS

Číslo akce	Název akce
1	Daňové výzvy v oblasti digitální ekonomie
2	Neutralizace účinků hybridních uspořádání
3	Posílení CFC pravidel
4	Omezení eroze prostřednictvím úrokových odpočtů
5	Efektivní boj proti škodlivým daňovým praktikám
6	Zabránění zneužívání smluv o zamezení dvojího zdanění
7	Zamezení obcházení vzniku stálé provozovny
8	Zabránění nesprávně oceněným pohybům nehmotného majetku
9	Zajištění, aby způsob tvorby převodních cen nebyl ovlivněn nevhodnou alokací rizik a kapitálu mezi členy skupiny
10	Pravidla pro ocenění vnitroskupinových transakcí
11	Metodika ke sběru a analýze dat o přijatých opatřeních BEPS
12	Odkrytí struktur a uspořádání daňových poplatníků
13	Přehodnocení dokumentace převodních cen
14	Zefektivnění mechanismu řešení mezinárodních daňových sporů
15	Vyvinutí nových multilaterálních nástrojů při implementaci BEPS

Zdroj: Nerudová (2014)

4.4.2 Iniciativa Evropské unie

Evropská unie reagovala na akční plán BEPS publikovaný OECD a v lednu roku 2016 předložila Evropská komise návrh směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem (ATAD) jako součást stejnojmenného balíčku. Návrh byl přijat v rekordním čase a byla vydána směrnice Rady EU 2016/1164 ze dne 12. července 2016, kterou se stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které mají přímý vliv na fungování vnitřního trhu. Tato směrnice zavádí konkrétní ustanovení specializovaná proti agresivnímu daňovému plánování a je součástí projektu EU pro spravedlivější, jednodušší a účinnější zdanění právnických osob. Členské státy by měly tato opatření uplatňovat od 1. ledna 2019, mohou však požádat o výjimku a platnost oddálit. (Toman, 2016; European Commission, 2017)

Z oblasti hybridního financování směrnice Rady EU 2016/1164 stanovuje pravidla pro řešení hybridních nesouladů a definuje samotné hybridní nesoulady, které vedou k dvojímu odpočtu nebo odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. Článek 9 poté tyto dvě situace upřesňuje:

1. V případě, že vede hybridní uspořádání k dvojímu odpočtu, proběhne odpočet pouze ve členském státě, v němž má daná platba svůj zdroj.

2. V případě, že dochází k odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů, členský stát plátce odpočet takové platby odmítne.

Hybridní struktury financování dále upravuje a výrazně rozšiřuje návrh směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2016/1164, pokud jde o hybridní nesoulady s třetími zeměmi, ze dne 25. října 2016, označovaný také jako ATAD 2. Tento návrh stanovuje pravidla proti hybridním nesouladům, které zahrnují třetí země. Dále se zabývá hybridními nesoulady, které se týkají stálých provozoven v rámci EU i třetích zemí, hybridními převody, dováženými nesoulady a nesoulady z dvojí rezidence. Členské státy tento návrh směrnice dne 21. února 2017 schválily, implementace by měla být závazná nejpozději od 1. ledna 2020, některé předpisy až od 1. ledna 2022. (KPMG, 2017)

4.4.3 Důsledky pro Českou republiku

Konkrétní opatření z akčního plánu BEPS, který vypracovala OECD, se v současnosti implementují do národních legislativ včetně České republiky, která je členem této organizace od roku 1995. Jedním z těchto kroků se stal podpis mnohostranné dohody o automatické výměně informací nadnárodních společností v oblasti daňových odvodů, který proběhl 27. ledna 2016 v Paříži. Tuto smlouvu podepsala většina členských zemí OECD včetně České republiky. Výměna informací bude probíhat mezi těmito členy na základě reportů známých jako „*Country-by-Country Reporting*“, které poskytnou finančním úřadům informace o specifických daňových ukazatelích mezinárodních společností. K první výměně dojde v roce 2017 na základě údajů z roku 2016. (Komora daňových poradců ČR, 2016; Stálá mise ČR, 2016)

Směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem vydaná Evropskou unií musí být do národní legislativy implementována do konce roku 2018, podle Tomana (2016) Česká republika zatím neuvažuje o výjimce. V českém daňovém právu jde o nové nástroje, které budou vyžadovat podstatnou novelu zákona o daních z příjmů. Bude vhodné se inspirovat od jiných států, které již některá pravidla využívají. (Komora daňových poradců ČR, 2016; Jareš a Caldová, 2017)

Tato směrnice by taktéž pro Českou republiku představovala výhodu v tom, že společnosti, které vytvářejí zisky v tuzemsku, by je zde současně musely i zdanit. Zároveň by se od ČR očekávala intenzivnější kontrola podniků, stejně jako odvodů daní. Mohlo by se zlepšit dodržování daňového práva, společnosti by mohly pozbýt motivaci pro vyhýbání se daním a zvýšil by se tlak na země, aby přijaly vhodná ustanovení. (Česká podnikatelská reprezentace při EU, 2016)

5 Vlastní práce

V této kapitole se nejdříve věnuji analýze akčního plánu č. 2 BEPS a pravidlům v něm obsažených, dále tato doporučení zhodnotím pomocí SWOT analýzy a aplikuji na ně případové studie.

5.1 Analýza doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS

Akční plán č. 2 BEPS upravuje hybridní struktury financování a nazývá se Neutralizace efektů plynoucích ze zapojování hybridních nástrojů nebo entit do struktur. Celá tato kapitola vychází z tohoto akčního plánu, který vydala OECD v říjnu roku 2015, a dále čerpá z pracovního textu Ministerstva financí České republiky z roku 2016. Akční plán je rozdělen na dvě části a uvádí jednak doporučení, která se týkají vnitrostátních předpisů s cílem neutralizovat účinky hybridních schémat, a jednak navrhované změny ve Vzorové smlouvě o zamezení dvojího zdanění OECD („*OECD Model Tax Convention*“) k řešení takových opatření.

Problematiku daňového plánování prostřednictvím hybridních struktur financování popisuje kapitola 4.3. Obecně tyto hybridní struktury vznikají, jelikož různé daňové systémy mají odlišná pravidla pro posuzování nástrojů a subjektů. Na vybraný subjekt se může nahlížet jako na poplatníka daně z příjmů právnických osob nebo transparentní subjekt, v němž poplatníci jsou jeho společníci. Taktéž při určování nástrojů se mohou lišit pravidla jejich posuzování, jedná se buď o dluhové nástroje (související platbou je daňově uznatelný úrok) nebo o vlastní kapitál (související platbou je osvobozená dividenda).

Doporučení z části 1 akčního plánu č. 2 BEPS by měly členské státy aplikovat do svého národního práva, a tím zamezit nesouladům mezi daňovými systémy, které mohou vyústit ve vícenásobné odpočty z jedné nákladové platby nebo v odpočet v jedné zemi bez odpovídajícího zdanění této platby v zemi druhé. Doporučení v této části zahrnují pravidla pro řešení hybridních nesouladů, pokud se jedná o platby provedené pomocí hybridního finančního nástroje nebo platby uskutečněné v rámci hybridního subjektu. Dále navrhují řešení nepřímých nesouladů, které vznikají, pokud se do hybridních struktur zahrnují třetí země. Část 2 tohoto akčního plánu uvádí navrhované změny Vzorové smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které vzájemně působí s doporučeními v části 1.

Část 1 je pro tuto diplomovou práci stěžejní. Nachází se v ní doporučení a pravidla, která mají zajistit, že bude daný subjekt nebo nástroj posuzován v obou zemích stejně. Doporučená pravidla se dělí na primární a sekundární (obranná). Nejdříve se použije primární pravidlo, které většinou říká, že stát plátce odepře právo odpočtu platby od základu daně, pokud ve druhém státě nedojde ke zdanění této platby. Sekundární pravidlo uplatní stát příjemce, pokud stát plátce nevyužije pravidlo primární.

Akční plán poskytuje doporučení ke třem následujícím situacím:

1. Platby, při kterých vzniká odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů (D/NI).
2. Platby, při nichž dochází k dvojímu odpočtu (DD).
3. Platby, při kterých nastává nepřímý odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů (indirect D/NI).

Takové platby, které jsou odpočitatelné podle právních předpisů v zemi plátce, avšak nejsou zahrnuty ve zdanitelném příjmu ve státě příjemce, se nazývají odpočty bez zahrnutí. Primárně akční plán u těchto plateb navrhuje odepřít odpočet od základu daně v zemi plátce. V případě, že v zemi plátce nedojde k odmítnutí odpočtu, je na řadě sekundární pravidlo, které doporučuje zahrnout platbu mezi běžné zdanitelné příjmy ve státě příjemce. Tyto situace popisují kapitoly 1–5 v akčním plánu.

Následující kapitoly 6–7 upravují podmínky, při nichž vznikají zároveň dva odpočty z jedné platby. V souvislosti s nimi primární pravidlo stanovuje popření duplicitní platby v zemi mateřské společnosti. Alternativně se může využít obranné pravidlo, které vyžaduje odmítnutí odpočtu od základu daně v zemi plátce v případě, že se nepoužije pravidlo primární.

Poslední zmiňovanou situaci představuje nepřímý odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů, při kterém se efekt z hybridního nesouladu přesune do třetí země, například využitím běžné půjčky. Proto za účelem ochrany integrity výše zmíněných doporučení akční plán v kapitole 8 dále navrhuje, aby země plátce neumožnila odpočet za platbu, pokud je příjem z této platby kompenzován oproti jinému výdaji. Doporučení, která si kladou za cíl eliminovat účinky hybridních uspořádání, shrnuje tabulka v příloze A.

5.1.1 Definice vybraných pojmů

Akční plán č. 2 BEPS definuje **platbu** jako libovolnou částku, která může být zaplacená například za distribuci, úvěr, půjčku a další. Nepovažuje se za ni však platba, která se provede pouze pro daňové účely, a nevznikají při ní majetková práva zúčastněných společností. **Odpočtem** se rozumí odečitatelná položka podle právních předpisů v zemi plátce. Obecně zahrnuje položky běžných nákladů, mezi které patří platby za služby, nájemné, licenční poplatky, úroky a jiné, které mohou snižovat běžný příjem společnosti. Tento termín neobsahuje náklady na pořízení majetku ani odpisy. Za **běžný příjem** se považuje takový, který je předmětem daně z příjmů a není osvobozen. **Dvojí zahrnutí příjmů** znamená, že tentýž příjem je zahrnut do základu daně ve více než jedné jurisdikci.

Strukturované uspořádání představuje nesoulad, který je zakomponován do podmínek této úpravy nebo jeho skutečnosti a okolnosti naznačují, že byl navržen tak, aby vyvolal hybridní nesoulad. Mezi **spojené osoby** se řadí ty, které jsou ve stejné skupině propojené kontrolou, nebo pokud jedna osoba má 25% nebo vyšší investici v jiné společnosti. Osoby patří do jedné **skupiny propojené kontrolou**, pokud:

- Jsou konsolidovanou skupinou pro účely účetního výkaznictví.
- Jedna společnost drží investici a na základě ní zajišťuje efektivní kontrolu v jiné společnosti.
- Jedna osoba má 50% nebo vyšší investici v jiném podniku.

5.1.2 Pravidlo pro hybridní finanční nástroje (D/NI)

Toto pravidlo se aplikuje k neutralizaci efektů, při kterých vzniká odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí hybridních finančních nástrojů. Finanční uspořádání dle tohoto doporučení může nabývat tří podob:

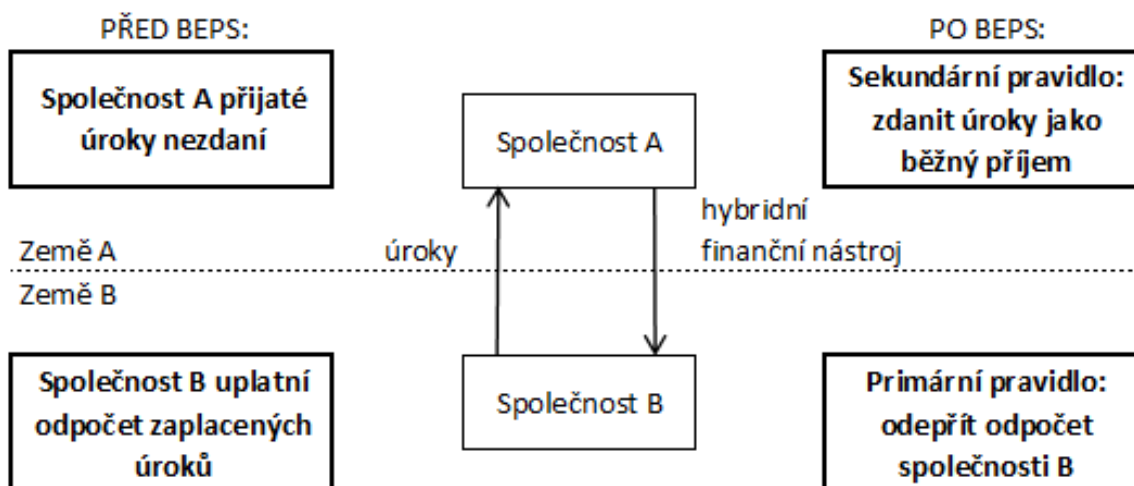
1. Finanční nástroj – ustanovení, která se považují za vlastní kapitál, dluh nebo derivátovou smlouvu podle právních předpisů v tuzemsku. Existuje široká škála těchto nástrojů, jež se různě charakterizují a odlišně posuzují pro daňové účely.
2. Hybridní převody – ujednání o převodu finančního nástroje, při němž se právní předpisy zemí odlišují v určení, zda platba z podkladového aktiva patří převodci nebo nabyvateli. Nesoulad vzniká, jelikož jedna země posuzuje platbu za odčitelný náklad, druhá země ji naopak považuje za daňově osvobozený výnos z podkladového aktiva.
3. Náhradní platby – dohody týkající se převodu finančních nástrojů, je-li platba provedena jako náhrada za financování nebo výnos z převáděného aktiva a rozdíly v posuzování této platby a podkladového výnosu mají dopad na oslabení pravidla pro hybridní finanční nástroje.

Primární pravidlo doporučuje zemi plátce odmítnout odpočet z takové platby, při které vzniká odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. V případě, že země plátce dané pravidlo nevyužije, **sekundární** pravidlo navrhuje v zemi příjemce zahrnout platbu mezi běžné příjmy a zdanit ji. Případné rozdíly v časovém zahrnutí příjmů se neuvažují jako vznik odpočtu bez zahrnutí, pokud může daňový poplatník správci daně prokázat, že platbu zdaní jako běžný příjem v přiměřené lhůtě.

Toto doporučení se využije pouze v případě platby mezi spojenými osobami nebo v rámci strukturovaného uspořádání. Na rozdíl od následujících pravidel se zaměřuje pouze na posuzování nástrojů, nikoliv na stanovisko protistrany nebo kontext, ve kterém je nástroj držen. Toto pravidlo také zahrnuje výjimku, kterou použijí subjekty, pokud daňovou politikou odpočtu podle právních předpisů v zemi plátce je zachování daňové neutrality pro plátce i příjemce platby.

Akční plán navíc dodává **specifická doporučení**, která se týkají daňového posuzování finančních nástrojů. Nejprve se jedná o výhodu z osvobození dividend, kterou země poskytují jako úlevu proti dvojímu zdanění, a díky níž vzniká odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. Země by měly toto osvobození ve svých vnitrostátních předpisech odepřít v takovém rozsahu, v jakém je platba z dividendy odpočtem plátce. Dále se uvádí omezení zahraničních daňových úlev v rámci hybridního převodu, kdy dochází k dvojímu využití těchto výhod. Státy by měly tyto úlevy omezit v poměru k čistému příjmu, který daňovému poplatníkovi z daného

ujednání o převodu plynul. Aplikaci pravidel včetně znázornění situace před jejich implementací zobrazuje následující obrázek 11.

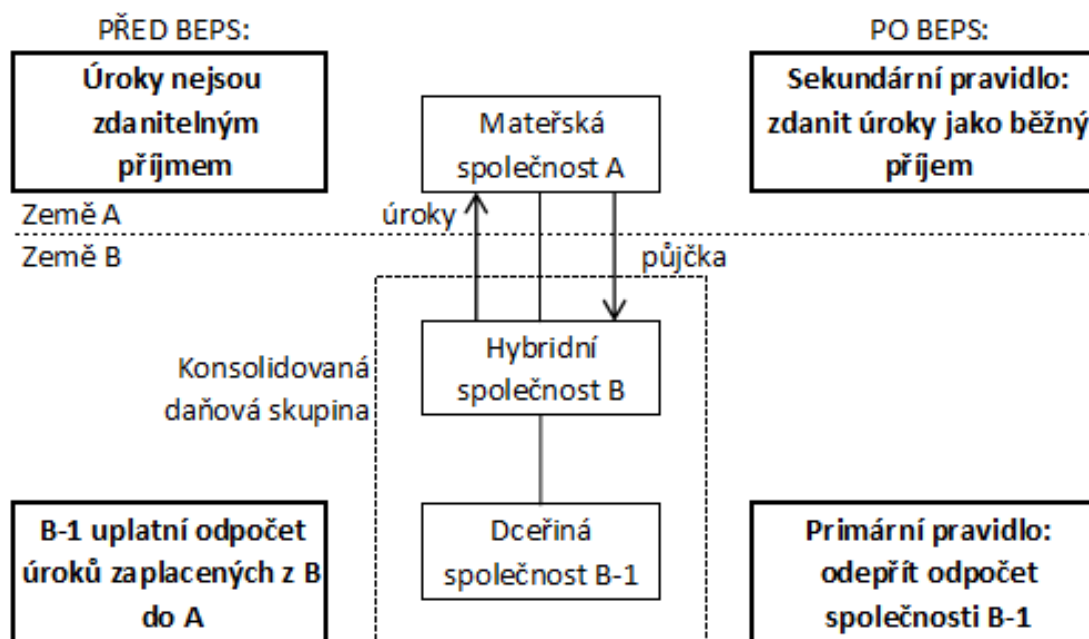
Obr. 11 Aplikace doporučení pro hybridní finanční nástroje (D/Ni)
Zdroj: Vlastní zpracování

5.1.3 Pravidlo pro klasické hybridní subjekty (D/Ni)

Toto doporučení se využije k neutralizaci nesouladů, při kterých vzniká odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí klasického hybridního subjektu. Hybridní subjekt je plátcem platby a považuje se za transparentní podle právních předpisů v zemi příjemce platby. Státy by měly přijmout spojovací pravidlo, které propojuje daňové výsledky plátce a příjemce platby.

Primární pravidlo říká, že se má v jurisdikci plátce odepřít odpočet z dané platby v takovém rozsahu, v jakém vzniká nesoulad. Naopak **sekundární** pravidlo se zaměřuje na jurisdikci příjemce, pokud země plátce nevyužije pravidlo primární. V tomto případě dojde ke zdanění platby jako běžného příjmu právě v zemi příjemce. Doporučení navíc dodává, že žádný nesoulad nevzniká do takové míry, kdy se odpočet v zemi plátce započte oproti příjmu, který je zahrnut do výnosů podle právních předpisů v obou zemích (tzv. dvojí zahrnutí příjmů). Jakákoliv část odpočtu, která přesáhne částku dvojího zahrnutí příjmů, může být započtena proti dvojímu zahrnutí příjmů i v jiném období.

Toto pravidlo se aplikuje pouze v případě, že zúčastněné společnosti jsou součástí skupiny propojené kontrolou nebo strukturovaného uspořádání. Existuje celá řada různých technik, které daňový poplatník může využít v zemi plátce k započtení odpočtu bez zahrnutí dané platby do příjmů. Nejčastěji se používá daňová konsolidace nebo sdružení do skupiny, které umožňuje plátcovi platby uplatnit nárok na odpočet vůči příjmu jiného subjektu v rámci stejné skupiny. Implementaci pravidel znázorňuje nadcházející obrázek 12.

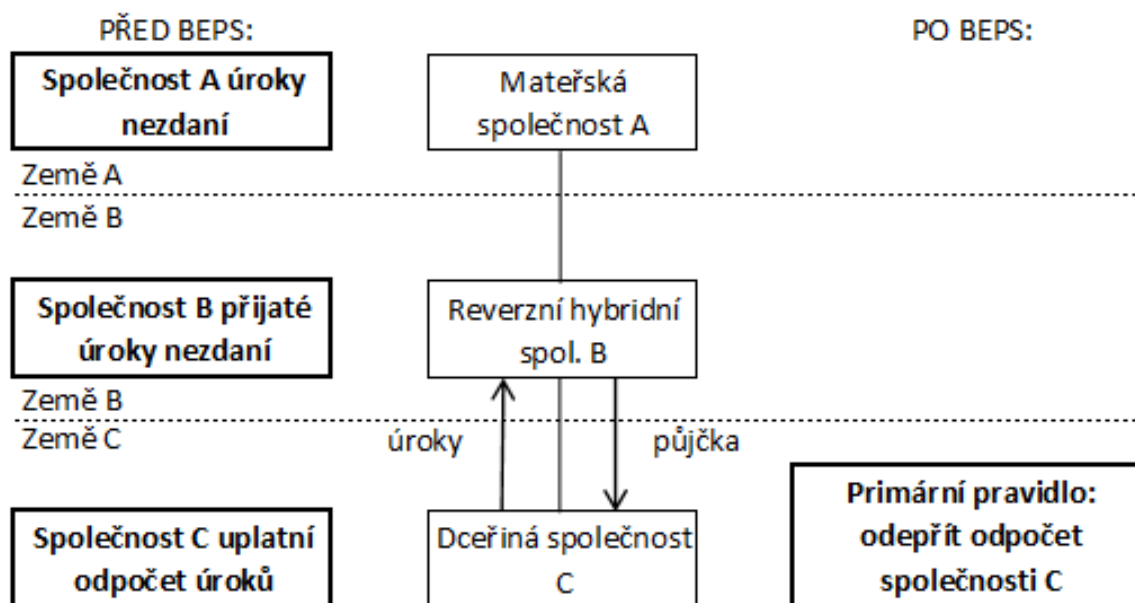
Obr. 12 Aplikace doporučení pro klasické hybridní subjekty (D/Ni)
Zdroj: Vlastní zpracování

5.1.4 Pravidlo pro reverzní hybridní subjekty (D/Ni)

Následující doporučení se aplikuje k neutralizaci nesouladů, při kterých dochází k odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí reverzního hybridního subjektu. Za reverzní hybridní subjekt se označuje jakákoliv osoba, která se považuje jako transparentní v zemi své rezidence a jako samostatná osoba podle právních předpisů svého investora, včetně právnických osob a sdružení bez právní subjektivity. Daná platba proto není zdaněna v rámci běžného příjmu v zemi rezidence hybridního subjektu ani v zemi svých investorů.

Tento návrh zahrnuje pouze pravidlo **primární**, zobrazené na obrázku 13, které říká, že má jurisdikce plátce odmítnout odpočet platby plynoucí do reverzního hybridního subjektu. Doporučení dále navrhuje aplikovat v zemi mateřské i dceřiné společnosti, aby došlo k účinnějšímu odstranění nesouladu. Sekundární pravidlo není zahrnuto, jelikož akční plán obsahuje další **specifická doporučení** pro změny CFC pravidel a jiných investičních režimů, které požadují, aby byly platby obsaženy v příjmech investora. Platby, jež jsou plně přiřazeny mateřské společnosti podle těchto CFC pravidel a jsou předmětem daně, se považují za zahrnuté do běžného příjmu investora.

Doporučení se uplatní pouze v případě, že jsou investor, reverzní hybridní subjekt a plátce součástí jedné kontrolní skupiny, nebo se platba provede skrz strukturované uspořádání a plátce je členem tohoto uspořádání.

Obr. 13 Aplikace doporučení pro reverzní hybridní subjekty (D/NI)
Zdroj: Vlastní zpracování

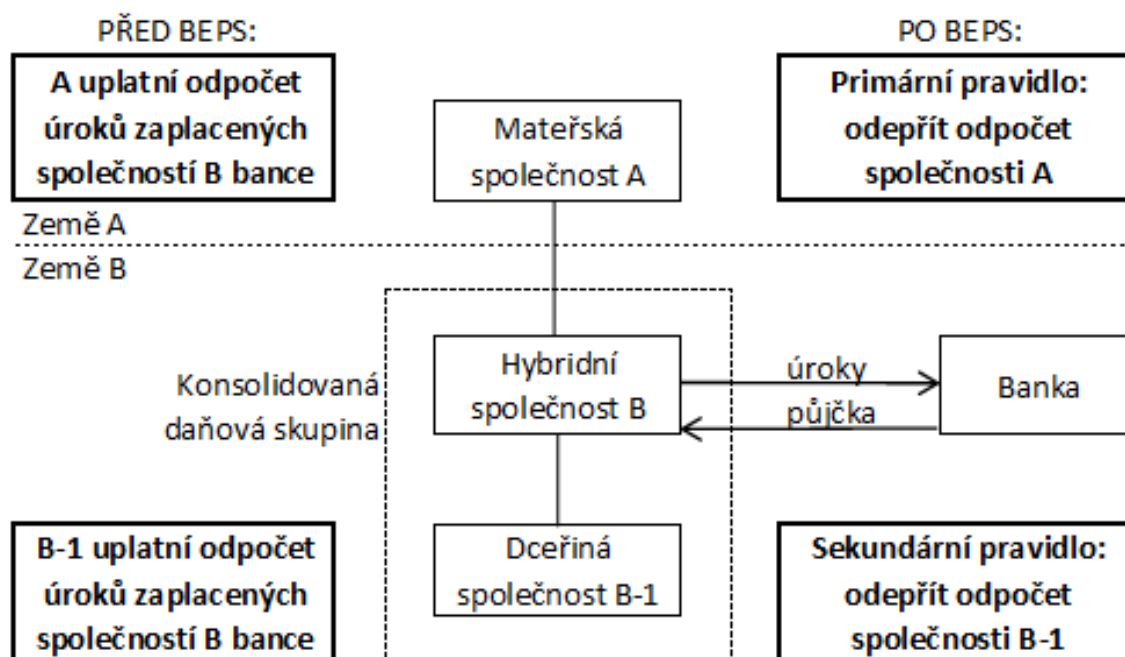
5.1.5 Pravidlo pro klasické hybridní subjekty (DD)

Toto pravidlo se použije k neutralizaci nesouladů, při nichž vzniká dvojitý odpočet v zemi plátce i mateřské společnosti skrz zahraniční pobočky nebo klasické hybridní subjekty. Hybridním plátcem se v tomto případě může subjekt stát v následujících dvou situacích:

1. Plátce není rezidentem v zemi, kde platba probíhá. Daná platba vyvolá dvojitý odpočet pro tuto osobu nebo spojenou osobu podle právních předpisů státu, ve kterém je plátce rezidentem (země mateřské společnosti). Děje se tak pomocí zahraniční pobočky.
2. Plátce je rezidentem v zemi, kde platba probíhá, avšak stát investora ho považuje za transparentní. Investor si proto může také nárokovat odpočet z dané platby podle právních předpisů země, ve které sídlí (země mateřské společnosti).

Primární pravidlo určuje, že se v jurisdikci mateřské společnosti odepře duplicitní odpočet z dané platby. Neexistuje žádná limitace tohoto pravidla. V případě, že se nevyužije pravidlo primární, aplikuje se pravidlo **sekundární**, které se zaměřuje na jurisdikci plátce, v níž by se měl odmítnout duplicitní odpočet.

Rozsah tohoto doporučení se upravuje pouze pro sekundární pravidlo, jež se využije jedině v případě, že jsou účastníci součástí skupiny propojené kontrolou, případně strukturovaného uspořádání. Odpočet v tomto pravidle oproti ostatním označuje taktéž nepeněžní operace, jež zahrnují např. odpisy. Tato doporučení zachycuje nadcházející obrázek 14.

Obr. 14 Aplikace doporučení pro klasické hybridní subjekty (DD)
Zdroj: Vlastní zpracování

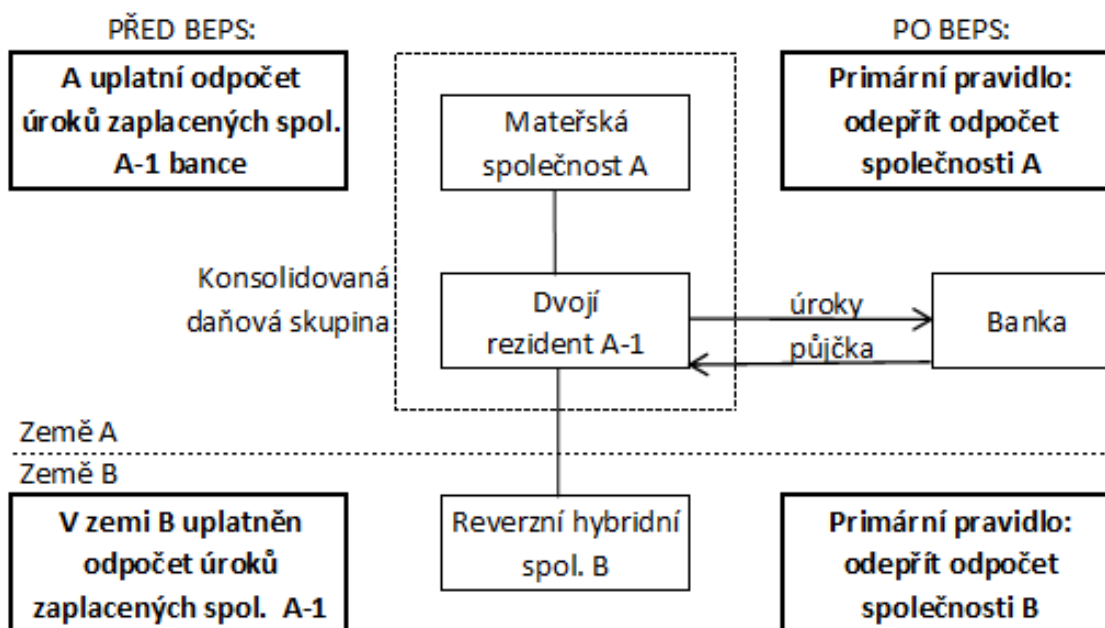
Tato doporučení znamenají určování plateb, které vedou ke dvojímu odpočtu nebo dvojímu zahrnutí příjmů podle právních předpisů tuzemské i zahraniční společnosti. Celková suma dvojitých odpočtů se poté může uplatnit oproti sumě dvojího zahrnutí příjmů. Důkladné porovnávání každé položky nákladů a výnosů je možné pouze v jasných případech, kde existuje několik transakcí. Ve složitějších situacích, kde daňový poplatník vstupuje do významného počtu transakcí, které vedou k různým typům nákladů a výnosů, by země měly implementovat jednodušší řešení pro sledování daných plateb.

5.1.6 Pravidlo pro poplatníky s dvojí rezidencí (DD)

Nesoulad z dvojí rezidence vzniká v případě, že je subjekt považován za rezidenta pro účely daně z příjmů podle právních předpisů dvou nebo více států. Odpočet platby tohoto poplatníka probíhá ve více státech také oproti příjmům, které jeden ze států nepovažuje za příjem (příjem, který není dvakrát zahrnutým příjmem).

Na rozdíl od předchozího doporučení v kapitole 5.1.5 Pravidlo pro klasické hybridní subjekty (DD) zde nelze z důvodu dvojí rezidence jednoznačně určit, ve kterém státě platba skutečně vzniká, a kde dochází k duplicitnímu odpočtu. Proto akční plán stanovuje, aby obě jurisdikce aplikovaly **primární** pravidlo. Toto pravidlo říká, že by země rezidenta měla odmítnout odpočet takovéto platby, při které vzniká nesoulad. Sekundární pravidlo není potřeba, jelikož by měly všechny státy uplatňovat pravidlo primární. V tomto doporučení nedochází k žádnému omezení rozsahu. Úprava by však neměla být větší, než je nutné k neutralizaci dvo-

jího odpočtu, a měla by vyústit v přiměřený výsledek, který nevede ani k dvojímu zdanění. Toto doporučení znázorňuje následující obrázek 15.

Obr. 15 Aplikace doporučení pro poplatníky s dvojí rezidencí (DD)
Zdroj: Vlastní zpracování

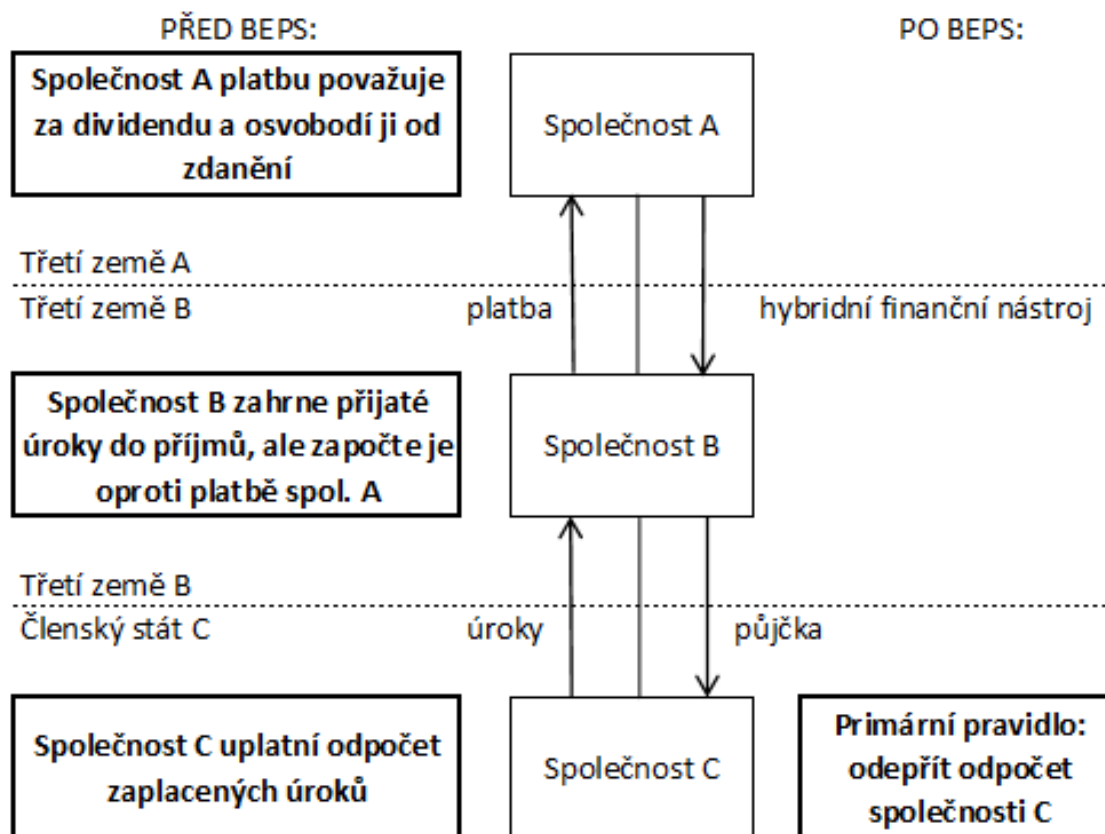
Techniky, jež daňové subjekty využívají k vyvolání dvojího odpočtu, mohou nabývat rozličných podob:

- Využití daňového konsolidačního režimu, ve kterém si subjekty ze skupiny přesouvají různé výhody (přesun ztrát, odpočtů, výnosů a zisků).
- Investice provedená prostřednictvím reverzního hybridního subjektu.
- Zavedení finančního nástroje, v němž se platby zahrnují do výnosů v jedné zemi, avšak ne v zemi druhé.
- Vstup do fúze nebo jiné podnikové reorganizace, která dovoluje přesun ztrát apod.

5.1.7 Pravidlo pro dovážený nesoulad (indirect D/NI)

Účelem tohoto doporučení je zabránit daňovým poplatníkům, aby vstupovali do strukturovaných uspořádání nebo dohod s členy skupiny, kteří přesouvají dopady zahraničního hybridního nesouladu do domácí jurisdikce pomocí využití nehybridního nástroje, čímž je například běžná půjčka. Toto pravidlo zakazuje odpočty široké škály plateb, pokud je výnos z těchto plateb započten, ať už přímo nebo nepřímo, oproti odpočtu, který vzniká na základě hybridního nesouladu v offshore jurisdikci (včetně opatření, která vedou k dvojímu odpočtu).

Akční plán tedy navrhuje, aby země plátce aplikovala **pravidlo** zachycené na obrázku 16, které zabraňuje odpočtu z jakéhokoliv dováženého nesouladu v rozsahu, v jakém příjemce platby považuje platbu jako započtenou proti hybridnímu odpočtu v zemi příjemce.

Obr. 16 Aplikace doporučení pro dovážený nesoulad (indirect D/NII)
Zdroj: Vlastní zpracování

Dále akční plán stanovuje tři dílčí pravidla, která by v přesně daném pořadí země měly uplatnit, aby určily rozsah nastavení pravidla pro dovážený nesoulad. Nejprve se má rozpoznat, zda platba vede k hybridnímu nesouladu podle některých z předchozích doporučení v akčním plánu (přímý hybridní odpočet), a poté by se měl určit rozsah, v jakém jsou platby předmětem (přímo nebo nepřímě) pravidla pro dovážený nesoulad.

5.2 Zhodnocení doporučení

Zhodnocení doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS provedu pomocí SWOT analýzy a následně jednotlivé části charakterizují a popíší. Následující tabulka 3 znázorňuje identifikované výhody a nevýhody daného akčního plánu v podobě silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

Tab. 3 SWOT analýza

SWOT analýza	Výhody	Nevýhody
Vnitřní původ	Silné stránky	Slabé stránky
	Zamezení agresivnímu daňovému plánování	Vyšší administrativní zátěž pro stát i pro společnosti
	Účinnější zdanění	Potíže s různými zdaňovacími obdobími
	Zajištění rovných podmínek	OECD nepodává jednoznačné řešení implementace
	Zvýšení daňové transparentnosti	Nejedná se o závazný dokument
	Společný a koordinovaný přístup	Problém v rozdílném načasování implementace
	Důkladný popis pravidel, definice, příklady	Rozsáhlý dokument (458 stran)
	Vybrané nástroje někde již implementovány	Některá pravidla jsou zcela nová pro určité státy
Vnější původ	Příležitosti	Hrozby
	Více peněžních prostředků pro státy	Přizpůsobení společností a aplikace odlišných schémat
	Prostor pro EU - integrace a harmonizace přímých daní	Omezení mezinárodní konkurence
	Prostor pro poradenské právní a daňové firmy	Oslabení fiskální suverenity zemí

Zdroj: Vlastní zpracování

5.2.1 Silné stránky

Za hlavní silnou stránku akčního plánu č. 2 BEPS lze považovat zabránění či omezení agresivního daňového plánování v oblasti hybridních struktur financování. Agresivní daňové plánování využívají především nadnárodní společnosti a v posledních letech se významně rozšířilo, proto je nutné proti těmto praktikám bojovat, což patří mezi hlavní cíle mezinárodních organizací i Evropské unie. Diskutuje se o něm v dnešní době i v médiích v souvislosti s tím, že významné nadnárodní společnosti přesunují své zisky do zemí s výhodným daňovým režimem

a jejich efektivní daňová sazba dosahuje velmi nízkých hodnot, například okolo jednoho procenta. Podle Hospodářských novin (2016) Evropská komise doměřila daňový nedoplatek za poskytnutí neoprávněné daňové výhody společnosti Apple v Irsku, korporaci Starbucks v Nizozemí a podniku Fiat v Lucembursku. Dále vyšetřovala údajné daňové dohody Lucemburska se společnostmi Amazon a McDonald's.

Mezi další výhodu lze zařadit účinnější zdanění, čehož má akční plán č. 2 BEPS dosáhnout ve spolupráci s ostatními akčními plány a dalšími opatřeními. Zdanění společností v zemích, kde vytvářejí své zisky a kde dochází k reálné ekonomické aktivitě, je důležité jednak pro stát, jelikož tím získává dodatečné příjmy do státního rozpočtu, a jednak pro běžné občany a podniky, kteří ve zdejších státech žijí a využívají veřejné statky. S tím souvisí taktéž zajištění rovných podmínek pro všechny subjekty v daném státě i v porovnání s ostatními zeměmi. Pokud by k tomuto došlo, alespoň částečně by se zamezilo škodlivé daňové soutěži a s ní souvisejícím daňovým únikům a agresivnímu daňovému plánování. Rovné podmínky akční plán č. 2 BEPS nastoluje například pro posuzování plateb z hlediska jejich ovlivnění dvojích odpočtů a odpočtů bez zahrnutí do zdanitelných příjmů v rámci hybridních subjektů a nástrojů.

Dále na tyto výhody navazuje zvýšení daňové transparentnosti a společný a koordinovaný přístup. Vyšší daňovou transparentnost by měla zajistit dohoda o automatické výměně informací nadnárodních společností. Pokud se zavedou jednotná a jasná pravidla ve více zemích, umožní to lepší situaci pro sledování činností těchto společností. Pro důslednou aplikaci pravidel z akčního plánu se vyžaduje spolupráce mezi jednotlivými správci daně v různých zemích. Součinnost se požaduje například u pravidla pro klasické hybridní subjekty, jež zamezuje odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. V takovém případě je nutné zavést spojovací nástroj, který umožní propojení daňových výsledků plátce a příjemce platby.

Za další silnou stránku akčního plánu č. 2 BEPS lze označit jeho důkladný popis všech pravidel včetně definic souvisejících pojmů a závěrečných příkladů. Každá kapitola je členěna stejným způsobem, což zvyšuje přehlednost. Nejdříve je sepsáno dané pravidlo, dále přehled situace, při které vzniká nesoulad, a nakonec rozbor jednotlivých doporučení.

Poslední výhodu lze spatřit v současném stavu, že některé země již mají implementované vybrané nástroje z akčního plánu č. 2 BEPS. Dle Komory daňových poradců ČR (2016) mělo Německo vybrané nástroje zakotvené ve své legislativě ještě před zveřejněním akčního plánu BEPS. Wehnert a Martiny (2015) dodávají, že se v německé legislativě již od roku 2013 nachází anti-hybridní opatření, které má za cíl neutralizovat účinky hybridních nástrojů. Dále zdůrazňují, že toto německé pravidlo jde mnohem dále, než doporučení z akčního plánu BEPS, neboť není použitelné jenom pro hybridní financování, ale pokrývá všechny výplaty dividend nezávisle na struktuře vlastníků, což lze spíše označit za slabou stránku akčního plánu.

Podle Dvořákové (2013) má i Dánsko uzákoněná pravidla pro zdaňování hybridních subjektů již od roku 2004. Právní předpisy cílí především na americko-

dánské hybridní subjekty. Deloitte (2017) dodává, že vybrané normy týkající se hybridních nástrojů a subjektů měly implementovány ve svých zákonech také částečně Francie, USA a Švýcarsko.

5.2.2 Slabé stránky

Za významnou slabou stránku akčního plánu č. 2 BEPS lze označit vyšší administrativní náklady pro stát i pro společnosti. Samotné rozeznání hybridního elementu, jednotné posuzování plateb z hybridních subjektů a nástrojů a jejich kontrola vyžaduje spolupráci, a tím zvýšení mzdových nákladů i výdajů na výměnu informací. Zvýšená potřeba kooperace zemí se objevuje například u pravidla pro klasické hybridní subjekty, které zamezuje dvojímu odpočtu. Nevýhoda vzniká u náročnějších operací, kdy země musí porovnávat, zda jednotlivé transakce vedou k dvojímu odpočtu či nikoliv.

V některých případech však může dojít pouze k jednorázovým nákladům, například identifikace hybridních nesouladů v rámci finančních nástrojů je především právní otázkou, jež vyžaduje analýzu obecných právních předpisů pro stanovení charakteru, částky a načasování plateb z těchto nástrojů v zemi plátce i příjemce. Důležité pro zhodnocení této slabé stránky bude porovnání mezi přínoisy v podobě dodatečných příjmů do státního rozpočtu a právě těmito vyššími administrativními náklady.

Správce daně ovšem může přenést zjišťovací břemeno na společnosti a požadovat po nich vyšší oznamovací povinnost. Určité podniky budou muset dokládat daňový režim přeshraničních transakcí v tuzemsku, případně v druhém státě. S tím částečně souvisí problémy také v souvislosti s odlišnými zdaňovacími obdobími v jednotlivých zemích, které vyplývají z rozdílných úprav lokálních právních předpisů. Dojde tak k již zmíněným vyšším administrativním nákladům a složitějšímu posuzování transakcí.

Dále lze identifikovat nevýhodu, která spočívá v tom, že OECD u některých doporučení nepodává jednoznačné řešení implementace a nechává možnost volby na jednotlivých zemích. U většiny doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS existuje primární a sekundární pravidlo, přičemž sekundární pravidlo se využije v případě, že země neimplementuje variantu primární. Pro jednotlivé státy možnost volby může znamenat výhodu, jelikož pravidla mohou přizpůsobit svým lokálním předpisům. Avšak v případě, že každá země bude využívat jiná pravidla, může tato situace způsobit zbytečné komplikace ve složitosti, nejasnosti a zvýšené náročnosti vzájemné komunikace mezi jednotlivými státy.

Vybraná doporučení taktéž nemusí být do určité doby pro členské země závazná. Největší problém lze shledat v situacích, kdy některé země implementují zvolená pravidla, avšak jiné je do svých právních předpisů zavedou až později, s časovým odstupem. Může tak docházet ke zvýšené nejistotě, nepřehlednosti a zmatkům. Proto by bylo efektivnější vybraná doporučení implementovat pokud možno současně ve většině států, jejich využití pouze v jednom státě nepovede k cílené eliminaci výhod z hybridních ujednání. Wielenga (2014) pro úspěšnou aplikaci akčního plánu č. 2 BEPS zdůrazňuje jednotný přístup více než u ostatních

částí akčního plánu BEPS. Nesoulady z hybridních transakcí budou výhradně putovat do zemí, které nepřijmou závěrečná doporučení, či je budou zavádět postupně.

Evropská unie schválila směrnici ATAD, která obsahuje vybraná nejdůležitější ustanovení z akčního plánu BEPS. Tato pravidla musí být implementována do členských zemí Evropské unie do konce roku 2018, státy však mohou požádat o výjimku, jestliže by chtěly platnost odložit. Navíc země, které již mají vybraná stejně účinná opatření aplikovaná ve své legislativě, mohou počkat s implementací až na dohodu OECD v této oblasti nebo maximálně do roku 2024. K současné implementaci ve všech zemích EU v jeden časový okamžik tedy pravděpodobně nedojde. Z akčního plánu č. 2 BEPS směrnice ATAD vyžaduje pouze obecnou a stručnou aplikaci pravidel, která řeší dvojí odpočet a odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. Zbývající problémy popsané v akčním plánu č. 2 BEPS řeší návrh směrnice Rady nazývaný také jako ATAD 2, který byl schválen v únoru 2017. (Toman, 2016; KPMG, 2017)

Samotný akční plán č. 2 BEPS je velmi rozsáhlým dokumentem, který má 458 stran a je dostupný pouze ve třech světových jazycích: v angličtině, němčině a francouzštině. V souvislosti se skutečností, že se tomuto problému zatím nevěnuje žádná tuzemská literatura, částečně vyvstávají potíže se správnou interpretací některých situací a pojmů.

U zemí, které zatím ve svých právních předpisech neošetřují hybridní struktury financování, bude docházet ke složitější implementaci související s výraznější změnou lokálního práva. Takový stát představuje například Česká republika, kde zavedení požadovaných doporučení bude vyžadovat podstatnou novelu zákona o daních z příjmů. Podle Andreatta (2017) plánuje ministerstvo financí zveřejnit první znění této novely k veřejné diskuzi v první polovině roku 2017. První změny spojené s akčním plánem č. 2 BEPS v zákoně o daních z příjmů však již proběhly. S účinností od 1. května 2016 se zavedlo pravidlo v § 19 odst. 2 písm. c) ZDP, jež zakazuje mateřské společnosti uplatnit osvobození přijatých dividend v situaci, kdy dceřiná společnost o tyto podíly na zisku může snížit svůj základ daně. Lopatová (2016) dodává, že tato podmínka bude rozšířena i na prodej podílu v dceřiné společnosti.

Nová opatření a pravidla v souvislosti s akčním plánem č. 2 BEPS zavedla v současnosti dle Deloitte (2017) Velká Británie od 1. ledna 2017. Pro nadnárodní společnosti tato situace značí zásadní změnu jejich zdanění. Nové právní předpisy se sice částečně překrývaly s těmi starými z roku 2010, ale obě úpravy obsahují podstatné rozdíly. (Wright, 2016)

5.2.3 Příležitosti

Významná příležitost pro státy v souvislosti s dalšími navrhovanými opatřeními z akčního plánu BEPS, směrnice ATAD a navazujících iniciativ představuje zvýšení peněžních příjmů státního rozpočtu díky účinnějšímu zdanění nadnárodních korporací. Podle Woffa (2017) OECD odhaduje, že by veřejné rozpočty mohly od společností získat o 4 až 11 % více peněžních prostředků, jestliže země zasáhnou proti agresivnímu daňovému plánování.

Momentálně se diskutuje také o dalším důležitém návrhu Evropské komise o společném konsolidovaném základu daně z příjmů právnických osob. Tento návrh by měl společně s akčním plánem BEPS a směrnicí ATAD zamezit daňovým únikům nadnárodních společností v rámci Evropské unie. Ministerstvo financí nejprve odmítalo jednotná celoevropská pravidla pro zdanění těchto korporací, v současné době je však podle Housky (2017) podpoří. Bude se však snažit v rámci vyjednávání určité návrhy a doporučení pozměnit, jelikož existují některé nejasnosti. K přijetí tohoto návrhu se vyžaduje jednomyslný souhlas všech členských zemí Evropské unie. Houska (2017) dále uvádí, že by státní rozpočet České republiky mohl podle studie docentky Danuše Nerudové a inženýrky Veroniky Solilové z Mendelovy univerzity v Brně získat až šest miliard korun ročně navíc.

V případě, že se bude jednotně postupovat ve všech zemích Evropské unie, ideálně i v dalších státech, lze částečně dosáhnout zamezení využívání daňových rájů. Mezi ně nepatří pouze offshore jurisdikce jako například Britské Panenské ostrovy nebo Seychely, ale svým daňovým systémem se k nim mohou řadit například USA nebo členské země Evropské unie jako Nizozemí, Lucembursko, Kypr či Malta. Štěpánová (2017) uvádí, že v roce 2016 celkový počet českých společností s vlastníkem z daňového ráje meziročně poklesl na 13 185 subjektů, jednalo se o první pokles za posledních deset let. Největší úbytek zaznamenalo Nizozemí a Lucembursko, naopak k nejvyššímu nárůstu došlo v USA, Marshallových ostrovech a Hongkongu. Tato skutečnost naznačuje, že snahy OECD i Evropské unie působí na společnosti a mění jejich chování. Otázkou zůstává, zda dochází ke změně žádoucí či nežádoucí. Záměrem organizací je efektivnější, snadnější a spravedlivější zdanění. Úmysly společností se však s tímto nemusí shodovat, jelikož své aktivity přesouvají do zemí, které nejsou tolik regulované.

Výše zmíněná iniciativa OECD v podobě akčního plánu BEPS přináší Evropské unii příležitost pro z její strany žádanou integraci a harmonizaci přímých daní. Sjednocení vybraných pravidel a opatření napomůže zamezení daňovým únikům a odstranění škodlivé daňové soutěže v této oblasti.

Akční plán BEPS taktéž přináší příležitost pro poradenské právní a daňové firmy, které se velmi dobře orientují v této problematice. Tyto subjekty dostávají prostor na své názory, komentáře a připomínky k diskutovaným návrhům. Díky zaměření na zdanění nadnárodních korporací mají možnost těmto společnostem poskytnout odborné poradenství, získat více zakázek, a tím zvýšit svůj zisk.

5.2.4 Hrozby

Mezi hrozby lze zařadit několik situací. Nejprve se jedná o inspiraci společností v akčním plánu č. 2 BEPS a aplikaci těchto schémat do svých organizačních struktur a nástrojů. Jelikož byl tento akční plán zveřejněn k připomínkám v roce 2014, publikován v konečném znění v roce 2015 a závazným se stává až s implementací směrnice ATAD do národních legislativ, byl a stále je zde prostor pro využívání hybridních nesouladů ke snížení daňové povinnosti. Směrnice ATAD se musí začít aplikovat nejpozději od 1. ledna 2019, státy však mohou požádat o prodloužení této lhůty.

Dále se společnosti mohou přizpůsobit a přestat využívat výhody z hybridních schémat, které jim po aplikaci opatření již nepoplynou. Tuto skutečnost potvrzují Wehnert a Martiny (2015), kdy zavedení nových anti-hybridních pravidel v Německu vedlo ke snížení využívání hybridních nástrojů pro financování zahraničních investic u několika daňových poplatníků. Avšak nízká ochota platit daně je může přimět k vymyšlení odlišných schémat a nových způsobů, jak využít mezery v zákonech a snížit tak své daňové břemeno, pokud to však bude vůbec možné.

Iniciativa BEPS má za cíl omezit škodlivou daňovou soutěž. Avšak někteří ekonomové se domnívají, ať už to byl dle Macha (2004) Adam Smith, F. A. von Hayek, Tony Blair či Václav Klaus, že daňová konkurence není škodlivá a je důležitá pro efektivní alokaci volných zdrojů. Nemělo by proto docházet k omezování liberálních principů, ale k zachování státní nezávislosti v rozhodování o daňové politice. S tím souvisí taktéž oslabení fiskální suverenity zemí, na kterou poukazují tzv. euroskeptici. Avšak zvyšující se integraci Evropské unie někdo vnímá jako hrozbu, jiný jako příležitost, závisí na politických názorech každého člověka.

5.3 Případové studie

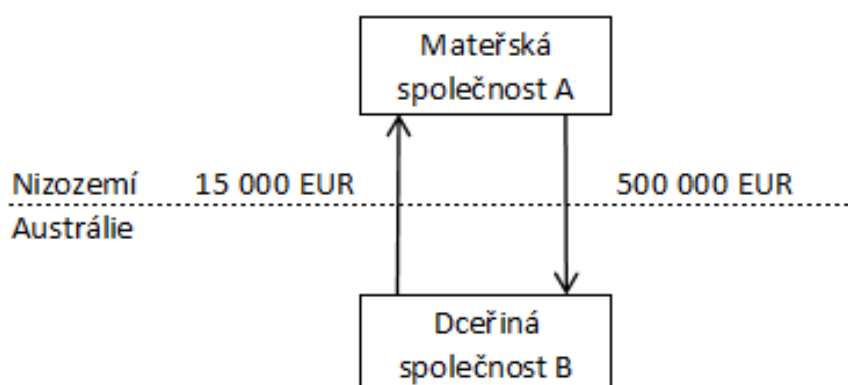
Tato kapitola se zaměří na aplikaci a zhodnocení dílčích pravidel z akčního plánu č. 2 BEPS na základě případových studií a dále na posouzení, zda dochází k eliminaci daňových výhod, které vznikají z hybridních struktur financování.

5.3.1 Hybridní finanční nástroj

V této případové studii se vyskytují dva subjekty A a B. Právnícká osoba A je rezidentem Nizozemí a drží 70% investici v podniku B, který sídlí v Austrálii. Mateřská společnost A poskytne své dceřině společnosti B dlouhodobou půjčku, která nemá žádné fixní datum splatnosti. Ve smlouvě se ujednalo, že úroky budou záviset na finanční situaci dlužníka B a tento dluh je podřízený všem ostatním závazkům.

Díky těmto třem podmínkám se půjčka v Nizozemí identifikuje jako půjčka s podílem na zisku, v originále „*Profit Participating Loan*“ (PPL). Mateřská společnost A ji tedy považuje za investici do vlastního kapitálu a dceřiná společnost B za cizí zdroj, kvůli čemuž vzniká hybridní finanční nástroj. Půjčka je ve výši 500 000 EUR a úroky v daném roce činí 15 000 EUR. Schéma vztahů mezi podniky zobrazuje obrázek 17.

Před zavedením pravidla z akčního plánu č. 2 BEPS dochází k využívání výhod z nesouladů, které způsobuje hybridní finanční nástroj. V Nizozemí společnost A nemusí výnosové úroky zdanit, jelikož se na základě půjčky s podílem na zisku považují za dividendy, které jsou osvobozeny od daně z příjmů právnických osob. Subjekt A tak díky nižšímu základu daně odvede menší daň a zůstane mu vyšší zisk po zdanění.

Obr. 17 Vztahy mezi společnostmi využívající hybridní finanční nástroj

Zdroj: Vlastní zpracování

V Austrálii právnická osoba B považuje nákladové úroky ve výši 15 000 EUR za daňově uznatelné. Poniží o ně své výnosy, taktéž odvede nižší daň a navýší svůj disponibilní zisk. Tato situace má za následek odpočet v Austrálii bez zahrnutí do zdanitelných příjmů v Nizozemí. Vybrané údaje z výkazů zisku a ztráty (VZZ) podniků A a B zobrazuje následující tabulka 4.

Tab. 4 VZZ před zavedením pravidla pro hybridní finanční nástroje v eurech

Položka/podnik	A	B
Výnosy celkem	1 015 000	40 000
Tržby	1 000 000	40 000
Výnosové úroky	15 000	0
Náklady celkem	650 000	30 000
Služby	650 000	15 000
Nákladové úroky	0	15 000
Zisk před zdaněním	365 000	10 000
Základ daně	350 000	10 000
Sazba daně z příjmů ¹	25 %	30 %
Daň z příjmů	87 500	3 000
Zisk po zdanění	277 500	7 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Doporučení týkající se hybridních finančních nástrojů se rozdělují na primární a sekundární. **Po zavedení** primárního pravidla v Austrálii se odepře odpočet z nákladového úroku zaplaceného subjektem B společnosti A. Právnické osobě B tak vzroste daňový základ a samotná daňová povinnost dosáhne výše 7 500 EUR. Disponibilní zisk pak kvůli tomu poklesne. Aplikací tohoto pravidla se

¹ Sazby daně z příjmů právnických osob vybraných zemí z případových studií jsou získány z webových stránek Business Info (2017).

zabrání využívání výhody z nesouladu v podobě odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. Podle Deloitte (2017) australská vláda jedná o zavedení anti-hybridních pravidel, k čemuž by mělo dojít pravděpodobně během roku 2018.

V případě, že Austrálie neaplikuje primární doporučení, Nizozemí jako země příjemce platby využije pravidlo sekundární. Tím dojde k zahrnutí výnosových úroků subjektu A do běžných příjmů a jejich následnému zdanění. Základ daně této společnosti se zvýší, vzroste daňová povinnost a zisk po zdanění poklesne. Daňová výhoda bude i v této situaci eliminována. Deloitte (2017) dodává, že v Nizozemí musí dojít k zavedení směrnice ATAD, která zahrnuje opatření proti hybridním nesouladům. Nizozemí však pravděpodobně využije prodloužení implementační lhůty. Změnu vybraných hodnot výkazů zisku a ztráty společností A a B zachycuje nadcházející tabulka 5.

Tab. 5 VZZ po zavedení pravidla pro hybridní finanční nástroje v eurech

Položka/podnik	Primární pravidlo		Sekundární pravidlo	
	A	B	A	B
Výnosy celkem	1 015 000	40 000	1 015 000	40 000
Tržby	1 000 000	40 000	1 000 000	40 000
Výnosové úroky	15 000	0	15 000	0
Náklady celkem	650 000	30 000	650 000	30 000
Služby	650 000	15 000	650 000	15 000
Nákladové úroky	0	15 000	0	15 000
Zisk před zdaněním	365 000	10 000	365 000	10 000
Základ daně	350 000	25 000	365 000	10 000
Sazba daně z příjmů	25 %	30 %	25 %	30 %
Daň z příjmů	87 500	7 500	91 250	3 000
Zisk po zdanění	277 500	2 500	273 750	7 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Porovnání řešení tohoto nesouladu pomocí akčního plánu BEPS od OECD a směrnice ATAD a návrhu směrnice ATAD 2 od Evropské unie ukazuje shodný postup podle sekundárního pravidla. (European Commission, 2016)

Platba má svůj zdroj v Austrálii, tedy ve třetí zemi, proto má Nizozemí jako členský stát EU nařídit právnické osobě A, aby platbu zahrnula do svého daňového základu, pokud dochází k nesouladu. Díky tomu se zvýší daňové příjmy státního rozpočtu Nizozemí a nedochází tak k neoprávněnému využívání výhody z hybridních nástrojů na území Evropské unie.

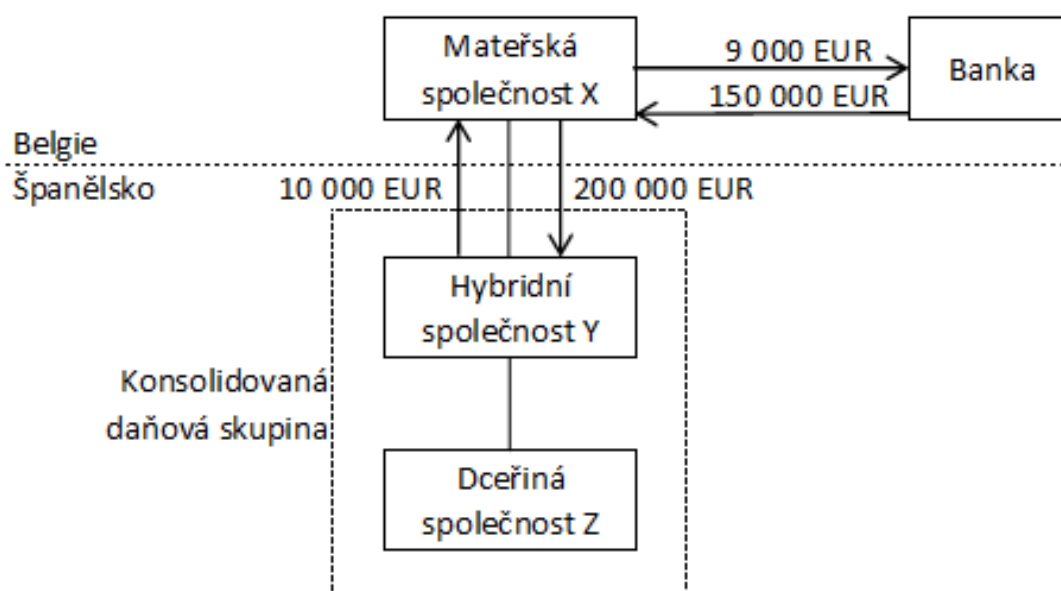
5.3.2 Klasický hybridní subjekt

Tato případová studie obsahuje tři podniky – X, Y a Z. Společnost X sídlí v Belgii a je jejím rezidentem. Drží 60% podíl v podniku Y a představuje tak jeho mateřskou společnost. Subjekt Y je rezidentem Španělska a tvoří jeden konsolidační celek

s podnikem Z, ve kterém vlastní 85% investici, tudíž u nich dochází ke skupinovému zdanění, což právní předpisy Španělska umožňují.

Společnost Y má právní formu „*Partnership Limited by Shares*“, ve španělštině „*Sociedad Comanditaria por Acciones*“, která v sobě spojuje prvky osobní a kapitálové společnosti, v České republice přirovnatelné ke komanditní společnosti. Tato právnická osoba se v zemi své rezidence, ve Španělsku, identifikuje jako netransparentní, tedy povinná platit daně. Naopak podle právních předpisů své mateřské společnosti sídlící v Belgii se posuzuje jako transparentní subjekt. Takto vzniká z podniku Y klasický hybridní subjekt.

V **první části** této případové studie společnost X poskytne půjčku v částce 200 000 EUR podniku Y (v druhé části si pak podnik Y půjčí od banky). Úroková míra je určena ve výši 5 % p.a., roční úroky se tedy rovnají 10 000 EUR. Podniku X se tato částka objeví ve výnosech a společnosti Y v nákladech. Na částečné financování této operace si mateřská společnost X vezme úvěr od banky v Belgii ve výši 150 000 EUR s úrokovou mírou 6 % p.a. a ročním úrokem 9 000 EUR. Vztahy mezi jednotlivými právnickými osobami zobrazuje nadcházející obrázek 18.

Obr. 18 Vztahy mezi subjekty využívající klasickou hybridní společnost
Zdroj: Vlastní zpracování

Před aplikací pravidel z akčního plánu č. 2 BEPS subjekty využívají výhody plynoucí z nesouladů, které způsobuje klasický hybridní subjekt. Společnost X z přijatého úvěru od banky zaplatí úroky ve výši 9 000 EUR, které se považují za daňově uznatelné, tedy snižující základ daně z příjmů právnických osob a souvztažně samotnou daň. Naopak přijaté úroky v částce 10 000 EUR od společnosti Y nezdaní, jelikož se dle právních předpisů Belgie tento subjekt Y považuje jako transparentní a půjčka se nebere v úvahu pro daňové účely. Tímto způsobem

tedy nedojde ke zdanění výnosových úroků, sníží se daňový základ oproti výsledku hospodaření a poklesne také daňová povinnost.

Ve Španělsku společnosti Y a Z v rámci jednoho konsolidačního celku zdaní své zisky skupinově. Subjekt Y tak může ztrátu ze své činnosti ve výši 5 000 EUR započíst proti zisku podniku Z v částce 10 000 EUR. Základ daně celé skupiny dosáhne sumy 5 000 EUR a výsledná daň 1 400 EUR. Jelikož došlo ve Španělsku k odpočtu nákladových úroků zaplacených subjektu X, z této situace vyplyne odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů v Belgii. Vybrané údaje z výkazů zisku a ztráty podniků X, Y a Z zobrazuje následující tabulka 6.

Tab. 6 VZZ před zavedením pravidla pro klasické hybridní subjekty (D/NI) v eurech

Položka/podnik	X	Y	Z
Výnosy celkem	510 000	20 000	100 000
Tržby	500 000	20 000	100 000
Výnosové úroky	10 000	0	0
Náklady celkem	359 000	25 000	90 000
Služby	350 000	15 000	90 000
Nákladové úroky	9 000	10 000	0
Zisk před zdaněním	151 000	- 5 000	10 000
Zisk před zdaněním skupiny	-	5 000	
Základ daně	141 000	5 000	
Sazba daně z příjmů	34,5 %	28 %	
Daň z příjmů	48 645	1 400	
Zisk po zdanění	102 355	3 600	

Zdroj: Vlastní zpracování

Pravidla pro klasický hybridní subjekt se rozdělují na primární a sekundární. **Po zavedení** primárního pravidla v zemi plátce, ve Španělsku, dojde k odepření odpočtu z nákladové úrokové platby podniku Y. Konsolidačnímu celku subjektů Y a Z vzroste základ daně i samotná daň z příjmů právnických osob a sníží se disponibilní zisk. Přijetím tohoto opatření ve Španělsku se eliminuje daňová výhoda a daná země získá dodatečné příjmy do svého rozpočtu. Podle Deloitte (2017) Španělsko zatím vybraná doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS nezavedlo a bude tak muset učinit na základě směrnice ATAD Evropské unie do konce roku 2018.

V případě, že Španělsko nebude uplatňovat toto primární pravidlo, může Belgie, stát příjemce platby, aplikovat pravidlo sekundární a zdanit výnosové úroky společnosti X ve výši 10 000 EUR jako běžný příjem. Tím dojde ke zvýšení základu daně tohoto podniku, odvedení vyšší daňové povinnosti a snížení disponibilního zisku. Zavedení tohoto doporučení v Belgii zamezí plynoucí daňovou výhodou subjektu X a zvýší se tak daňové příjmy tohoto státu. Podle Deloitte (2017) Belgie zatím nezavedla pravidla na neutralizaci účinků hybridních uspořádání, ale jako členská země EU by tak měla učinit do konce roku 2018. Změnu vybraných hodnot výkazů zisku a ztráty podniků X, Y a Z znázorňuje nadcházející tabulka 7.

Tab. 7 VZZ po zavedení pravidla pro klasické hybridní subjekty (D/NI) v eurech

Položka/podnik	Primární pravidlo			Sekundární pravidlo		
	X	Y	Z	X	Y	Z
Výnosy celkem	510 000	20 000	100 000	510 000	20 000	100 000
Tržby	500 000	20 000	100 000	500 000	20 000	100 000
Výnosové úroky	10 000	0	0	10 000	0	0
Náklady celkem	359 000	25 000	90 000	359 000	25 000	90 000
Služby	350 000	15 000	90 000	350 000	15 000	90 000
Nákladové úroky	9 000	10 000	0	9 000	10 000	0
Zisk před zdaněním	151 000	- 5 000	10 000	151 000	- 5 000	10 000
Zisk před zd. skupiny	-	5 000	-	-	5 000	-
Základ daně	141 000	15 000	151 000	141 000	15 000	156 000
Sazba daně z příjmů	34,5 %	28 %	34,5 %	34,5 %	28 %	34,5 %
Daň z příjmů	48 645	4 200	52 095	48 645	1 400	50 045
Zisk po zdanění	102 355	800	98 905	102 355	3 600	105 955

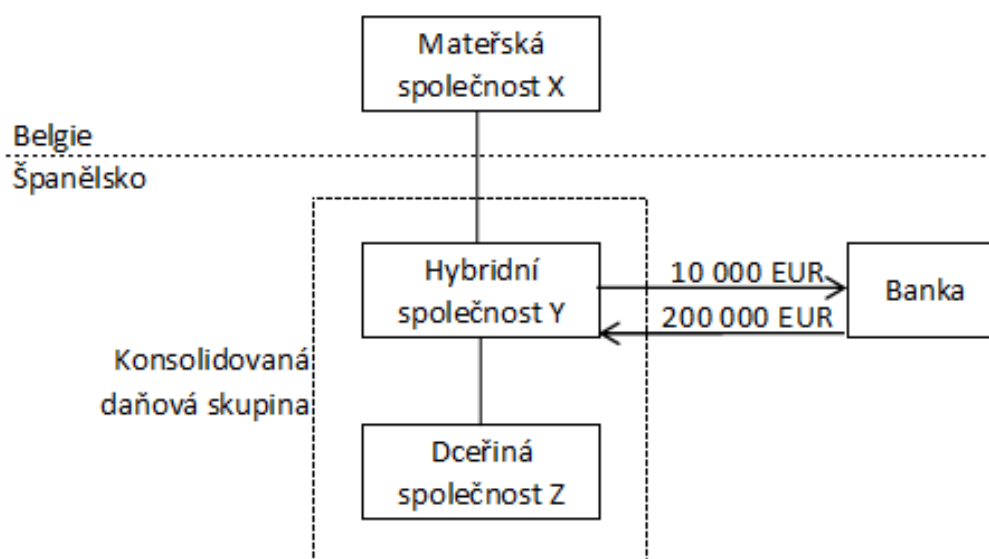
Zdroj: Vlastní zpracování

Srovnání řešení nesouladu, který vede k odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů, podle BEPS a podle směrnice ATAD poukazuje na shodný postup, jako je využití dle primárního pravidla akčního plánu č. 2 BEPS. Směrnice ATAD tento nesoulad mezi dvěma členskými státy EU řeší tak, že stát plátce (Španělsko) odpočet dané platby odmítne. (European Commission, 2016)

Druhá část této případové studie se věnuje situaci, kdy si společnost Y vypůjčí peněžní prostředky od banky ve Španělsku. Při úvěru ve výši 200 000 EUR s 5% roční úrokovou mírou zaplatí na úrocích 10 000 EUR za rok. Pro subjekt Y je to tedy nákladová položka. Rozdíl oproti první části spočívá v tom, že v tomto případě bude docházet k dvojímu odpočtu. Vztahy mezi subjekty zachycuje obrázek 19.

Před implementací doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS společností plynuly daňové výhody z využívání klasických hybridních subjektů. Podnik Y daní své zisky společně s právníckou osobou Z v rámci jedné skupiny. Nákladové úroky, jež subjekt Y zaplatil bance, snižují výsledek hospodaření tohoto subjektu a výsledná ztráta se vykompenzuje se ziskem společnosti Z. Základ daně této konsolidované daňové skupiny tak činí 5 000 EUR a daňová povinnost je ve výši 1 400 EUR.

Jelikož se společnost Y považuje za transparentní podle právních předpisů Belgie, úrokový náklad zaplacený touto právníckou osobou si může odečíst od základu daně také její mateřská společnost X. V Belgii se totiž předpokládá, že subjekt Y není poplatníkem daně z příjmů právnických osob, nákladový úrok si nemůže uplatnit do nákladů, proto si ho může odečíst právě jeho mateřská společnost X. Základ daně podniku X se oproti výsledku hospodaření sníží o 10 000 EUR a výsledná daňová povinnost tak poklesne. Ve Španělsku i v Belgii dochází k odečtení téhož samého nákladového úroku, tudíž se jedná o dvojí odpočet.

Obr. 19 Vztahy mezi společnostmi využívající klasický hybridní subjekt
Zdroj: Vlastní zpracování

Vybrané položky výkazů zisku a ztráty společností X, Y a Z znázorňuje nadcházející tabulka 8.

Tab. 8 VZZ před zavedením pravidla pro klasické hybridní subjekty (DD) v eurech

Položka/podnik	X	Y	Z
Výnosy celkem	500 000	20 000	100 000
Tržby	500 000	20 000	100 000
Výnosové úroky	0	0	0
Náklady celkem	350 000	25 000	90 000
Služby	350 000	15 000	90 000
Nákladové úroky	0	10 000	0
Zisk před zdaněním	150 000	- 5 000	10 000
Zisk před zdaněním skupiny	-	5 000	
Základ daně	140 000	5 000	
Sazba daně z příjmů	34,50 %	28 %	
Daň z příjmů	48 300	1 400	
Zisk po zdanění	101 700	3 600	

Zdroj: Vlastní zpracování

Doporučení pro klasický hybridní subjekt nabývají podoby primárního a sekundárního pravidla. **Po implementaci** primárního pravidla se v Belgii, tedy v zemi mateřské společnosti X, odmítne duplicitní odpočet nákladového úroku. Tento subjekt tedy zdaní výsledek hospodaření ze své vlastní činnosti ve výši 150 000 EUR, což je logické. Základ daně mu vzroste a zvýší se také samotná daňo-

vá povinnost. Disponibilní zisk naopak poklesne. Daňová výhoda plynoucí z hybridního nesouladu v podobě dvojího odpočtu se tedy eliminuje.

Za situace, kdy Belgie nevyužije pravidlo primární a dojde k odpočtu v tomto státě, Španělsko aplikuje pravidlo sekundární, jež zamezí uplatnění odpočtu nákladových úroků v této zemi. Konsolidované daňové skupině subjektů Y a Z se zvýší základ daně na 15 000 EUR, vzroste jí daň a čistý zisk se sníží. Daňové příjmy ve Španělsku se zvýší a zabrání se tak využívání nesouladu z hybridního subjektu. Změnu údajů z výkazů zisku a ztráty společností X, Y a Z zobrazuje následující tabulka 9.

Tab. 9 VZZ po zavedení pravidla pro klasické hybridní subjekty (DD) v eurech

Položka/podnik	Primární pravidlo			Sekundární pravidlo		
	X	Y	Z	X	Y	Z
Výnosy celkem	500 000	20 000	100 000	500 000	20 000	100 000
Tržby	500 000	20 000	100 000	500 000	20 000	100 000
Výnosové úroky	0	0	0	0	0	0
Náklady celkem	350 000	25 000	90 000	350 000	25 000	90 000
Služby	350 000	15 000	90 000	350 000	15 000	90 000
Nákladové úroky	0	10 000	0	0	10 000	0
Zisk před zdaněním	150 000	- 5 000	10 000	150 000	- 5 000	10 000
Zisk před zd. skupiny	-	5 000		-	5 000	
Základ daně	150 000	5 000		140 000	15 000	
Sazba daně z příjmů	34,5 %	28 %		34,5 %	28 %	
Daň z příjmů	51 750	1 400		48 300	4 200	
Zisk po zdanění	98 250	3 600		101 700	800	

Zdroj: Vlastní zpracování

Porovnání pravidel k řešení tohoto nesouladu podle BEPS a směrnice ATAD je ve shodě podle primárního pravidla akčního plánu č. 2 BEPS. Směrnice ATAD zamezí výhody plynoucí z nesouladu dvojího odpočtu mezi dvěma členskými státy tak, že odpočet proběhne pouze v zemi, kde má platba svůj zdroj, tedy ve Španělsku. (European Commission, 2016)

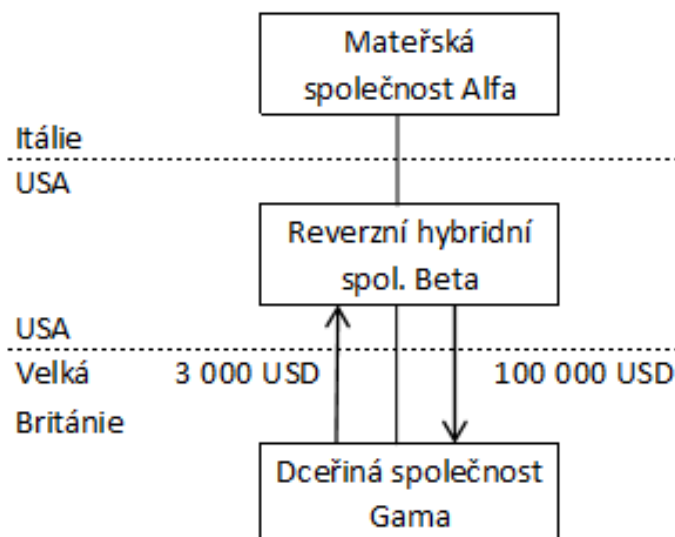
5.3.3 Reverzní hybridní subjekt

V této případové studii se objevují tři společnosti – Alfa, Beta a Gama. Podnik Alfa je rezidentem Itálie a označuje se za mateřskou společnost, jelikož drží 55% podíl ve společnosti Beta. Subjekt Beta sídlí ve Spojených státech amerických a je jejich rezidentem. Beta má dále dceřinou společnost Gama sídlící ve Velké Británii.

Z důvodu existence „*check-the-box*“ systému v USA si mohl podnik Beta sám zvolit svoji právní formu, kterou je „*Limited Liability Partnership*“ (LLP) neboli partnerství s ručením omezeným. Tato právnická osoba se dle právních předpisů v USA posuzuje jako transparentní. Naopak v Itálii, tedy v zemi svého investora, se

identifikuje jako netransparentní subjekt, jelikož Itálie všechny právnické osoby posuzuje shodně za netransparentní společnosti. Tímto způsobem se ze společnosti Beta stává reverzní hybridní společnost.

Společnost Beta poskytne běžnou půjčku v částce 100 000 USD podniku Gama. Úrokovou míru stanoví ve výši 3 % p.a., roční úroky tedy činí 3 000 USD. Společnosti Gama vzniká náklad a podniku Beta výnos. Schéma vztahů mezi společnostmi znázorňuje následující obrázek 20.

Obr. 20 Vztahy mezi společnostmi využívající reverzní hybridní subjekt
Zdroj: Vlastní zpracování

Před zavedením doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS dochází k využívání výhod z nesouladů díky reverznímu hybridnímu subjektu. Společnost Gama si podle právních předpisů Velké Británie uplatní odpočet nákladových úroků, považuje je tedy za daňově uznatelné náklady. Tím si sníží zisk a zaplatí nižší daň z příjmů právnických osob.

Společnost Beta výnosové úroky nezdaní, jelikož se podle právních předpisů USA považuje za transparentní subjekt, který není poplatníkem daně z příjmů právnických osob. Ke zdanění úrokové platby rovněž nedojde v zemi mateřské společnosti Alfa, v Itálii, jelikož ta považuje subjekt Beta za netransparentní, tedy povinný k dani z příjmů právnických osob. Tato situace vyústí v odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. Vybrané hodnoty výkazů zisku a ztráty společností Alfa, Beta a Gama zachycuje tabulka 10.

Po zavedení pravidla pro reverzní hybridní subjekty s účelem zamezení odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů dojde ve Velké Británii k odmítnutí odpočtu nákladových úroků společnosti Gama. Podnik Gama si nebude moci těmito náklady snížit své výnosy, zaplatí vyšší daň a poklesne mu disponibilní zisk. K eliminaci daňové výhody tímto způsobem dojde, Velká Británie získá dodatečné příjmy do státního rozpočtu. Podle Deloitte (2017) Velká Británie implementovala

od 1. ledna 2017 vybraná doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS do své národní legislativy.

Tab. 10 VZZ před zavedením pravidla pro reverzní hybridní subjekty v USD

Položka/podnik	Alfa	Beta	Gama
Výnosy celkem	500 000	103 000	200 000
Tržby	500 000	100 000	200 000
Výnosové úroky	0	3 000	0
Náklady celkem	200 000	60 000	43 000
Služby	200 000	60 000	40 000
Nákladové úroky	0	0	3 000
Zisk před zdaněním	300 000	43 000	157 000
Základ daně	300 000		157 000
Sazba daně z příjmů	27,5 %	-	20 %
Daň z příjmů	82 500		31 400
Zisk po zdanění	217 500		125 600

Zdroj: Vlastní zpracování

Změnu vybraných položek výkazů zisku a ztráty po zavedení doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS zobrazuje nadcházející tabulka 11.

Tab. 11 VZZ po zavedení pravidla pro reverzní hybridní subjekty v USD

Položka/podnik	Alfa	Beta	Gama
Výnosy celkem	500 000	103 000	200 000
Tržby	500 000	100 000	200 000
Výnosové úroky	0	3 000	0
Náklady celkem	200 000	60 000	43 000
Služby	200 000	60 000	40 000
Nákladové úroky	0	0	3 000
Zisk před zdaněním	300 000	43 000	157 000
Základ daně	300 000		160 000
Sazba daně z příjmů	27,5 %	-	20 %
Daň z příjmů	82 500		32 000
Zisk po zdanění	217 500		125 000

Zdroj: Vlastní zpracování

Porovnání řešení tohoto nesouladu podle směrnice ATAD a návrhu směrnice ATAD 2 dle Evropské unie oproti BEPS ukazuje v tomto případě shodu. Návrh směrnice ATAD 2 rozlišuje dvě situace v případě, že vzniká nesoulad mezi členským státem a třetí zemí (European Commission, 2016):

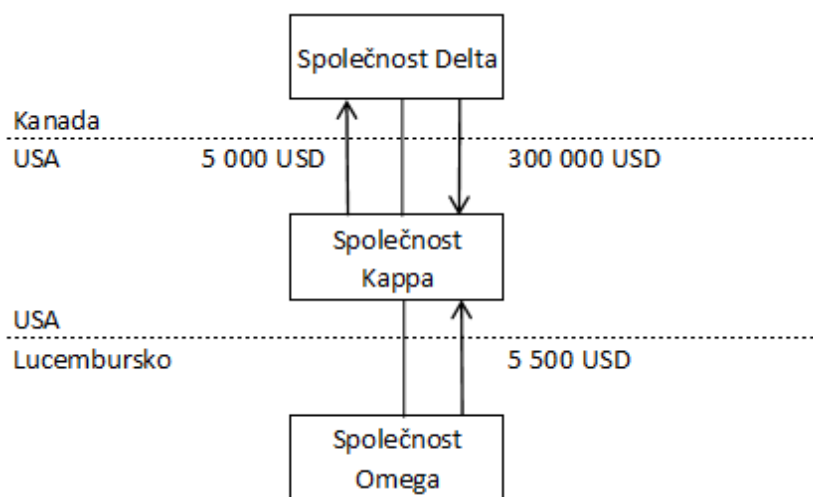
1. Platba má zdroj (jurisdikce plátce) v členském státě, ten odpočet odmítne.
2. Platba má zdroj ve třetí zemi, příjemce platby ve členském státě ji zahrne do základu daně, pokud třetí země odpočet neodepřela.

V této případové studii je jurisdikcí plátce Velká Británie, tedy členský stát, proto se postupuje shodně jako podle akčního plánu č. 2 BEPS a odmítne se odpočet nákladového úroku od základu daně společnosti Gama. Odlišně by se postupovalo v případě, že by subjekt Gama sídlil ve třetí zemi, například v Kanadě, příjemcem platby by zůstal podnik Beta z USA, který by měl mateřskou společnost Alfa z Itálie. V této situaci by Itálie měla nařídit společnosti Alfa, aby platbu úroků zahrnula do svých příjmů a zdanila ji. Cílem tohoto opatření by mělo být, aby každá platba byla alespoň jednou zdaněna, tedy aby došlo k nárůstu příjmů do státních rozpočtů.

5.3.4 Dovážený nesoulad

Tato případová studie obsahuje tři podniky, Deltu, Kappu a Omegu. Společnost Delta sídlí v Kanadě a je jejím rezidentem. Tento subjekt je propojený se společností Kappa, jelikož v ní drží 40% podíl. Právnícká osoba Kappa je rezidentem Spojených států amerických a má 30% investici v podniku Omegu, který sídlí v Lucembursku.

Společnost Delta poskytne subjektu Kappa dlouhodobou půjčku ve výši 300 000 USD, která se v Kanadě identifikuje jako půjčka s podílem na zisku (PPL). Podnik Delta ji tedy považuje za investici do vlastního kapitálu, avšak v USA ji společnost Kappa označuje jako cizí zdroj. Vzniká tak hybridní finanční nástroj. Roční úroky z této půjčky činí 5 000 USD. Dále právnícká osoba Kappa pronajímá subjektu Omegu budovu za nájemné ve výši 5 500 USD ročně. Vztahy mezi společnostmi zachycuje následující obrázek 21.

Obr. 21 Vztahy mezi subjekty využívající dovážený nesoulad

Zdroj: Vlastní zpracování

Před implementací pravidla z akčního plánu č. 2 BEPS se do členského státu Lucemburska dováží nesoulad, který mezi Kanadou a Spojenými státy americkými vyplývá z hybridního finančního nástroje. Mezi Lucemburskem a USA dochází k běžnému vztahu, kdy společnost Omega zaplatí nájemné podniku Kappa. Pro subjekt Omega tato platba představuje nákladovou položku, která snižuje základ daně. Naopak právnická osoba Kappa výnos z pronájmu začlení do běžných příjmů a zvýší tak základ daně. V této situaci nevzniká nesoulad.

Rozpor však nastane v případě, že společnost Kappa do svých nákladů zahrne úroky, které vyplývají z půjčky od subjektu Delta. Tato nákladová položka ve výši 5 000 USD sníží základ daně a podnik Kappa ji vlastně započte oproti výnosům z pronájmu v částce 5 500 USD a ve výsledku zaplatí nižší daň. Jelikož se jedná o půjčku s podílem na zisku, kterou právnická osoba Delta považuje za investici do vlastního kapitálu, přijaté úroky nezdaní a dochází tak k odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů na území třetích zemí. Hybridní nesoulad mezi Kanadou a Spojenými státy americkými sice nevzniká na území Evropské unie, ale tímto způsobem prostřednictvím nehybridního nástroje, platby nájemného, subjektem Omega se doveze do Lucemburska. Vybrané údaje z výkazů zisku a ztráty podniků Delta, Kappa a Omega znázorňuje následující tabulka 12.

Tab. 12 VZZ před zavedením pravidla pro dovážený nesoulad v USD

Položka/podnik	Delta	Kappa	Omega
Výnosy celkem	605 000	185 500	150 000
Tržby	600 000	180 000	150 000
Tržby za pronájem	0	5 500	0
Výnosové úroky	5 000	0	0
Náklady celkem	300 000	145 000	65 500
Služby	300 000	140 000	60 000
Nájemné	0	0	5 500
Nákladové úroky	0	5 000	0
Zisk před zdaněním	305 000	40 500	84 500
Základ daně	300 000	40 500	84 500
Sazba daně z příjmů	15 %	15 %	28 %
Daň z příjmů	45 000	6 075	23 660
Zisk po zdanění	260 000	34 425	60 840

Zdroj: Vlastní zpracování

Po implementaci doporučení pro dovážený nesoulad se v Lucembursku odepře odpočet nájemného od základu daně společnosti Omega v takové částce, v jaké dochází k hybridnímu nesouladu. Odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů mezi Deltou a Kappou vzniká ve výši 5 000 USD, proto se o tuto částku navýší základ daně společnosti Omega. Z původní sumy nájemného 5 500 USD tak bude moci

tento podnik uplatnit jako daňově uznatelný náklad pouze 500 USD. Subjektu Omega se tak navýší základ daně i daňová povinnost a poklesne disponibilní zisk.

K přesunutí zisků na území mimo Evropskou unii, kde nejsou zdaněny, tak nedojde a eliminuje se daňová výhoda z využívání tohoto hybridního schématu. Toto dílčí pravidlo má za cíl především doplnit ostatní doporučení a vytvořit z nich jeden ucelený celek. Lucembursko získá dodatečné daňové příjmy do svého rozpočtu. Deloitte (2017) uvádí, že Lucembursko zatím nemá implementována vybraná doporučení a bude tak muset učinit do konce roku 2018, stejně jako ostatní členské země Evropské unie.

V případě, že by USA nebo Kanada měly ve svých právních předpisech aplikována pravidla k zamezení efektů z hybridních nesouladů, došlo by k odepření odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů v jedné z těchto zemí, jak jsem již uvedla v kapitole 5.3.1. Podle Deloitte (2017) však ani jedna z těchto zemí nemá toto pravidlo zavedeno. Změnu vybraných hodnot výkazů zisku a ztráty podniků Delta, Kappa a Omega zobrazuje nadcházející tabulka 13.

Tab. 13 VZZ po zavedení pravidla pro dovážený nesoulad v USD

Položka/podnik	Delta	Kappa	Omega
Výnosy celkem	605 000	185 500	150 000
Tržby	600 000	180 000	150 000
Tržby za pronájem	0	5 500	0
Výnosové úroky	5 000	0	0
Náklady celkem	300 000	145 000	65 500
Služby	300 000	140 000	60 000
Nájemné	0	0	5 500
Nákladové úroky	0	5 000	0
Zisk před zdaněním	305 000	40 500	84 500
Základ daně	300 000	40 500	89 500
Sazba daně z příjmů	15 %	15 %	28 %
Daň z příjmů	45 000	6 075	25 060
Zisk po zdanění	260 000	34 425	59 440

Zdroj: Vlastní zpracování

Srovnání s návrhem směrnice ATAD 2 od Evropské unie akční plán BEPS ukazuje stejný přístup. Navíc dodává i další variantu v případě, že ve třetích zemích dochází k dvojímu odpočtu. V této situaci by také došlo k odepření odpočtu platby, kterou právnická osoba z členského státu poukáže přidružené společnosti ve třetí zemi a která je započtena přímo či nepřímo proti jiné platbě, výdajům či ztrátám, jež jsou v důsledku hybridního ujednání odčitatelné ve dvou různých třetích zemích. (European Commission, 2016)

6 Diskuze

Cílem této diplomové práce bylo zhodnotit dopady doporučovaných nástrojů BEPS v oblasti hybridních struktur financování na daňové plánování. Tomuto záměru napomohly dílčí cíle analýza nástrojů z akčního plánu č. 2 BEPS, posouzení tohoto akčního plánu pomocí SWOT analýzy a následné uplatnění jednotlivých pravidel v dílčích případových studiích.

SWOT analýza odhalila silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby akčního plánu č. 2 BEPS. Osobně za nejvýznamnější silné stránky považuji omezení agresivního daňového plánování nadnárodních skupin v oblasti hybridních struktur financování a účinnější zdanění společností v zemích, kde dochází k reálné ekonomické aktivitě. Na poli mezinárodních organizací i Evropské unie je v současnosti dosažení těchto cílů žádoucí.

Naopak SWOT analýza odkryla i několik slabých stránek. Za nejpodstatnější bych označila problém s rozdílným naplánováním implementace doporučení v jednotlivých státech a potíže s odlišnými zdaňovacími obdobími v různých zemích. Nejednotný přístup a rozdílné načasování aplikace nástrojů v jednotlivých zemích povede ke zvýšené nepřehlednosti a nejistotě. Navíc se nesoulady z hybridních struktur pravděpodobně přemístí do států, které zatím nepřijmou jednotlivá pravidla.

Důležitou příležitostí pro státy, které akční plán č. 2 BEPS implementují do svých národních legislativ, spatřuji ve vyšších daňových výnosech plynoucích do rozpočtů těchto zemí. Jak zobrazily i dílčí případové studie, peněžní příjmy těchto států by po aplikaci vybraných nástrojů narostly. Na druhé straně z akčního plánu č. 2 BEPS vyplývají i hrozby, například omezení mezinárodní konkurence, liberálních principů a oslabení fiskální suverenity států.

Všechny dílčí případové studie ukázaly, že aplikace vybraných doporučení z akčního plánu č. 2 BEPS by měla vést k zamezení využívání výhod z hybridních struktur financování. Tyto nesoulady z hybridního financování popisují ve svých odborných publikacích Russo (2007) i Cotrut (2015). Akční plán č. 2 BEPS následně určuje nástroje, jež mají těmto efektům zabránit. Zatímco Cotrut vystihuje pouze základní modely, Russo charakterizuje i složitější a propracovanější struktury hybridního financování.

Odlišný dopad na daňové plánování nadnárodní skupiny by však mohlo mít využití primárního a sekundárního pravidla v rámci některých nástrojů. Akční plán č. 2 BEPS umožňuje implementovat sekundární pravidlo v případě, že v druhé zemi není aplikováno doporučení primární. Sekundární nástroj lze využít u pravidla pro hybridní finanční nástroje a klasické hybridní subjekty, a to v případě odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů i dvojího odpočtu.

Následující tabulky zobrazují různý dopad implementace primárního a sekundárního pravidla na daňové plánování skupiny na základě dílčích případových studií z kapitoly 5.3. Primární a sekundární doporučení lze dle akčního plánu č. 2 BEPS využít u pravidla pro hybridní finanční nástroje, které jsem aplikovala v případové studii 5.3.1. Podle tabulky 14, jež zachycuje vybrané položky z výkazů

zisku a ztráty v součtu za všechny společnosti z nadnárodní skupiny, efektivní daňová sazba (daňová povinnost/zisk před zdaněním) i výsledná daň z příjmů vzrostou při implementaci primárního i sekundárního doporučení. Na tuto skupinu však má větší dopad primární pravidlo. Tento nástroj se zaměřuje na zemi plátce úroků, Austrálii, ve které je vyšší sazba daně z příjmů právnických osob než v Nizozemí, proto je konečný dopad vyšší. V případě, že by v obou státech byla stejná sazba korporátní daně, dopad na skupinu by byl shodný, jak při aplikaci pravidla primárního, tak sekundárního.

Tab. 14 Vybrané položky VZZ celé skupiny z případové studie 5.3.1 v eurech

Položka	Před BEPS	Pravidlo	
		Primární	Sekundární
Zisk před zdaněním	375 000	375 000	375 000
Základ daně	360 000	375 000	375 000
Daňová povinnost	90 500	95 000	94 250
Zisk po zdanění	284 500	280 000	280 750
Efektivní daňová sazba	24,13 %	25,33 %	25,13 %
Změna daňové povinnosti	100 %	+ 4,97 %	+ 4,14 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Nadcházející tabulka 15 vychází z první části dílčí případové studie 5.3.2, ve které jsem využila pravidlo pro klasické hybridní subjekty, jež zamezuje odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů. Zde se taktéž zvýší efektivní daňová sazba i konečná daň celé skupiny v případě obou aplikovatelných nástrojů. Vyšší dopad na nadnárodní skupinu však má pravidlo sekundární, jež cílí na stát příjemce úrokové platby, Belgie.

Tab. 15 Vybrané položky VZZ celé skupiny z případové studie 5.3.2 (D/Ni) v eurech

Položka	Před BEPS	Pravidlo	
		Primární	Sekundární
Zisk před zdaněním	156 000	156 000	156 000
Základ daně	146 000	156 000	156 000
Daňová povinnost	50 045	52 845	53 495
Zisk po zdanění	105 955	103 155	102 505
Efektivní daňová sazba	32,08 %	33,88 %	34,29 %
Změna daňové povinnosti	100 %	+ 5,59 %	+ 6,89 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Poslední situaci, kdy lze využít dle akčního plánu č. 2 BEPS doporučení primární, případně sekundární, znázorňuje nadcházející tabulka 16. Ta zachycuje vybrané položky výkazu zisku a ztráty skupiny podniků z druhé části případové studie 5.3.2, v níž jsem aplikovala pravidlo pro klasické hybridní subjekty, které zabraňu-

je dvojímu odpočtu. Rovněž zde došlo k nárůstu efektivní daňové sazby i výsledné daně z příjmů právnických osob. Výraznější vliv na daňové plánování nadnárodní skupiny má nástroj primární, jež se zabývá zamezením hybridního nesouladu v Belgii, tzn. v zemi příjemce platby.

Tab. 16 Vybrané položky VZZ celé skupiny z případové studie 5.3.2 (DD) v eurech

Položka	Před BEPS	Pravidlo	
		Primární	Sekundární
Zisk před zdaněním	155 000	155 000	155 000
Základ daně	145 000	155 000	155 000
Daňová povinnost	49 700	53 150	52 500
Zisk po zdanění	105 300	101 850	102 500
Efektivní daňová sazba	32,06 %	34,29 %	33,87 %
Změna daňové povinnosti	100 %	+ 6,94 %	+ 5,63 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Pravidla z akčního plánu č. 2 BEPS se mi zdají dobře zpracovaná, na první pohled sice vypadají podobně, ale hybridní struktury nejsou jednoduchou problematikou. Důkladná analýza ukázala, že každý nástroj cílí na určitý typ daňového plánování.

Akční plán BEPS od OECD obsahuje obecná doporučení pro všechny země. Naopak směrnice ATAD a návrh směrnice ATAD 2 zahrnují pravidla pro země Evropské unie. Nástroje v těchto dvou dokumentech se víceméně shodují. V případě, že akční plán BEPS nabízí primární i sekundární pravidlo, dle návrhu směrnice ATAD 2 se postupuje pouze podle jednoho z nich. Výběr závisí na tom, zda v hybridním nesouladu vystupují jako země plátce i příjemce členské státy Evropské unie, nebo zda se zde objevuje pouze jeden členský stát a druhým státem je třetí země. V případě, že by obě zúčastněné země zabraňovaly současně nesouladu z hybridního nástroje či subjektu, mohlo by dojít k dvojímu zdanění jednoho příjmu, což není cílem akčního plánu BEPS.

Zajímavé však je porovnání definice spojené osoby podle akčního plánu č. 2 BEPS a směrnice ATAD. V akčním plánu BEPS se za spojenou osobu považuje ta, která drží alespoň 25% podíl v jiném subjektu. Ve směrnici ATAD se také přidruženým podnikem myslí společnosti s nejméně 25% účastí v jiném podniku, ale pro účely hybridních struktur financování se tento požadavek upravuje na 50 %. Toto ustanovení je tedy celkem zvláštní a v praxi by mohlo znamenat, že některým hybridním nesouladům nebude zamezeno. Každý stát však může mít ve svých právních předpisech svoji vlastní definici spojené osoby a bude záležet, jakým způsobem směrnici ATAD zavede do svých zákonů. Doporučuji implementaci vymezení spojených osob již od 25 %, aby se zabránilo využívání hybridních struktur i u těch subjektů, které mají nižší podíl na kapitálu či hlasovacích právech než zmiňovaných 50 %.

7 Závěr

V diplomové práci jsem v souladu s jejím cílem zhodnotila dopady doporučovaných nástrojů akčního plánu č. 2 BEPS, který se zabývá hybridními strukturami financování, na daňové plánování nadnárodních společností v této oblasti. Pro posouzení samotného akčního plánu byla využita SWOT analýza a zhodnocení dopadů vybraných nástrojů bylo provedeno na základě dílčích případových studií.

První část diplomové práce poskytla přehled teoretických východisek mezinárodního daňového plánování, včetně jeho historie, identifikace daňového úniku, daňové optimalizace a dalších souvisejících pojmů. Dále jsem se v literární rešerši zabývala vnitropodnikovým financováním a jeho typům, mezi něž patří i hybridní financování. Hybridním strukturám financování, které mohly společnosti využívat před implementací akčního plánu č. 2 BEPS, se věnovala další část teoretických východisek. Ta byla zakončena charakteristikou současného boje proti agresivnímu daňovému plánování na poli Evropské unie i OECD a popisem jejich důsledků pro Českou republiku.

Ve druhé části diplomové práce jsem nejdříve analyzovala doporučení a nástroje z akčního plánu č. 2 BEPS. Tento akční plán jsem nadále zhodnotila pomocí SWOT analýzy a zpracovala jsem dílčí případové studie, které se zabývaly posouzením eliminace daňových výhod při implementaci vybraných nástrojů z akčního plánu č. 2 BEPS. Případové studie byly aplikovány na konkrétní státy, které umožňují před zavedením akčního plánu využívat hybridní nástroje či subjekty.

Ze SWOT analýzy vyplynuly silné stránky akčního plánu, mezi které se řadí omezení agresivního daňového plánování, účinnější zdanění, zajištění rovných podmínek, zvýšení daňové transparentnosti, společný a koordinovaný přístup, důkladný popis pravidel a implementace vybraných nástrojů v některých zemích. Naopak mezi slabé stránky tohoto akčního plánu patří vyšší administrativní náklady pro stát i podniky, potíže s odlišnými zdaňovacími obdobími, nejednoznačné řešení implementace, nezávazný a rozsáhlý dokument, problém s rozdílným načasováním implementace a nová pravidla pro vybrané státy.

Dále lze určit příležitosti vyplývající z akčního plánu č. 2 BEPS v podobě vyšších peněžních příjmů pro jednotlivé země, prostor pro Evropskou unii při integraci a harmonizaci přímých daní a možnost dodatečného zisku pro poradenské právní a daňové firmy. Za hrozby lze však považovat přizpůsobení společností a aplikace odlišných schémat, omezení mezinárodní konkurence a oslabení fiskální suverenity států.

Dílčí případové studie zobrazily, že implementace nástrojů z akčního plánu č. 2 BEPS zabrání využívání hybridních nesouladů, které vznikají důsledkem hybridních finančních nástrojů a hybridních subjektů. Různý dopad na daňové plánování nadnárodní skupiny však má aplikace primárního, případně sekundárního pravidla v situaci, kdy není primární doporučení použito.

Akční plán č. 2 BEPS umožňuje využít sekundární doporučení nejprve u pravidla pro hybridní finanční nástroje. Dílčí případová studie, která aplikovala

tento nástroj, zobrazila vyšší dopad na daňové plánování skupiny v případě primárního pravidla. Celé skupině vzrostla také efektivní daňová sazba. Naopak druhá případová studie, jež se zabývala klasickým hybridním subjektem, prokázala při zamezení odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů vyšší dopad na společnosti při použití sekundárního doporučení. Zabránění dvojímu odpočtu ve stejné případové studii však znázornilo vyšší dopad na skupinu v případě uplatnění primárního nástroje.

Obecně tedy nelze identifikovat, zda primární či sekundární doporučení jednotlivých pravidel více zatíží nadnárodní skupinu. Jelikož se základ daně po zavedení jednoho či druhého pravidla sjednotí, vyšší dopad na daňové zatížení celé skupiny je v případě aplikace vybraného nástroje v zemi s vyšší sazbou daně z příjmů právnických osob. Pokud by byla daňová sazba v obou státech shodná, pro nadnárodní skupinu by byl výsledný dopad totožný.

Evropská unie na akční plán č. 2 BEPS navazuje ve směrnici ATAD a v rozšiřujícím návrhu směrnice ATAD 2, jež řeší nesoulady taktéž mezi členskými státy a třetími zeměmi. Porovnání těchto dvou dokumentů zobrazuje shodu při použití vybraných nástrojů. Směrnice ATAD je však pro členské země Evropské unie závazná, na rozdíl od akčního plánu BEPS.

Otázkou na závěr této diplomové práce zůstává, zda členské státy Evropské unie dodrží implementační lhůtu směrnice ATAD, která by měla být nejpozději do konce roku 2018. Některé země, jako například Nizozemí, uvažují o požádání o výjimku a odložení platnosti. Efekty plynoucí z hybridních struktur financování jsou výhodné jednak pro nadnárodní korporace, ale částečně také pro jednotlivé země v rámci mezinárodní daňové konkurence. Ty země, které dokážou přilákat nové společnosti a investory, sice nemusí těžit z vyšších daňových příjmů, ale zato mohou získat výhody například v podobě vyšší zaměstnanosti nebo významnějších investičních výdajů těchto společností, což pro ně může být lákavější.

Zavedením směrnice ATAD, jež přebírá nejpodstatnější části z akčního plánu BEPS, nadnárodní skupiny ztratí výhody, které vyplývaly z hybridních struktur. Díky dvojímu odpočtu nebo odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů docházelo ke snižování efektivní daňové sazby. Implementací směrnice ATAD tyto skupiny přijdou o jednu možnost daňového plánování. Aby si společnosti ponechaly výhody plynoucí z hybridního financování, musely by změnit své daňové plánování a struktury vytvořit mimo území Evropské unie.

8 Literatura

- AKONT. Offshore a onshore mezinárodní daňové plánování, I. díl. In: *Akonttrust* [online]. 2009 [cit. 2016-11-07]. Dostupné z: http://www.akont.cz/nase-znalosti/prispevky.html/83_747-offshore-a-onshore-mezinarodni-danove-planovani-i-dil
- ANDREATTA, D. Implementace BEPS: Nový režim testování daňové uznatelnosti nákladových úroků. In: *TPA Group* [online]. 2017 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://www.tpa-group.cz/cs/c/publikace-novinky/novinky/implementace-beps-novy-rezim-testovani-danove-uznatelnosti-nakladovych>
- BAKKER, A. *Transfer pricing and business restructurings: streamlining all the way*. Amsterdam: IBFD, c2009. ISBN 90-872-2055-3.
- BAKKER, A., LEVEY, M M. *Transfer pricing and intra-group financing: the entangled worlds of financial markets and transfer pricing*. Amsterdam, The Netherlands: IBFD, c2012. ISBN 978-90-8722-152-2.
- BARENFIELD, J. *Taxation of cross-border partnerships: double tax relief in hybrid and reverse hybrid situations*. Amsterdam, the Netherlands: IBFD, c2005. ISBN 90-760-7885-8.
- BÄRSCH, S.-E. *Taxation of hybrid financial instruments and the remuneration derived therefrom in an international and cross-border context: issues and options for reform* [online]. Berlin: Springer Science & Business Media, 2012 [cit. 2017-01-23]. ISBN 978-3-642-32457-4.
- BUSINESS INFO. Teritoriální informace - země. In: *BusinessInfo.cz: Oficiální portál pro podnikání a export* [online]. 2017 [cit. 2017-03-29]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/zahranicni-obchod-eu/teritorialni-informace-zeme.html>
- COTRUT, M. *International tax structures in the BEPS era: an analysis of anti-abuse measures*. Amsterdam, The Netherlands: IBFD, 2015. ISBN 978-90-8722-333-5.
- ČESKÁ PODNIKATELSKÁ REPREZENTACE PŘI EU. Evropský balíček proti daňovým únikům: Podkladový materiál k debatě (31. 3. 2016, Evropský dům). In: *Česká podnikatelská reprezentace při EU v Bruselu* [online]. 2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: http://www.cebre.cz/dokums_raw/reader_balicek_proti_danove_optimalizaci.pdf
- DELOITTE. BEPS Actions implementation by country: Action 2 - Hybrids. In: *Deloitte* [online]. 2017 [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/global/Documents/Tax/dttl-tax-beps-action-2-hybrids-implementation-matrix.pdf>
- DI MARIA, J. in DZIURDZ, K., MARCHGRABER, CH. *Non-discrimination in European and tax treaty law: open issues and recent challenges* [online]. Wien: Linde Verlag, 2015 [cit. 2017-01-25]. ISBN 978-3-7094-0729-5.

- DRÁB, O. Group Taxation in the Czech Republic. In: *Confederation Fiscale Europeenne* [online]. 2016 [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: http://www.cfe-eutax.org/taxation/taxation/propety-taxes/group_taxation/czech-republic
- DVOŘÁKOVÁ, V. Obecná a specifická pravidla proti zneužívání daňového práva ve vybraných zemích Evropské unie: III. díl. In: *Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. 2013 [cit. 2017-03-09]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d43246v54427-obecna-a-specificka-pravidla-proti-zneuzivani-danoveho-prava-ve/>
- EICKE, R. *Tax planning with holding companies - repatriation of US profits from Europe: concepts, strategies, structures*. Frederick, MD, USA: Sold and distributed in North, Central, and South America by Aspen Publishers, c2009. Eucotax series on European taxation, 22. ISBN 90-411-2794-1.
- EUROPEAN COMMISSION. *Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE on a Common Consolidated Corporate Tax Base (CCCTB)* [online]. Brussels, 2011 [cit. 2017-01-25]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0121:FIN:EN:PDF>
- EUROPEAN COMMISSION. *Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE amending Directive (EU) 2016/1164 as regards hybrid mismatches with third countries* [online]. Strasbourg, 2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/com_2016_687_en.pdf
- EUROPEAN COMMISSION. The Anti Tax Avoidance Directive. In: *European Commission* [online]. 2017 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: http://ec.europa.eu/taxation_customs/business/company-tax/anti-tax-avoidance-package/anti-tax-avoidance-directive_en
- HOSPODÁŘSKÉ NOVINY. Apple možná nezůstane sám. Evropská komise krouží kvůli daňovým úlevám kolem dalších šesti firem. In: *Hospodářské noviny* [online]. 2016 [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://byznys.ihned.cz/c1-65425610-apple-mozna-nezustane-sam-evropska-komise-krouzi-kvuli-danovym-ulevam-kolem-dalsich-sesti-firem>
- HOUSKA, O. Česko nakonec podpoří nová evropská pravidla pro danění velkých firem. Může získat miliardy. In: *Hospodářské noviny* [online]. 2017 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://archiv.ihned.cz/c1-65650370-cesko-nakonec-podpori-nova-evropska-pravidla-pro-daneni-velkych-firem-muze-ziskat-miliardy>
- INVESTOPEDIA. Effective Tax Rate. In: *Investopedia* [online]. 2017 [cit. 2017-05-12]. Dostupné z: <http://www.investopedia.com/terms/e/effectivetaxrate.asp>
- JAREŠ, M., CALDROVÁ, N. ATAD a CCCTB v České republice. In: *International Fiscal Association* [online]. Ministerstvo financí České republiky, 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://www.ifa-cr.cz/cs/pravidelna-schutzka-ifa-cr-valna-hromada-28-2-2017>

- KAPLAN FINANCIAL. Foreign Exchange Risk Management. In: *Kaplan Financial Knowledge Bank* [online]. 2012 [cit. 2017-01-17]. Dostupné z: <http://kfkknowledgebank.kaplan.co.uk/KFKB/Wiki%20Pages/Foreign%20Exchange%20Risk%20Management.aspx>
- KLEIN, Š., ŽÍDEK, K. *Mezinárodní daňové plánování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 80-247-0563-X.
- KLIMEŠOVÁ, L. *Daňová optimalizace*. Praha: Ústav práva a právní vědy, 2014. Právo a management. ISBN 978-80-87974-06-3.
- KNÍŽEK, J. Pokyn D - 332 Sdělení Ministerstva financí k uplatňování mezinárodních standardů při zdaňování transakcí mezi sdruženými podniky – převodní ceny. In: *Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. 2013 [cit. 2016-11-14]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d43595v54801-pokyn-d-332-sdeleni-ministerstva-financi-k-uplatnovani/>
- KOMORA DAŇOVÝCH PORADCŮ ČR. Bude daňový systém díky BEPS spravedlivější, efektivnější a pochopitelnější? In: *Právní prostor* [online]. 2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.pravniprostor.cz/aktuality/aktuality/bude-danovy-system-diky-beps-spravedlivejsi-efektivnejsi-a-pochopitelnejsi>
- KPMG. EU: Directive on hybrid mismatches with third countries. In: *KPMG* [online]. 2017 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <https://home.kpmg.com/us/en/home/insights/2017/02/tnf-eu-directive-on-hybrid-mismatches-with-third-countries.html>
- KUČERA, Z. Daňové ráje I. In: *Epravo.cz* [online]. 2002 [cit. 2016-10-24]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/danove-raje-i-uvod-18130.html>
- LOPATOVÁ, L. Implementace akčních plánů BEPS do české daňové legislativy. In: *Moore Stephens* [online]. 2016 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <https://www.moorestephens.cz/implementace-akcnich-planu-beps-ceske-danove-legislativy-2/>
- MAGSUMOVÁ, G. Cashpooling a jeho praktické daňové dopady. In: *Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. 2011 [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d36148v45860-cashpooling-a-jeho-prakticke-danove-dopady/>
- MACH, P. Daňová konkurence musí být zachována!. In: *Centrum pro ekonomiku a politiku* [online]. 2004 [cit. 2017-03-22]. Dostupné z: <http://cepin.cz/cze/prednaska.php?ID=417>
- MINISTERSTVO FINANCÍ ČR. Mezinárodní iniciativy proti vyhýbání se daňovým povinnostem v oblasti přímých daní: Pracovní text. In: *Ministerstvo financí České republiky* [online]. 2016 [cit. 2017-02-09]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/zahranicni-sektor/mezinarodni-spoluprace/aktuality/2016/mezinarodni-iniciativy-proti-vyhybani-se-24656>
- NERUDOVÁ, D. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 4., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-626-6.

- OECD. Base erosion and profit shifting. In: *OECD* [online]. 2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.oecd.org/tax/beps/>
- OECD. Hybrid Mismatch Arrangements: Tax Policy and Compliance Issues. In: *OECD* [online]. 2012 [cit. 2017-01-19]. Dostupné z: http://www.oecd.org/ctp/aggressive/HYBRIDS_ENG_Final_October2012.pdf
- OECD. *Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements, Action 2 - 2015 Final Report*. OECD Publishing, Paris, 2015. DOI: <http://dx.doi.org/10.1787/9789264241138-en>
- PETROVIČ, P. *Encyklopedie mezinárodního daňového plánování*. 1. vyd. Beroun: Newsletter, c2002. ISBN 80-863-9481-6.
- PILAŘOVÁ, I. Daňová uznatelnost úroků z úvěrů a půjček v podmínkách roku 2012. In: *Účetní kavárna* [online]. 2012 [cit. 2016-11-15]. Dostupné z: http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d38349v48297-danova-uznatelnost-uroku-z-uveru-a-pujcek-v-podminkach-r/?search_query=
- PWC. Czech Republic: Corporate - Group taxation. In: *Pricewaterhouse Coopers* [online]. 2016 [cit. 2017-01-31]. Dostupné z: <http://taxsummaries.pwc.com/ID/Czech-Republic-Corporate-Group-taxation>
- REŽŇÁKOVÁ, M. *Efektivní financování rozvoje podnikání*. Praha: Grada, 2012. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-1835-4.
- RUSSO, R. *Fundamentals of international tax planning*. Amsterdam, Netherlands: IBFD, c2007. ISBN 978-90-8722-016-7.
- SCHREIBER, U. *International company taxation: an introduction into the legal and economic principles*. Berlin[u.a.]: Springer, 2013. ISBN 978-364-2363-054.
- Směrnice Rady (EU) 2016/1164 ze dne 12. července 2016, kterou se stanoví pravidla proti praktikám vyhýbání se daňovým povinnostem, které mají přímý vliv na fungování vnitřního trhu.
- SOBOTKOVÁ, V. Agresivní daňové plánování. In: *Portál daňových poradců a profesionálů* [online]. 2013 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: http://www.danarionline.cz/archiv/dokument/doc-d41586v52528-agresivni-danove-planovani/?search_query=mezin%C3%A1rodn%C3%AD%20obchod
- SOCHOR, M. Cash pooling a související povinnosti vůči České národní bance. In: *Epravo.cz* [online]. 2015 [cit. 2016-11-21]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/cash-pooling-a-souvisejici-povinnosti-vuci-ceske-narodni-bance-96652.html>
- SOJKA, V. *Mezinárodní zdanění příjmů: smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 3., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Daňová řada (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7478-035-6.

- STÁLÁ MISE ČR. 31 členských zemí OECD, včetně České republiky, bude sdílet informace o daňových odvodech nadnárodních společností. In: *Stálá mise České republiky při OECD v Paříži* [online]. 2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/oecd.paris/cz/zpravy_udalosti_aktuality/x31_clenskych_zemi_oecd_vcetne_ceske.html
- ŠTĚPÁNOVÁ, P. Poprvé za deset let meziročně klesl počet firem z daňových rájů. In: *Bisnode* [online]. 2017 [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://www.bisnode.cz/tiskove-zpravy/poprvе-za-deset-let-mezirocne-klesl-pocet-firem-z-danovych-raju/>
- TOMAN, P. ATAD - opatření proti agresivnímu daňovému plánování. In: *KPMG* [online]. 2016 [cit. 2017-02-03]. Dostupné z: <https://home.kpmg.com/cz/cs/home/clanky-a-analyzy/2016/10/atad-opatreni-proti-agresivnimu-danovemu-planovani.html>
- WEHNERT, O., MARTINY, D. German tax planning: Anti-hybrid financing measures. In: *International Tax Review* [online]. 2015 [cit. 2017-03-08]. Dostupné z: <http://www.internationaltaxreview.com/Article/3421859/German-tax-planning-Anti-hybrid-financing-measures.html>
- WIELENGA, T. J. TEI Comments on BEPS Action 2: Hybrid Mismatch Arrangements. In: *Tax Executives Institute, Inc.* [online]. 2014 [cit. 2017-03-12]. Dostupné z: <https://www.tei.org/Documents/TEI%20Comments%20-%20OECD%20BEPS%20Action%202%20Hybrids%20-%20FINAL%20to%20OECD%201%20May%202014.pdf>
- WOFF, P. Daňovou optimalizaci zkomplikují ATAD I a II. In: *Kurzy.cz* [online]. 2017 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://www.kurzy.cz/zpravy/418088-danovou-optimalizaci-zkomplikuji-atad-i-a-ii/>
- WRIGHT, E. Hybrid mismatch. In: *Tax Adviser* [online]. 2016 [cit. 2017-03-13]. Dostupné z: <http://www.taxadvisermagazine.com/article/hybrid-mismatch>
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- ZATLOUKAL, T., KRUPÍČKOVÁ, L. *Daňová kontrola v širších souvislostech. 2.*, přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2011. Beckova edice právní instituty. ISBN 978-80-7400-366-0.

9 Seznam obrázků

Obr. 1	Kapitálové vs. dluhové financování	28
Obr. 2	Příklad hybridního financování	29
Obr. 3	Model odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí hybridního nástroje	30
Obr. 4	Model využití hybridního finančního nástroje	31
Obr. 5	Model dvojího odpočtu pomocí hybridního subjektu	33
Obr. 6	Model odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí hybridního subjektu	34
Obr. 7	Alternativní model odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů	35
Obr. 8	Nepřímý klasický hybridní subjekt	36
Obr. 9	Model dvojího odpočtu pomocí reverzního hybridního subjektu	37
Obr. 10	Model odpočtu bez zahrnutí do zdanitelných příjmů pomocí reverzního hybridního subjektu	38
Obr. 11	Aplikace doporučení pro hybridní finanční nástroje (D/NI)	45
Obr. 12	Aplikace doporučení pro klasické hybridní subjekty (D/NI)	46
Obr. 13	Aplikace doporučení pro reverzní hybridní subjekty (D/NI)	47
Obr. 14	Aplikace doporučení pro klasické hybridní subjekty (DD)	48
Obr. 15	Aplikace doporučení pro poplatníky s dvojí rezidencí (DD)	49
Obr. 16	Aplikace doporučení pro dovážené nesoulady (indirect D/NI)	50
Obr. 17	Vztahy mezi společnostmi využívající hybridní finanční nástroj	57
Obr. 18	Vztahy mezi subjekty využívající klasickou hybridní společnost	59

Obr. 19	Vztahy mezi společnostmi využívající klasický hybridní subjekt	62
Obr. 20	Vztahy mezi společnostmi využívající reverzní hybridní subjekt	64
Obr. 21	Vztahy mezi subjekty využívající dovážený nesoulad	66

10 Seznam tabulek

Tab. 1	Daňová optimalizace vs. daňový únik	20
Tab. 2	Akční plán BEPS	40
Tab. 3	SWOT analýza	51
Tab. 4	VZZ před zavedením pravidla pro hybridní finanční nástroje v eurech	57
Tab. 5	VZZ po zavedení pravidla pro hybridní finanční nástroje v eurech	58
Tab. 6	VZZ před zavedením pravidla pro klasické hybridní subjekty (D/NI) v eurech	60
Tab. 7	VZZ po zavedení pravidla pro klasické hybridní subjekty (D/NI) v eurech	61
Tab. 8	VZZ před zavedením pravidla pro klasické hybridní subjekty (DD) v eurech	62
Tab. 9	VZZ po zavedení pravidla pro klasické hybridní subjekty (DD) v eurech	63
Tab. 10	VZZ před zavedením pravidla pro reverzní hybridní subjekty v USD	65
Tab. 11	VZZ po zavedení pravidla pro reverzní hybridní subjekty v USD	65
Tab. 12	VZZ před zavedením pravidla pro dovážený nesoulad v USD	67
Tab. 13	VZZ po zavedení pravidla pro dovážený nesoulad v USD	68
Tab. 14	Vybrané položky VZZ celé skupiny z případové studie 5.3.1 v eurech	70
Tab. 15	Vybrané položky VZZ celé skupiny z případové studie 5.3.2 (D/NI) v eurech	70
Tab. 16	Vybrané položky VZZ celé skupiny z případové studie 5.3.2 (DD) v eurech	71

11 Seznam zkratek

Zkratka	Český výraz	Anglický výraz
ATAD	Směrnice proti vyhýbání se daňovým povinnostem	Anti-tax Avoidance Directive
BEPS	Akční plán k erozi základů daně a převodu zisků	Base Erosion and Profit Shifting
CFC	Řízené zahraniční společnosti	Controlled Foreign Company
ČR	Česká republika	Czech Republic
DD	Dvojitý odpočet	Double Deduction
D/NI	Odpočet bez zahrnutí do zdanitelných příjmů	Deduction/Non-Inclusion
EU	Evropská unie	European Union
EUR	Euro	Euro
IBC	Mezinárodní obchodní společnosti	International Business Companies
LLP	Partnerství s ručením omezeným	Limited Liability Partnership
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj	Organisation for Economic Co-operation and Development
p.a.	Ročně	Per annum
PPL	Půjčka s podílem na zisku	Profit Participating Loan
PwC	–	Pricewaterhouse Coopers
USA	Spojené státy americké	United States of America
USD	Americký dolar	United States Dollar
VZZ	Výkaz zisku a ztráty	Income Tax Act
ZDP	Zákon o daních z příjmů	Profit and Loss Statement

Přílohy

A Obecný přehled doporučení akčního plánu č. 2 BEPS

Kapitola	Nesoulad	Uspořádání	Pravidlo		Model z teorie
			Primární	Sekundární	
1-2	D/NI	Hybridní finanční nástroj	Odmítnout odpočet plátce	Příjem zdanit	I, II
3		Klasický hybridní subjekt	Odmítnout odpočet plátce	Příjem zdanit	IV
4-5		Reverzní hybridní subjekt	Odmítnout odpočet plátce	–	VIII
6	DD	Hybridní subjekt	Odmítnout odpočet matky	Odmítnout odpočet plátce	III
7		Dvojí rezidence	Odmítnout odpočet rezidenta	–	–
8	Indirect D/NI	Dovážený nesoulad	Odmítnout odpočet plátce	–	VI

Zdroj: OECD (2015)